

Partidagen²⁰²⁰

den 26 september i Vanda

Parti- dagen

26.9.2020

INNEHÅLL

5	<i>Tidsschema</i>
6	<i>Praktisk information</i>
8	<i>Föredragningslista</i>
10	<i>Förhandlingsordning</i>
12	<i>Motioner</i>
67	<i>Proposition 1</i>
75	<i>Partiets stadgar</i>
83	<i>Partiets etiska regler</i>
84	<i>Partidagens ordlista</i>

Tidsschema

KLOCKAN

Lördag 26.9

8.00	Välkomstkaffe, anmälning och fullmaktsgranskning.
9.00	Partidagen inleds. Musik. Partiordförande, justitieminister Anna-Maja Henriksson linjetal. Musik. Vanda stads hälsning framförs av stadsdirektör Ritva Viljanen . Hälsningar till partidagen. Partiordförande Anna-Maja Henriksson öppnar partidagen. Val av presidium och protokolljusterare. Partidagens behörighet. Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning. Val av utskott för partidagen. Allmänpolitisk debatt. Inledning av: Tal av Svenska riksdagsgruppens ordförande Anders Adlercreutz . Tal av minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist . Tal av europaparlamentariker Nils Torvalds .
12.00	Lunch.
13.00	Mötet fortsätter. Val av partiordförande. Val av viceordförande för partiet. Val av partifullmäktige. Allmänpolitiska debatten fortsätter vid behov. Behandling av propositionen och motioner. Redogörelse över partiets aktuella verksamhet.
17.00	Partidagen avslutas.

Praktisk information

1. Allmänt

Svenska folkpartiet samlas till partidag lördagen den 26 september 2020.

Deltagarna kan delta på plats i Vanda, Scandic Helsinki Aviacongress (Robert Hubers väg 4), eller på distans.

Partidagen öppnas den 26 september kl. 9.

På grund av coronaepidemin ordnas det inte mottagning på fredagskväll eller partidagssupé på lördag.

I år arrangeras inte heller kyrkogång och kransnedläggning.

På partidagsplatsen beaktas myndigheternas ikraftvarande rekommendationer gällande exempelvis säkerhetsavstånd och god handhygien. Även ansiktsmasker kommer att finnas till förfogande.

Ändringar i partidagens arrangemang kan med kort varsel bli aktuella ifall myndigheternas ikraftvarande rekommendationer och restriktioner ändras.

Några extra insatta tekniska pauser kan förekomma under mötet för att säkerställa att alla, såväl deltagare på distans som på plats, har likvärdigt deltagande under hela mötet.

2. Deltagande på distans

Deltagande på distans sker på samma villkor som närvaro på plats gällande exempelvis talturer, omröstningar och val.

Alla deltagare får en personlig länk per e-post. Via länken sker deltagande på distans - och även alla omröstningar. För deltagande på distans används Zoom. På fredagen före partidagen ordnas testmöten och teströstning för de som vill kolla att uppkopplingen fungerar. Noggrannare instruktioner sänds till alla deltagare per e-post veckan före partidagen.

3. Röstning

Alla omröstningar på partidagen sker elektroniskt via nätet, även för dem som deltar i salen. Alla röstberättigade delegater får en personlig länk per e-post, samma länk via vilken även deltagande på distans möjliggörs.

Det är viktigt att alla röstberättigade delegater som deltar på plats tar med sig en telefon/surfplatta/dator för att kunna delta i omröstningar.

Delegaterna behöver under mötet ha tillgång till den e-postadress länken skickats till (den e-postadress ni anmält er med).

Om delegaten på plats av någon orsak inte kan rösta via egen apparatur, finns två röstningsstationer tillgängliga.

Delegaten kan endast rösta en gång per omröstning.

Mera instruktioner sänds en vecka före partidagen per e-post.

4. Transport och parkering

Transporterna till och från partidagsplatsen sköter deltagarna själva om.

Avgiftsbelagd parkeringsplats finns vid partidagsplatsen.

5. Anmälning

Anmälan till partidagen bör skötas av varje deltagare omedelbart vid ankomsten till partidagsplatsen eller vid inloggning på distans. Deltagare på distans uppmanas logga in senast kl 8:45.

Eventuella anmärkningar gällande betalningar bör göras senast tre månader efter partidagen. Anmälan sker på partidagsplatsen på lördag kl. 8-9.

Ersättare för ordinarie anmäld delegat bör så fort som möjligt anmäla detta till partikansliet (May Myrberg, may.myrberg@sfp.fi eller tfn 045-6579691).

Ännu på partidagsplatsen kan personbyten göras.

Anmälan om detta bör ske senast kl. 12 på lördag till partidagskansliet.

Eventuella oklara ekonomiska frågor utreds i samband med anmälningen på partidagsplatsen. Om det finns risk för att inbetalningen inte nått arrangören bör kvittot medtas.

Fullmakterna skickas till partikansliet på förhand. För eventuella kompletteringar och för oklara fall ordnas fullmaktsgranskning i samband med anmälan på lördag morgon kl. 8-9. Därefter granskas fullmakterna av partidagskansliet.

6. Inkvarteringen

Deltagarna sköter själv om hotellbokningen. Det finns inte en förhandsbokad hotellkvot.

7. Måltider

Välkomstkaffe och lätt morgonmål serveras på partidagsplatsen på lördag morgon kl 8-9.

Lunchen intas på partidagsplatsen. Deltagarna uppmanas se till att myndigheternas rekommenderade säkerhetsavstånd hålls under lunchen och i eventuell köbildning.

I år arrangeras ingen partidagssupé.

På partidagsplatsen finns konstant gratis servering av kaffe och te. På eftermiddagen serveras även gratis tilltugg.

8. Handlingar

Partidagshandlingarna sänds till de delegater som vid anmälningen beställt handlingar i pappersformat. Handlingarna kan laddas ner från <https://partidagen.sfp.fi/>. Sidan uppdateras kontinuerligt så att aktuella exemplar alltid finns att tillgå.

Observera att **extra handlingar inte kan fås på partidagsplatsen!**

På partidagsplatsen finns tillgång till trådlöst internet. Inloggningsinformation finns på partidagsplatsen.

9. Partidagsinformation per Whatsapp

Du kan prenumerera på partidagsinformation per WhatsApp. På det sättet får du praktisk information och annan nyttig information, i realtid, per WhatsApp till din telefon.

OBS! Fastän du tidigare år på partidagen prenumererat på partidagsinformation, måste du göra det nu på nytt

Genom att du prenumererar på denna WhatsApp-information godkänner du att SFP sparar ditt namn och din telefonnummer på WhatsApp.

Så här gör du för att prenumerera på praktisk information på partidagen via WhatsApp:

1) Spara SFP:s nummer (040 53 00 549) i din mobil med namnet SFP.

2) Skicka ett meddelande till oss med WhatsApp där du skriver till exempel "Hej! Jag vill prenumerera på partidagsinfo. Hälsningar, Carl Carlsson".

3) Du får vår info i en särskild chattgrupp. Om du svarar på chatten går ditt meddelande inte till alla som prenumererar på samma lista, utan det är endast administratören som ser det.

10. Information

Information om partidagsarrangemangen fås av partikansliet, Maria Grundström, 040-73 48 677, maria.grundstrom@sfp.fi

En särskild informationsdisk finns på partidagsplatsen.

Föredragningslista

PARTIDAGENS KONSTITUERANDE

1. Partidagen öppnas.
2. Val av ordförande och två vice ordförande för partidagen.
3. Val av sekreterare för partidagen.
4. Val av två protokolljusterare.
5. Partidagens behörighet.
6. Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning.
7. Val av valutskott
Valutskottet består av kretsordföranden, en representant för Övriga Finland, Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets och Svenska Seniorers ordförande.
8. Val av valnämnd
 - a) val av ordförande
 - b) val av två medlemmar

POLITISK DEBATT

9. Allmänpolitisk debatt.

FÖRVALTNINGSÄRENDEN

10. Redogörelse över partiets aktuella verksamhet.

PROPOSITIONS- OCH MOTIONSBEHANDLING

11. Behandling av proposition 1 om ändring av partiets stadgar.
12. Behandling av motioner.

- Motion 1** Alla medicinska fotvårdare borde ges möjlighet till momsfri verksamhet
- Motion 2** Hushållsavdraget bör utvecklas inte avvecklas
- Motion 3** Höjning av hushållsbidraget för renoveringar
- Motion 4** Skärp kriterierna för bostadsbidraget
- Motion 5** Förbättra järnvägsförbindelserna inom Österbotten
- Motion 6** Kryssningsfartygen kunde fungera som landets skyltfönster
- Motion 7** Metrobanans förlängning österut
- Motion 8** Politisk sekreterare till Esbo-Vanda
- Motion 9** Politisk sekreterare till mellan-nyländska SFP fullmäktigegrupper
- Motion 10** Uppdatera politiken, annars dör den!

Motion 11
Motion 12

Motion 13

Motion 14

Motion 15

Motion 16

Motion 17

Motion 18

Motion 19

Motion 20

Motion 21

Motion 22

Motion 23

Motion 24

Motion 25

Motion 26

Motion 27

Motion 28

Motion 29

Motion 30

Motion 31

Motion 32

Motion 33

Motion 34

Motion 35

Motion 36

Motion 37

Motion 38

Motion 39

Motion 40

Motion 41

Motion 42

Motion 43

Beskattning av biogasdrivna bilar
Ett koldioxidneutralt Finland
2035 – utmaningar för landsbygden
Finland ska verkställa
biogasprogrammets
åtgärdsförslag
Jämställ viltkött med andra
naturprodukter
Rädda den biologiska mångfalden
Vindkraft är inte bara av godo
Vätgasbränsleceller
Få bukt med problemet med
skrotbåtar
Landets byggregler bör förnyas
Bort med grundavgifterna
Danaarv och dess användning bör
beakta den avlidnes hemort
Ersättning vid elavbrott
Häv lagen om energicertifikat för
privata fastigheter
Pysyvä lisärahoitus
saamelaiskäräjille
SFP bör arbeta för att paragrafen
om Brott mot trosfrid i
strafflagen rivs upp
Slå samman Nylands och
Helsingfors valkretsar
Tillgång till public service online
i Norden
Öka kunskapen om samerna och
deras kultur i grundskolan
Tvåspråkig integration
En starkare stadspolitisk
framtoning med fokus på
innovationsekosystem
Digitalisering leder till
marginalisering
Definiera en nationell modell för
utvärdering av föräldraskapet
Det ska löna sig att jobba – även
som pensionär
Flyktingens människovärde
Främjande av kroppslig integritet
och genital autonomi för barn
För en sund och ansvarsfull
drogpolitik
Förebyggande arbete för att
främja hälsa och välmående
Ge gratis menskopp till alla
elever och studerande
Ge sjukdagpenning för
arbetsrelaterad utbrändhet
Inför förbud mot sexköp i Finland
Minnessjuka i arbetsför ålder
Vårdtalko
Antagning till högskolor

- Motion 44** Avskaffande av momsplikt för privata läroanstalter
- Motion 45** Bevara byskolorna!
- Motion 46** Enhetligt system för uppvisande av språkkunskaper
- Motion 47** Fler studerande från Sverige
- Motion 48** Palkattomat harjoittelut yleistyvät ja eriarvoistavat
- Motion 49** Återinför en sund timfördelning i det andra inhemska språket
- Motion 50** Öka utbildningskvoterna för svenskspråkig vårdutbildning

VAL UNDER PARTIDAGEN

- 13.** Val av partiordförande 2020-2021.
- 14.** Val av tre viceordförande 2020-2021.
- 15.** Val av partifullmäktige.
Partifullmäktige består av:
- partiets presidium (4)
- 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Ledamöterna med personliga ersättare väljs för två år framåt, av dessa är hälften årligen i tur att avgå.

I tur att avgå är följande:

<i>Ordinarie ledamöter</i>	<i>Ersättare</i>
Anders Forsberg Kronoby	Anne-Mie Ranta Kronoby
Jan Ray Larsmo	Åsa Björkman Larsmo
Marcus Suojoki Jakobstad	Brita Brännbacka-Brunell Jakobstad
Lars-Erik Staffäns Vörå	Johanna Skarper Vörå
Helena Boucht-Lindeman Vasa	Reinhold Klockars Vasa
Folke Storbacka Malax	Ann-Helene Ståhl Malax
Marianne Nyqvist-Mannsen Närpes	Mats-Erik Viklund Närpes
Jesse Mårtenson Mörskom	Lotte-Marie Uutinen Lovisa
Christel Liljeström Sibbo	Clara Lindqvist Sibbo

Nina af Hällström Esbo	Jessica Lerche Grankulla
Kaj Karlstedt Ingå	Gunilla Starck Raseborg
Heidi Himmanen Lojo	Dick Carstens Hangö
Ann-Louise Laaksonen Helsingfors	Paul Taimitarha Helsingfors
Björn Bonsdorff Helsingfors	Karin Toyoda Helsingfors
Eva Biaudet Helsingfors	Peter Hackman Helsingfors
Joachim Hesthammer Åbo	Johanna Mantere Åbo
Patrik Sjöblom Kimitoön	Ghita Edmark Kimitoön
Märta Marjamäki Nådendal	Rolf Schwartz Pargas
Nicholas Kujala Svensk Ungdom	Richard Sundman Svensk Ungdom
Benjamin Bergan Svensk Ungdom	Ida-Marie Jungell Svensk Ungdom
Lotta Keskinen Svenska Kvinnoförbundet	Leena Nikkari-Östman Svenska Kvinnoförbundet
Gunvor Brettschneider Svenska Seniorer	Kjell Wennström Svenska Seniorer
Anna Jungner-Nordgren Svenska Kvinnoförbundet	Karin Palmén Svenska Kvinnoförbundet

PARTIDAGENS AVSLUTANDE

- 16.** Övriga ärenden.
- 17.** Partidagen avslutas.

Förhandlingsordning

ALLMÄNT

1. Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver delegater, partiets presidium, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.
2. Varje deltagare med yttranderätt erhåller ett delegatnummer. De delegater som deltar på partidagsplatsen får en gul nummerlapp. Övriga deltagare med yttranderätt får en grön nummerlapp.
3. Anhållan om ordet i allmänhet sker på plats med nummerlapp och på distans med "raise hand"-funktionen på Zoom.
4. Anhållan om ordet i den politiska debatten sker senast kl 10 på lördagen. Anhållan till den politiska debatten sker via e-post till partidagen@sfp.fi. Delegaterna bör i anhållan uppges namn, delegatnummer och ämne för talturen.
5. I den politiska debatten kan delegaterna ställa frågor direkt till partiledningen, gruppordförande och europaparlamentariker eller ge synpunkter på politiken.
6. Tiden för varje talare är begränsad till tre (3) minuter. Replik och inlägg vid replikskiften begränsas till en (1) minut. Vid behov begränsas antalet talare vid motionsbehandlingen.
7. Endast delegater har förslagsrätt.
8. Alla omröstningar sker elektroniskt via Pro-spectum Live.

BEHANDLING AV MOTIONER OCH PROPOSITION

9. Motionerna är numrerade enligt följande:

- Motion 1** Alla medicinska fotvårdare borde ges möjlighet till momsfri verksamhet
- Motion 2** Hushållsavdraget bör utvecklas inte avvecklas
- Motion 3** Höjning av hushållsbidraget för renoveringar
- Motion 4** Skärp kriterierna för bostadsbidraget
- Motion 5** Förbättra järnvägsförbindelserna inom Österbotten

- Motion 6** Kryssningsfartygen kunde fungera som landets skyltfönster
- Motion 7** Metrobanans förlängning österut
- Motion 8** Politisk sekreterare till Esbo-Vanda
- Motion 9** Politisk sekreterare till mellan-nyländska SFP fullmäktigegrupper
- Motion 10** Uppdatera politiken, annars dör den!
- Motion 11** Beskattning av biogasdrivna bilar
- Motion 12** Ett koldioxidneutralt Finland 2035 – utmaningar för landsbygden
- Motion 13** Finland ska verkställa biogasprogrammets åtgärdsförslag
- Motion 14** Jämställ viltkött med andra naturprodukter
- Motion 15** Rädda den biologiska mångfalden
- Motion 16** Vindkraft är inte bara av godo
- Motion 17** Vätgasbränsleceller
- Motion 18** Få bukt med problemet med skrotbåtar
- Motion 19** Landets byggregler bör förnyas
- Motion 20** Bort med grundavgifterna
- Motion 21** Danaarv och dess användning bör beakta den avlidnes hemort
- Motion 22** Ersättning vid elavbrott
- Motion 23** Häv lagen om energicertifikat för privata fastigheter
- Motion 24** Pysyvä lisärahoitus saamelaiskäräjille
- Motion 25** SFP bör arbeta för att paragrafen om Brott mot trosfrid i strafflagen rivs upp
- Motion 26** Slå samman Nylands och Helsingfors valkretsar
- Motion 27** Tillgång till public service online i Norden
- Motion 28** Öka kunskapen om samerna och deras kultur i grundskolan
- Motion 29** Tvåspråkig integration
- Motion 30** En starkare stadspolitisk framtoning med fokus på innovationsekosystem
- Motion 31** Digitalisering leder till marginalisering
- Motion 32** Definiera en nationell modell för utvärdering av föräldraskapet
- Motion 33** Det ska löna sig att jobba – även som pensionär
- Motion 34** Flyktingens människovärde
- Motion 35** Främjande av kroppslig integritet och genital autonomi för barn
- Motion 36** För en sund och ansvarsfull drogpolitik
- Motion 37** Förebyggande arbete för att främja hälsa och välmående

- Motion 38** Ge gratis mensköpp till alla elever och studerande
- Motion 39** Ge sjukdagpenning för arbetsrelaterad utbrändhet
- Motion 40** Inför förbud mot sexköp i Finland
- Motion 41** Minnessjuka i arbetsför ålder
- Motion 42** Vårdtalko
- Motion 43** Antagning till högskolor
- Motion 44** Avskaffande av momsplikt för privata läroanstalter
- Motion 45** Bevara byskolorna!
- Motion 46** Enhetligt system för uppvisande av språkkunskaper
- Motion 47** Fler studerande från Sverige
- Motion 48** Palkattomat harjoittelut yleistyvät ja eriarvoistavat
- Motion 49** Återinför en sund timfördelning i det andra inhemska språket
- Motion 50** Öka utbildningskvoterna för svenskspråkig vårdutbildning

10. Motioner och proposition behandlas av partidagen.

11. Ändringsförslag till motioner och proposition ska inlämnas skriftligen senast kl. 13.30 via <https://partidagen.sfp.fi/>

12. Partidagspresidiet kan vid särskilda fall godkänna muntliga ändringsförslag under behandlingen. Dessa godkända muntliga ändringsförslag ska inlämnas skriftligen till presidiet.

13. Alla ändringsförslag ska föreslås av en delegat, och kräver understöd av annan delegat för att upptas till behandling.

STADGEENLIGA VAL

14. Valen på partidagen förbereds av en valberedning bestående av kretsordföranden, SU:s, Svenska kvinnoförbundets och Svenska Seniorers ordföranden och en representant för Övriga Finland.

15. Valberedningen inleder sitt arbete i god tid före partidagen. Under partidagen fortsätter valberedningen sitt arbete som valutskott. En första presentation av läget föredras på kretsarnas delegatmöten före partidagen.

16. Val förrättas i enlighet med partiets stadgar. Valproceduren handhas av en valnämnd bestående av en ordförande och två medlemmar.

17. Partiordförande väljs genom majoritetsbeslut. Om flera än två kandidater nomineras, och ingen erhåller absolut majoritet av de avgivna rösterna verkställs en andra valomgång mellan de två kandidater som erhållit de flesta rösterna i den första valomgången.

18. Observera att alla val sker elektroniskt. Skilda anvisningar ges inför valen.

TIDTABELL

19. Partidagen följer ett tidsschema och föredragningslista som ingår i handlingarna. Under pågående förhandlingar bör inte delegat eller andra möten arrangeras.

20. Ärende som inte slutbehandlats till kl. 17 kan av partidagen hänskjutas till partifullmäktige för avgörande.

Motioner

Motion 1

Alla medicinska fotvårdare borde ges möjlighet till momsfri verksamhet

Fotterapeuter och fotvårdare är yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och den fotvård de ger utgör momsfri hälso- och sjukvård. I sin utbildning kan vårdarna välja fotvård som inriktning. Fotvård som ges av en vårdare som avlagt ett utbildningsprogram/ kompetensområde för fotvård är momsfri. Den ovan nämnda fotvården som ges av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kräver ingen läkarordination eller -remiss för att vara momsfri.

I verkligheten är det ändå inte så enkelt eftersom den medicinska fotvårdsutbildningen på 1990-talet öppnades även för personer från skönhetsbranschen. Idag finns det företagare som verkar som medicinska fotvårdare men som inte har medicinsk grundutbildning utan istället är utbildade till frisörer och kosmetologer. Den utbildningen ordnades tidigare på distans bla av Korsnäs kurscenter. Först en grundkurs, vidare en kurs för reuma, diabetesfötter och sedan yrkesexamen. Idag har bla Yrkesakademin i Vasa hand om denna typ av utbildning. Dessa utbildningar kan ta så länge som 3 år och det handlar om både närvarotimmar och arbete ute på fältet. Det är alltså inte en kurs på några månader utan en gedigen utbildning. Trots det är de skyldiga att betala 24% moms till staten.

Ett exempel: En företagare, som är fotvårdare men inte har en medicinsk grundutbildning har i 15 år delat en tjänst med en annan fotvårdare som i grunden är hjälpskötare. De har samma klientel och samma taxa, men den ena kan under den här tidsperioden ha betalat ca 100 000 euro i moms, medan den andra kollegan med en grundutbildning inom vården betalt 0%.

Nuförtiden när Finland är i skriande behov av nya företag och ny arbetskraft, när service-tjänster behövs inom alla sektorer är det ovannämnda inte ett produktivt sätt att gå till väga. Vi ska inte ens tala om jämlikhetsprinciper som till slut kan och oftast tvingar företagare att ge upp.

Tilläggsas kan att på 90-talet startade man en ettårig utbildning på Norrvalla idrottsinstitut för blivande massörer vilken ännu fortgår. När man går den utbildningen blir man momsfri oberoende av tidigare yrke och utbildning. Det känns ytterst orättvist för ibland går lagstiftningen att töljas på verkar det som.

Därför yrkar jag på att SFP i Finland jobbar för:

- att personer från skönhetsbranschen, som har yrkesexamen inom medicinsk fotvård och utövar liknande arbete, som en person med medicinsk grundutbildning, ges möjlighet att utöva sitt yrke momsfritt.
- alternativt att det skapas förutsättning för utbildade personer, som har yrkeserfarenhet av tex 5 år i branschen att bli registrerade som momsfria yrkesutövare.

Elisabeth Backman SFP i Replot- Björkö

Partifullmäktiges svar:

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses i mervärdesskattelagen åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga. På försäljning av hälso- och sjukvårdstjänster betalas ingen moms.

Hälso- och sjukvårdstjänster är momsfria om vården som ges utförs av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Om den som tillhandahåller vården inte är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, betalas moms på försäljningen av tjänsten. Motionären tar upp en situation där gränsdragningen är utmanande.

Enligt 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) omfattar yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården en legitimerad yrkesutbildad person, en yrkesutbildad person som beviljats tillstånd eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

De yrkesutbildade personerna med skyddad yrkesbeteckning omfattar bland annat fotterapeuter, utbildade massörer, kiropraktiker, naprapater, osteopater och närvårdare. Principen att hälso- och sjukvårdstjänster som berättigar till befrielse från moms kräver att den som tillhandahåller vården är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är ändå rätt. De finns ändå orsak för utbildningsanordnarna att se över de utbildningar inom branschen som inte upplevs rättvisa.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 2

Hushållsavdraget bör utvecklas inte avvecklas

Möjligheten till hushållsavdrag i beskattningen som infördes år 2001 är avsedd att minska utgifterna för tjänster såsom hushålls- och renoveringsarbeten, vilka görs i hemmet eller fritidsbostaden. Målet är att minska den sk. ”gråa ekonomin”, dvs arbete som ersätts utan kvitto och skattebetalning samt att öka arbetstillfällen i städbranschen.

Avdragets maximibelopp och andra bestämmelser har ändrats flera gånger under åren. I början av detta år sänkte regeringen totalbeloppet för avdraget till 2 250 euro från tidigare 2 500 euro.

Samtidigt sänktes ersättningen för arbetskostnaderna från 50 procent till 40 procent. Denna åtgärd kan anses vara mycket kortsiktig i ett längre tidsperspektiv. Sänkningen kritiserades starkt i riksdagen speciellt från oppositionens sida. Man betonade att sänkningen kommer att försvaga sysselsättningssituationen och gynna den grå ekonomin. Samlingspartiet föreslog i sin alternativa budget att regeringen skulle avstå från nedskärningarna och i stället införa en förhöjning av hushållsavdraget för seniorer över 75 år. Också Sannfinländarna var emot ändringen och föreslog att man skulle utvidga avdragets giltighetsområde till att gälla fler tjänster, t.ex. butiksbesök.

Modellen till förslaget att höja avdraget för seniorer över 75 år har utarbetas av SITRA, som redan år 2015 föreslog det. I SITRAS modell som var ”skraddarsydd” för de äldre skulle hushållsavdraget ersätta 70 procent av arbetskostnaderna och den självriskandel på 100 euro som nu gäller slopas.

SITRA:s huvudmotiv var att utveckla en modell som ger de äldre möjlighet att själva köpa tjänster och därigenom minska vårdutgifterna inom den offentliga sektorn. Antalet pensionärer med högre inkomster förutses öka under de närmaste åren och därmed också intresset för och möjligheterna till att mera än tidigare köpa hushålls- och vårdtjänster av olika slag.

Hushållsavdraget avdras från inkomst- och förmögenhetsskatten. Om pensionen är så låg att den inte beskattas innebär det att pensionären inte kan utnyttja avdraget. Enligt SITRA:s modell skulle dessa låginkomsttagare (folk- och garantipensionärer) i stället få ett hushållsstöd för att köpa 34 timmar tjänster i året.

Med vardagserfarenhet kan man konstatera att antalet nya städfirmor och -företag har ökat markant under de år hushållsavdraget existerat. Den gråa handeln har minskat och nya arbetsplatser har uppstått. Exakta siffror på hushållsavdragets inverkan på sysselsättningen och välmåendet fattas ännu men en utredning är på kommande (Statens ekonomiska forskningscentral, VATT).

De äldres välmående kommer att vara framtidens utmaning. År 2030 beräknas antalet 75 år fyllda vara ca 800 000. Ett led i att stöda de äldres hemmaboende vore att utveckla hushållsavdragets innehåll och idé. Det är ett mera effektivt alternativ för landets ekonomi än att som man nu gjort skära ner i avdraget och därmed för stunden åstadkomma en liten inbesparing. De tjänster som omfattas av avdraget borde utökas och motsvara de äldres faktiska behov. Hälsofrämjande rehabiliteringstjänster kunde t.ex. berättiga till hushållsavdrag. Totalsumman för hushållsavdraget kunde lämpligen höjas till 4 000 euro för ålders- och sjukpensionärer. På så sätt kunde man minska trycket på den offentliga social- och hälsovårdsservicen och lösgöra resurser till förmån för dem som inte har möjlighet att utnyttja hushållsavdraget.

Svenska Seniorer i Finland föreslår:

- att SFP arbetar för att utveckla innehållet i och idén med hushållsavdraget så att det främjar seniorernas egen aktivitet att anskaffa tjänster
- att SFP arbetar för att den modell SITRA utarbetat prövas och förverkligas till lämpliga delar att totalsumman för hushållsavdraget och ersättningsprocenten höjs.

Svenska Seniorer i Nyland rf (SSN)

Gunvor Brettschneider, Ordförande för SSN

Päivikki Ahonen, Styrelsemedlem i SSN

Se gemensamt svar med motion 3.

Motion 3

Höjning av hushållsbidraget för renoveringar

Den äldre befolkningen blir en allt större grupp i samhället. Vården har stora problem att klara av äldreomsorgen och äldre människor förväntas bo kvar i sina bostäder så länge det bara är möjligt. Detta är både humant och förmånligast för samhället. Samtidigt vet vi att äldre människors pensioner inte är speciellt stora, i synnerhet vad gäller äldre kvinnors pensioner. För att kunna leva kvar i den bostad man har då man blir äldre, behövs det oftast renoveringar dels kanske av hälsoskäl, men också för att även husen blir äldre. För dessa renoveringar är hushållsbidraget av stor betydelse. Nu finns det ett förslag på att minska hushållsavdraget, vilket egentligen är helt absurt då det gäller möjlighet till renoveringar av äldre människors hus.

Därför föreslår undertecknade att hushållsbidraget borde höjas i takt med stigande ålder för den skattskyldige. Det här borde vara i linje med att äldre ska bo hemma så länge som möjligt och dessutom skulle det skapa fler arbetstillfällen för den arbetsföra befolkningen.

Vi vill att SFP arbetar för:

- att Svenska folkpartiets representanter i riksdagen arbetar för att hushållsavdraget höjs i takt med stigande ålder för den skattskyldiga.

Svenska Kvinnoförbundet i Malax r.f.

Nanny Dahl, styrelsemedlem

Carola Bengs-Lattunen ordförande

Christina Nygård kassör

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna tar upp en fråga som länge varit en viktig del av SFP:s politik. SFP var pådrivande när hushållsavdraget infördes och utvecklades. För arbete som utförs i hemmet får en skattepliktig dra av en del av kostnaderna för arbetet som hushållsavdrag. Trots benämningen hushållsavdrag är det inte fråga om ett hushållsspecifikt avdrag, utan ett individuellt avdrag så båda makarna får avdrag, om deras kostnader som berättigar till hushållsavdrag är tillräckligt höga. Avdragsgillt är normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete samt arbete som innebär underhåll och ombyggnad av den skattskyldiges bostad och fritidsbostad.

Hushållsavdraget är ett framgångsrikt sätt att förbättra sysselsättningen genom att sporra hushåll att låta utomstående utföra exempelvis sådana arbeten som de tidigare själva har utfört. Avsikten är också att främja underhåll av bostäder och att bekämpa den svarta ekonomin. Hushållsavdrag beviljas endast för kostnaderna för avdragsgillt arbete. Avdraget beviljas alltså inte för sådant som tillhör, material, ingredienser eller resekostnader.

Svenska folkpartiet stöder utveckling av hushållsavdraget. Som en del av de åtgärder SFP för fram för att höja sysselsättningen har även hushållsavdraget haft en viktig plats. SFP har tydligt tagit ställning för det här i många omgångar. Ur vårt åtgärdsförslag för att höja sysselsättningen kan man läsa följande gällande hushållsavdraget: "Genom att höja övre taket på och den avdragbara andelen av hushållsavdraget ökar vi skatteintäkterna, stöder företagsamhet, sporrar kvinnodominerade serviceyrken och förbättrar sysselsättningen. Samtidigt förbättrar vi egenföretagarnas möjligheter och motverkar grå ekonomi."

Svenska folkpartiets målsättningar gällande hushållsavdraget är fortsättningsvis att på sikt utveckla och höja hushållsavdraget.

SFP arbetar för:

- att hushållsavdraget höjs och utvecklas.

Motion 4

Skärp kriterierna för bostadsbidraget - sätt ett stopp på betalningsautomaten som tömmer statskassan

Att använda sig av bostadsbidraget har blivit mycket populärt och under år 2018 levde totalt 849.648 personer (dvs 15% av Finlands befolkning) i hushåll som har erhållit bostadsbidrag. År 2018 betalade Folkpensionsanstalten (FPA) olika sorters bostadsbidrag för sammanlagt 2.112 mil-

joner euro och till 376.529 hushåll (källa FPA-statistik 2018). Mängden finländare som erhåller bostadsbidrag är oerhört stor och då 25% av befolkningen bor i hyresbostäder och återigen då 15 % av befolkningen erhåller bostadsbidrag för hyra betyder detta att 60 % av alla hyresgäster erhåller statligt bostadsbidrag.

Vilka följder har det här för hyresmarknaden ? Hurpass effektiv kommer marknaden för hyresbostäder att bli då den klart dominerande faktorn i efterfrågan är ett statligt stöd? Bland annat det här kommenterade Vuokraturvas styrelseordförande Timo Metsola (Uusi Suomi intervju 8.8.2019) en följande: "...Cirka en femtedel av hyresgästerna på ett specifikt område kan erhålla stöd för sitt boende utan att det höjer på områdets hyresnivå. Om det finns fler bidragsmottagare kommer nyttan av stödsystemet småningom att minska och hyresnivån kommer i motsvarande mån att öka. Den nuvarande situationen, där 60% av hyresgästerna omfattas av de subventionerade bostadsbidragen, har lett till en klar höjning av den generella hyresnivån.....Vi har hamnat in i en återvändsgränd med att kontinuerligt förstora bostadsbidraget eftersom bidragets hyreshöjande effekt har blivit den största orsaken till att bostadsbidragen behövs....Man uppfunnit en evighetsmaskin som i verkligheten blir finansierad från skattebetalarnas plånbok...."

Det är även intressant att jämföra totalkostnaden för de olika bostadsbidragen 2,1 miljarder euro med andra utgiftsposter i statens budget. T.ex innevarande år 2020 var anslagen för justitieministeriets hela förvaltningsområde (953,7 miljoner), polisväsendet i sin helhet (816 miljoner), gränsbevakningen (267,8 miljoner) och för nödcentralerna och den centrala räddningstjänsten (74,3 miljoner) dvs totalt 2.111,8 miljoner. Slutsumman för dessa fyra viktiga samhällsfunktioner blev nästan exakt det samma som för bostadsbidraget. Därför kan vi ställa oss frågan: Hade Finland haft råd med t.ex fler polisstationer på mindre orter eller hade nedskärningarna i universitetets anslag kunnat undvikats om kostnadsökningarna i bostadsbidraget hade varit mindre ?

Totalkostnaderna för de olika bostadsbidragen har utvecklat sig på följande sätt:

2015 totalt 1732 miljoner euro

2016 totalt 1904,6 miljoner euro

2017 totalt 2003 miljoner euro

2018 totalt 2112 miljoner euro

Sifferserien här ovan visar att de olika bostadsbidragen har blivit en gökunge i den finska välfärdsstaten, den har blivit en betalningsautomat som tömmer statskassan och samtidigt upprätthåller hyresnivån på en för hög nivå.

Bostadsbidragen består av två huvudkomponenter dvs av allmänt bostadsbidrag (1489 miljoner euro under år 2018) och av bostadsbidrag för pensionstagare (600 miljoner) . Kostnadsökningarna har framförallt skett i det allmänna bostadsbidraget och vilket till en del beror på att samhällets stöd till studerandes boende sker numera via det allmänna bostadsbidraget som administreras av FPA. Förändringen skedde i augusti 2017 och följaktligen var 2018 det första året då studeranden kunde ansöka och erhålla om allmänt bostadsbidrag. En annan delorsak är att mängden flyktingar har ökat i Finland varav de flesta lyfter statligt bostadsbidrag efter att de har erhållit uppehållstillstånd.

År 2018 betalade man åt studeranden både allmänt bostadsbidrag och ett annat mindre stöd för totalt 550 miljoner euro dvs ca 1/3 av det allmänna bostadsbidraget riktades till studeranden. En viktig jämförelsepunkt är år 2016 då stödet till studerandes boende ännu skedde via det gamla systemet via studiestödets bostadstillägg och då var kostnaderna för studerandes boende 264,6 miljoner euro (källa figur 15, FPA-Statistik 2018). Självfallet måste studerandes liv subventioneras men dock man kan diskutera vad som är den rätta nivån och det rätta sättet.

En mycket intressant detalj i FPA statistik är att av mottagarna till det allmänna bostadsbidraget bestod till hela 68 % av en persons hushåll i december 2018 . Med andra ord är 2/3 av det allmänna bostadsbidragets mottagare singel hushåll. Det är mycket viktigt att samhället stöder både studerandes och andra unga vuxnas boende och hjälper dem att komma igång med ett självständigt liv. Gällande just denna grupp föreslår jag att samhällets stöd skall i första hand riktas till att stöda kollektivt boende dvs flera personers hushåll var man delar på kök och badrum. Ur ekologisk synvinkel vore det ett bra val och en rätt riktning. Likaså betjänar detta även integrationen av nyanlända flyktingar till det finska samhället. Däremot kan det väl införas begränsningar för allmänt bostadsbidrag till unga singel hushåll. Det är t.ex inte en mänsklig rättighet att helt ensamt kunna få bruka ett kök eller använda ett badrum, Det är inte ens en social rättighet. Även unga singlar skall kunna samsas om användningen av kök och badrum. Standarden i studentbostäder är helt bra och de erbjuder ett första hem för många unga människor på deras

fortsatta levnadsbana.

Däremot för unga familjer dvs för mödrar med barn eller för sammanboende eller gifta par med barn är situationen en helt annan och det är just de som behöver en av samhället subventionerad hyresbostad.

På grund av både ekologiska och ekonomiska orsaker föreslår jag därför att för samhällets stöd till sk singel hushåll införs en åldersgräns på 22 år. Likaså kunde den maximandel som staten ersätter av boendekostnaderna justeras neråt och då så att stödet är alltid större för bidragstagare i arbetslivet. Observera även att inga förändringar föreslås gällande bostadsbidraget åt pensionstagare.

se följande länkar <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/303464> <https://budjetti.vm.fi/>

Därför föreslår jag att SFP:s riksdagsledamöter och övriga funktionärer i riksdagen arbetar för en förändring gällande det allmänna bostadsbidraget så:

- att förutsättningen för beviljandet av bostadsbidrag till unga en persons hushåll d.v.s till s.k. singelhushåll skall vara att bidragsmottagaren är minst 22 år eller äldre.
- att maximandelen för det statliga stödet i allmänt bostadsbidrag är högst 65 procent av boendeutgifterna för bidragsmottagare utanför arbetslivet.
- att maximandelen för det statliga stödet i allmänt bostadsbidrag är högst 75 procent av boendeutgifterna för bidragstagare som i över fyra månader har arbetat heltid eller deltid och som deltid godkänns arbetsförhållanden var veckoarbetstimmarna är minst 60% av den normala arbetstiden.

Johan Holmberg, medlem av SFP i Stor-Hagalund

Partifullmäktiges svar:

Syftet med bostadsbidraget är att hjälpa personer med små inkomster att klara av sina boendeutgifter. Man kan få bostadsbidrag för boendeutgifter för både hyresbostad, ägarbostad och bostadsrättsbostad. Som framkommer i motionen indelas bostadsbidraget i allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare. Det allmänna bostadsbidraget är 80 procent av skillnaden mellan de godtagbara boendeutgifterna och bassjälvrisk. Bruttoinkomsterna för alla som hör till hushållet påverkar bostadsbidragets belopp.

De maximala boendeutgifter som beaktas i det allmänna bostadsbidraget varierar regionalt och enligt hushållets storlek. Den inkomstrelaterade självriskandelen fastställs enligt en beräkningsformel och dess belopp påverkas förutom av inkomster även av antalet barn och vuxna i hushållet. I lagen om allmänt bostadsbidrag ingår ett förvärvsinkomstavdrag på 300 euro för förvärvs- och företagarinkomster, dvs. att det görs ett avdrag på 300 euro i månaden i hushållets förvärvs- och företagarinkomster för varje medlem i hushållet när bostadsbidraget beräknas.

Bland annat det faktum att studerande flyttades till systemet för det allmänna bostadsbidraget har ökat på utgifterna för bostadsbidraget. Även mängden pensionstagare som får bostadsbidrag har ökat stadigt. På 10 år har dessa bidragstagare ökat med 16% enligt FPA:s statistik. Utgifterna för social- och hälsovården utgör onekligen en stor del av statsbudgeten, men det är inte alltid ändamålsenligt att jämföra de olika momenten med varandra då det handlar om så olika typer av verksamhet som finansieras med utgifterna. SFP jobbar givetvis för en långsiktig ekonomisk politik som är ansvarsfull och hållbar. Vi behöver tillväxt, mer företag och fler arbetsplatser för att kunna finansiera vårt välfärdssamhälle.

Motionären lyfter upp det faktum att största delen av mottagarna till bostadsbidraget är hushåll som bara består av en person. Alla dessa är dock inte ensamboende, eftersom personer som bor tillsammans med separata hyresavtal räknas till olika hushåll om de ansöker om bostadsbidrag, såvida de inte är nära släkt eller sambor. Ensamboende är dock en ökande trend i vårt samhälle.

Enligt THL har antalet människor som bor ensamma fördubblats under de senaste 30 åren. För tillfället bor en miljon finländare ensamma och antalet ökar hela tiden. Denna trend är inte unik för Finland, utan syns också i de övriga nordiska och europeiska länderna. Boendekostnaderna är höga för ensamboende och boendeformen är oftast hyresboende. Den här utvecklingen syns också i statistiken för bostadsbidraget.

Regeringen har inlett en reform av den sociala tryggheten och arbetet kommer att beredas i en parlamentarisk kommitté. Bostadsbidragssystemet har varit föremål för riklig offentlig diskussion och kunde säkert fungera mer ändamålsenligt än vad det gör idag. Kommittén som reformerar den sociala tryggheten kommer också att utreda vilka utvecklingsbehov det finns gällande

bostadsbidraget. Man strävar till att utveckla det allmänna bostadsbidraget till en mer individuell inriktning och öka incitamenten för arbete. Bostadspolitiken spelar också en stor roll när det kommer till stöd för boende.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 5

Förbättra järnvägsförbindelserna inom Österbotten

Österbotten har av naturliga skäl Vasa som huvudort. Trots det så är järnvägsförbindelserna synnerligen dåligt anpassade för att knyta ihop landskapet från norr till söder.

I skrivande stund går det knappt alls att ta sig till Vasa med tåg från större delen av landskapet. Detta trots att bl.a. utbildning, sjukvård och myndigheter är koncentrerade till Vasa. Ett av få undantag är Bennäs-Seinäjoki-Vasa, en sträcka som tar ungefär lika lång tid som den väsentligt mycket längre sträckan Seinäjoki-Helsingfors.

Järnväg är ett klimatsmart och långsiktigt färdssätt. Järnvägskonstruktioner anpassade för lägre hastigheter som för rälsbussar är väsentligt billigare än för höghastighetståg och kan vara en kostnadseffektiv investering också på mindre orter. I en tid då det är essentiellt för mindre orter att ha goda trafikförbindelser för att kunna upprätthålla sin attraktionskraft så vore det en god sak att utreda hur Österbottens mindre orter bättre kunde kopplas ihop med Vasa.

I en tid då klimatkrisen är ett faktum och drivmedelspriserna är på ständig uppgång så vore detta en bra lösning både för klimatet och för att ge landsbygden ett konkurrenskraftigt alternativ till bilismen. Det hade dessutom förstärkt Vasas ställning som huvudort i Österbotten.

Det vore också synnerligen lämpligt att ta i beaktning hur trafikenförbindelserna kan genomföras utan att dra rutten genom Seinäjoki. En sådan omväg hade t.ex gjort sträckan mellan Närpes och Vasa dubbelt så lång och hade troligen till största del gynnat Södra Österbottens kommunikationer med Seinäjoki. Förslagsvis hade en rälsbuss vid sträckan Karleby-Vasa-Björneborg tjänat Österbotten bättre.

Därför anser jag:

- att järnvägskommunikationer inom Österbotten bör utredas.

Simon Ahlkvist, SFP i Vasa

Partifullmäktiges svar:

Fungerande infrastruktur är centralt för en regions utvecklingsmöjligheter. Ett fungerande ban- och vägnät är en viktig faktor för konkurrenskraften i hela landet. Hela samhället är beroende av dessa, inte bara produktionsanläggningar och hamnar, företag och organisationer utan också medborgare och turister.

Svenska folkpartiet har konsekvent arbetat för fungerande rälstrafik i Finland. Det finns ändå mycket kvar att göra. Det nuvarande bannätet är inte tillräckligt.

SFP:s partiledning har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat VR och dess ledning om betydelsen av smidiga förbindelser i hela landet.

Regeringen har gått in för att göra Finland koldioxidneutralt år 2035 och en viktig del i helheten utgörs av rälstrafiken. Att satsa på rälstrafik är inte bara en fråga om fungerande förbindelser – det är också en miljöfråga.

SFP arbetar för:

- att finansieringen av bastrafikledshållningen fortsättningsvis höjs.
- att kollektivtrafikförbindelserna inom Österbotten förbättras.

Motion 6

Kryssningsfartygen kunde fungera som landets skyltfönster

Passagerarfartygen som arrangerar resor till och från Finland fungerar även som ett skyltfönster för landet och de kunde marknadsföra landet och speciellt vår mat. Om rederiet vill har de alla möjligheter att lyfta fram lokala delikatesser. Det är synd att många rederier låter pengarna styra

och bland annat i sin matbespisning prioriterar billiga råvaror som producerats på sätt som inte uppfyller de höga krav på miljö- och miljöskydd som vi kräver av landets egna producenter. Walsaline prioriterar produkter från närregionen och använder sig t.ex. av kött producerat i Finland eller Sverige. De visar att det är möjligt att använda sig av lokala råvaror. I slutändan är det konsumenterna som bestämmer. I detta fall de som köper bland annat kryssningsresor från ifrågavarande rederier. Det är dubbelmoral att ställa höga krav på produktionen i Finland och samtidigt köpa billiga utländska produkter som inte uppfyller dessa krav.

Vi vill att SFP arbetar för:

- alltid frågar efter matens ursprung och på vilket sätt den har producerats när man arrangerar olika evenemang inom partiet, i synnerhet när det gäller kryssningar.
- inte alls anlitar rederier som inte i sin bespisning använder sig av råvaror som producerats på ett sätt som uppfyller den lagstiftning som avkrävs av landets egna producenter.
- arbetar för att detta ”skyltfönster” för Finland används på ett effektivt sätt för att ge en bra bild av Finland och den mat som produceras här.

Karleby lokalavdelning

Jan-Ove Nyman, ordförande SFP i Karleby

Partifullmäktiges svar:

SFP har i flera sammanhang lyft upp vikten av närmat, det vill säga sådan matproduktion och -konsumtion som använder det egna områdets råvaror och produktionsinsatser och på så sätt gynnar områdets ekonomi, sysselsättning och matkultur.

Önskvärt är att tanken om närmat även skulle kunna tillämpas på alla konferensplatser, såväl hotellkedjor som passagerarfartyg. Dock är det svårt för flera konferensplatser att kunna stilla efterfrågan med närproducerade produkter. Bland annat passagerarfartygen måste ofta ta in så stora mängder kött att lokala producenter inte kan leverera. Det är ändå viktigt att konstatera att passagerarfartyg som är under finsk flagga lyder under finsk lagstiftning och har därmed samma krav och föreskrifter som konferensplatser och övriga restauranger i Finland.

Partiet stöder gärna inhemska företag. Mattraktering på partievenemang ska inte beställas i blindo, utan en diskussion om matens ursprung ska alltid föras med restaurangen i fråga.

SFP arbetar för:

- att alltid fråga efter matens ursprung och på vilket sätt den har producerats när man arrangerar olika evenemang inom partiet.

Motion 7

Metrobanans förlängning österut

Varje dag pendlar många till sitt arbete eller till sin skola/läroverk i Helsingfors, Esbo mm från t.ex. Östersundom, Landbo, Söderkulla dvs från östra Nyland. En förlängning av den nuvarande metrobanan skulle minska på biltrafiken inom Helsingfors och förbättra luftkvaliteten. Detta fördrar givetvis tillräckligt med metroparkeringar vid eventuella metrohallplatser.

SFP i östra Borgå lk. r.f. föreslår:

- att SFP arbetar för en förlängning av metrobanan österut.

Annette Forsblom ordförande, SFP i östra Borgå lk. r.f.

Robert Holmberg sekr., **Lars-Johan Nyholm** och **Elena Makarova**

Partifullmäktiges svar:

Det är av största vikt att resor till arbete och studier fungerar smidigt. Över hälften av Finlands kollektivtrafikresor sker i huvudstadsregionen samtidigt som de längsta genomsnittliga arbetsresorna finns här.

Motionärerna lyfter fram planerna på att förlänga den s.k. Östmetron, som starkt har sammankopplats med kommunernas markplanering och ökad inflyttning till huvudstadsregionen. En metrodragning har många fördelar med tanke på klimat, miljö och snabb pendling. På grund av de stora byggkostnaderna förutsätter metron ett tillräckligt stort invånarantal längs banan. Totalt

beräknas att det behövs bostäder och arbetsplatser för cirka 10 000 invånare längs banan och kring varje metrostation.

Enligt utredningar som Helsingfors, Vanda och Sibbo tillsammans gjort, tänkte man sig att Östmetron sträcker sig ända till Majvik i Sibbo. År 2015 färdigställdes även Sibbos egen utredning över Sibbometron, som skulle sträcka sig vidare österut från Majvik.

Den gemensamma generalplanen för Östersundomområdet som utarbetats av Helsingfors, Vanda och Sibbo år 2018 förkastades ändå av Helsingfors förvaltningsdomstol i november 2019 och landskapsplanen förblev ikraft. I praktiken innebär förvaltningsdomstolens beslut att arbetet med att utveckla Östersundom, med en möjlig metrolinje österut, måste börja om. I nuläget finns inga planläggningsmässiga förutsättningar att dra metro genom södra Sibbo. Det bor inte heller tillräckligt med människor i t.ex. Östersundom för att invånarantalet som krävs kring en metrostation skulle uppfyllas.

Behovet att dra spårförbindelser mellan östra Nyland och Helsingfors är ändå fortfarande aktuellt. Stora investeringar i spårtrafik som nu diskuteras konkurrerar, åtminstone tidsmässigt med varandra. Då dessa prioriteras sinsemellan bör den nytta investeringen ger i passagerarvolymer och inbesparad restid väga tyngst. Satsningar på annan kollektivtrafik, som bussförbindelser behövs också för att förbättra förbindelserna till östra Nyland. Ett av Sibbos spetsprojekt är att inom de närmaste åren öppna persontrafik med tåg mellan Nickby i Sibbo och Kervo.

Regeringsprogrammet slår fast att den nuvarande nivån på investeringar i rälstrafik ska höjas vilket även innebär att investeringar i metronätverket är möjliga. I regeringsprogrammet nämns även att den nya tågförbindelsen från Helsingfors österut är ett av regeringens utvecklingsprojekt. SFP har förespråkade att den nya tågförbindelsen skulle gå från Helsingfors längs kusten via Borgå-Lovisa- Kotka och österut. Denna järnväg skulle gynna hela regionen med att knyta orter till järnvägsnätet, samtidigt som pendlingen till huvudstadsregionen förenklas och blir klimatsmartare.

Trafikledsverket har på våren 2020 publicerat en utredning och jämförelse om en tågförbindelse österut, men inga beslut har fattats. SFP fortsätter arbeta för att den östra kustbanan ska bli verklighet. SFP har alltså förespråkade satsningar på tågförbindelser istället för en förlängning av metrobanan österut.

SFP arbetar för:

- att östra kustbanan från Helsingfors via Borgå-Lovisa-Kotka och österut blir verklighet.
- goda kollektivtrafikförbindelser i allmänhet.

Motion 8

Politisk sekreterare till Esbo-Vanda

SFP i Mellersta Nyland är utsatt och vi är inte många i våra fullmäktigegrupper, vi är stora städer och det kräver att det finns hela tiden massor med saker att sätta sig in i och även följa upp.

I synnerhet i Vanda med 2/67 i fullmäktiget och kanske bara 1/67 efter valet 2021, så med så få ledamöter så hinner vi inte följa med på alla fronter, vi har ej heller personer i alla nämnder, vilket gör att vi ej hinner reagera på alla saker som skulle vara viktigt för den svenskspråkiga befolkningen. Esbo har precis liknande problem.

Vi vill att SFP arbetar för:

- att SFP avlönar en politisk sekreterare som hjälper SFP:s fullmäktigegrupper i Esbo och Vanda.

Patrik Karlsson, Ordförande, SFP:s fullmäktigrupp i Vanda

Se gemensamt svar med motion 9.

Motion 9

Politisk sekreterare till mellannyländska SFP fullmäktigegrupper

Kommunerna i mellersta Nyland växer så det knakar, t.ex. i Vanda växer befolkningen med ca 4000 personer enbart under detta år. De svenskspråkigas numerära antal i kommunerna bibehålls ändå ungefär på samma nivå som under tidigare år. Situationen innebär ändå att de svensk-

språkiga minskar procentuellt.

Att en kommun är officiellt tvåspråkig hjälper inte särdeles mycket för att ständigt bevaka de svenskspråkigas service- och särbehov samt språkliga och kulturella intressen och vilka följder olika beslut har för de svenskspråkiga i kommunerna.

För att SFP också i fortsättningen hålls på den politiska kartan i dessa kommuner och kan bevaka svenska intressen, bör en satsning göras. Efter senaste riksdagsval uttalades, med partiordförande Anna-Maja Henriksson i spetsen, att SFP i de mellannyländska kommunerna behöver speciellt stöd för att behålla sin position eller t.o.m. växa.

Nu finns möjligheten att infria detta löfte och stöda fullmäktigegrupperna genom:

- att anställa en politisk sekreterare som finansieras av partiet.

Den politiska sekreteraren behövs för:

- att bevaka de olika förtroendeorganens föredragningslistor och protokoll.
- att göra sammandrag så att SFP fullmäktigeledamöter och andra involverade kan ge utlåtanden och ingripa i ärenden som är viktiga för SFP.
- öka synligheten för de svenskspråkiga och deras intressebevakning.

Stefan Åstrand, Vanda Fullmäktigeledamot, Ordförande för SFP i västra Vanda

Partifullmäktiges svar:

Många kommuner har idag ekonomiska utmaningar och stora beslut som bör fattas inom de kommande åren. Kommunala frågor blir allt mer mångfacetterade och kräver att de kommunala beslutsfattarna har tid att sätta sig in i frågorna noggrant. Läget är förstås speciellt utmanande i de kommuner där SFP har få representanter i fullmäktigegrupperna. I de här kommunerna, bland annat i Vanda, gör SFP:s förtroendevalda ett särskilt viktigt arbete. Många av SFP:s fullmäktige-grupper runtom i landet skulle vara tacksamma över en partiavlönad gruppsekreterare. Partiet behöver ändå behandla fullmäktigegrupperna rättvist och jämlikt, och anställer därför inte lokala politiska sekreterare för fullmäktigegrupperna.

Bland annat SFP:s fullmäktigegrupper i Helsingfors och Åbo har valt att använda en del av stadens bidrag till gruppen för att kunna avlöna en gruppsekreterare, som ansvarar just för de uppgifter som motionärerna lyfter upp. Fullmäktigegrupperna i Mellannyländska bör utreda om det finns samma möjligheter för dem att med stadens bidrag ha en gruppsekreterare. Ifall denna möjlighet inte finns, kan en budgetmotion inlämnas till respektive stad.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 10

Uppdatera politiken, annars dör den!

Politiken förändras ständigt och för en trovärdig politisk aktör som Svenska Folkpartiet är det av yttersta vikt att hänga med i förändringarna. Ny fakta presenteras och det politiska debattklimatet förändras. Det är fint att SFP har tagit ställning i många politiska frågeställningar genom sina sektorvisa program, eftersom de ger ett ovärderligt stöd bland annat för kandidater i val. Sällan kan varje kandidat ha koll på all politik men trots det behöver hen ha svar på svåra frågor till exempel i politiska debatter. Då är det viktigt att både väljare och kandidater kan gå in på partiets hemsida och leta fram partiets åsikt i just de frågor som står en själv nära hjärtat. Om programmen då är föråldrade eller inte längre representerar partiets linje är problematiken självklar.

I dag är det ett faktum att många av partiets sektorvisa program är föråldrade och inte längre baserar sig på dagens vetenskap och fakta. För att SFP också i framtiden ska vara ett trovärdigt alternativ behöver också de sektorvisa programmen uppdateras med jämna mellanrum. Genom att erbjuda lätt åtkomst till partiets aktuella åsikter i olika frågor kan vi kommunicera en klar politisk linje också för dem som är intresserade av att ansluta sig till partiet. Politiken är avgörande för att folk överhuvudtaget skall vara med i partiet och därför behöver vi se till att politiken är uppdaterad och tidsenlig.

Därför vill Svensk Ungdom:

- att SFP uppdaterar sina sektorvisa politiska program med minst fem års mellanrum.
- att partiets sektorvisa politiska program bildar en ändamålsenlig helhet som är lätt att ta till sig för både väljare och kandidater och som motsvarar den politik partiet vill framhäva.

Svensk Ungdom

Frida Sigfrids, Förbundsordförande

Malin Lindholm, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar:

Hur partiet lyfter fram sina politiska ståndpunkter är ett angeläget ärende. Precis som motionärerna för fram så framkommer ny fakta hela tiden och partiet utvecklar därför kontinuerligt sina ställningstaganden. Partiets politiska ståndpunkter finns fastslagna i huvudsak i partiprogrammet, sektorprogrammen samt av partidagen fastställda motioner. Av dessa uppdateras partiprogrammet med cirka 10 års mellanrum och motioner antas på varje partidag. De politiska sektorprogrammet uppdateras inte varje år, men får givetvis inte heller bli föråldrade. Under de senaste åren har SFP bland annat publicerat ett klimatpolitiskt program, ett bostadspolitiskt program och ett program för att förhindra marginalisering bland barn och unga. Programmet finns på både svenska och finska.

För att göra det lättare att hitta partiets ställningstagande i olika politiska frågor har det på SFP fi införts ett politikens A till Ö, där man kan klicka sig fram till beslut vi fattat beträffande olika politiska frågor.

Beträffande de politiska sektorprogrammen så måste dessa granskas regelbundet. Är de föråldrade så representerar de inte partiets politik och ska inte heller finnas på partiets webbplats. Dessutom kan en partidag fatta ett nytt beslut där ett motionsbeslut kan stå i strid med ett sektorprogram. I så fall är det nyare beslutet det som gäller.

Man måste regelbundet granska vilka teman som är sådana att de behöver egna program. Detta kan också ändras över tid, en del teman kanske inte längre behöver ett eget program medan nya teman uppkommer och kräver ett eget program. Partiets utskott har en viktig uppgift i att för varje regeringsperiod granska om det finns behov av att uppdatera programmen eller skriva nya.

SFP arbetar för:

- att partiets sektorvisa program uppdateras regelbundet och föråldrade program avpubliceras på hemsidan.
- att sektorprogrammen finns tillgängliga på både svenska och finska.
- att stärka utskottens roll som sakkunnigorgan när partiets sektorvisa program uppdateras.

Motion 11

Beskattning av biogasdrivna bilar

Biogas är ett av de renaste sätten att driva fordon. Med beaktande av bränslets hela livscykel är koldioxidutsläppen ca 25 procent av motsvarande bensindrivna bil. Beskattningen av gasdrivna bilar grundar sig endast på användning av fossil naturgas. Naturgasen är visserligen också miljövänligare än bensin med ca 75 % av koldioxidutsläppen. För gasdrivna bilar uppbärs dessutom en drivmedelsskatt (=dieselskatt) på ca 200 € per år för en medelstor bil. (jämför 360 € för motsvarande dieselbil)

Att köra på biogas är redan lönsamt ifall man har en tankningsstation på tillräckligt nära avstånd, men för att öka användningen bör staten göra beskattningen mer rättvis i förhållande till andra miljöbilar. Biogasen är också inhemskt producerad och ger därmed arbetsplatser i Finland.

På tankningsstationer som handhas av små aktörer kan man i regel enbart tanka biogas. På Gasum tankningsstationer kan man välja mellan biogas och fossil naturgas.

Vi föreslår att SFP arbetar för:

- att drivmedelsskatten på gasdrivna bilar slopas och vid bestämning av grundskattedelen beaktas lägre koldioxidutsläpp på grund av att bränslet är förnybart så att beskattningen är jämförbar med elhybridbilar. För att säkra användning av förnybart bränsle tillåts inte användning av fossil naturgas i bilar för privat bruk.

Purmo SFP

Partifullmäktiges svar:

Enligt statsminister Marins regeringsprogram ska det beredas ett nationellt biogasprogram med syftet att utnyttja potentialen för produktionen av biogas, utveckla Finlands livskraft och främja uppnåendet av klimatmålen. Arbetsgruppen som fick i uppdrag att bereda ett nationellt biogasprogram tillsattes den 1 oktober och slutrapporten utkom i januari 2020. Trafiken står för en femtedel av växthusgasutsläppen i Finland och därför har klimatvänliga alternativ inom trafiken en central betydelse då Finland ska minska sina utsläpp. Precis som motionären lyfter upp finns det många fördelar med att använda biogas som bränsle i trafiken. Biogasen är ett verktyg för att nå målen för utsläppsminskning och som inhemskt bränsle förbättrar den energisjälvförsörjningen och försörjningsberedskapen.

Fordonsskatten består av en grundskatt och en drivkraftsskatt. Fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin påförs drivkraftsskatt. Bilskatten och fordonsskattens grundskatt baserar sig på koldioxidutsläpp enligt EU:s lagstiftning och med tanke på utsläppen har det i beskattningen ingen betydelse om bilen använder biogas eller naturgas. För biogasbilar betalas drivkraftsskatt, men skatten för biogasbilar är mindre jämfört med dieslbilar. Fördelarna med biogas tas också i beaktande i bränslebeskattningen, då biogas är skattefritt och således har en betydande fördel jämfört med andra bränslen.

Alla utsläppssnåla teknologier borde främjas jämlikt och det är därför inte ändamålsenligt att göra punktändringar i drivkraftsskatten för biogasbilar, utan vi behöver andra åtgärder för att främja biogas och övriga utsläppssnåla alternativ inom trafiken. Det är viktigt att det även i framtiden beviljas tillräckliga anslag för till exempel investeringsstödsprogram för biogasanläggningar, distributionsnät och tankningsstationer.

SFP arbetar för:

- att främja utsläppssnåla alternativ inom biltrafiken.

Motion 12

Ett koldioxidneutralt Finland 2035 – utmaningar för landsbygden

Finland har ett ambitiöst mål att vara koldioxidneutralt 2035, vilket i princip också gäller alla städer och kommuner. Det här innebär utmaningar för landsbygden, speciellt för de landsbygdskommuner som är jordbruksdominerade och som har omfattande djurhållning. Kommuner som inte har möjlighet att reducera sina utsläpp med t.ex. förnybar energi kan hamna i en omöjlig situation, om man inte i officiella beräkningar av en kommuns koldioxidneutralitet också tar i beaktande den kolbindning som sker i kommunerna, t.ex. i skogsmark, och inte bara utsläppen. SFP i Närpes vill lyfta fram några förslag som kunde underlätta omställningsprocessen för landsbygdskommunerna.

Vi anser att små biogasanläggningar i nära anslutning till produktionsanläggningar som t.ex. växthus och större djurgårdar borde vara objekt som uppmuntras från statligt håll. Skrivningar angående biogas finns med i regeringsprogrammet och det vore nu bra att gå från ord till handling. Förutom att sådana mindre biogasanläggningar är logistiskt smarta understöder de också en cirkulär ekonomi.

Avstånden är långa på landsbygden och få människor som bor där klarar sig utan bil. Den behövs för att komma till jobbet, för att göra uppköp, för att ta sig till fritidsaktiviteter osv. Staten borde understöda utbyggandet av biogasstationer och laddningsstationer för elbilar. Vill man köra miljövänligt kan inte närmaste tankningsstation ligga flera hundra kilometer bort. Att konvertera sin bil till att bli biogasdriven liksom att övergå till elbil borde göras billigare. Kollektivtrafiken borde också subventioneras, så att det åtminstone är möjligt för pendlare att ha andra alternativ än att ta bilen.

Solpaneler har de senaste åren blivit effektivare och billigare, men det är ändå en stor investering för en egnahemshusägare eller en småföretagare. Här kunde staten sträcka till medel att sökas för intresserade, både för mindre och större projekt.

Det blåser bra vid den österbottniska kusten, och mindre och större vindkraftsprojekt håller på att verkställas i våra kommuner. Vi hoppas att staten inte försvårar verksamhetsförutsättningarna för vindkraften utan att det istället blir en win-win-situation för kommunerna, markägarna, vindkraftsbolagen och miljön. Tillståndprocessen och miljökonsekvensbedömningsprocessen borde förenklas och försnabbas.

Det senaste året har landets jordbrukare och köttproducenter gjorts till syndabockar i klimatklausur, trots att Finland är bland de länder som producerar livsmedel med minst kolavtryck

i världen. Istället för att importera mat långt ifrån borde man öka användningen av lokalproducerad mat och bidra till att landskapet hålls öppet.

Vi föreslår att SFP arbetar för:

- att man i officiella beräkningar av en kommuns koldioxidneutralitet också tar kommunens kolbindning i beaktande.
- att statligt stöd ges för byggande av mindre biogasanläggningar.
- att understöda utbyggandet av tankningsstationer för biogas- och elbilaratt understöda konverteringen av fossildrivna bilar till biogasdrift.
- att ytterligare stöda kollektivtrafiken för pendling.
- att statsunderstöd beviljas för installation av solpaneler.
- att verksamhetsförutsättningarna för vindkraften upprätthålls och tillståndprocesserna för-snabbas.
- att staten och kommunerna ytterligare utökar användningen av lokalproducerad mat.

SFP i Närpes

Partifullmäktiges svar:

För att uppnå ett klimatneutralt samhälle behövs många olika åtgärder på bred front, också i kommuner och städer, precis som motionären lyfter upp. Flera av åtgärderna som lyfts upp i motionen är aktuella i regeringsprogrammet och har också tagits upp i SFP:s klimatpolitiska program från 2019.

Markanvändningssektorn spelar en viktig roll i att uppnå klimatmålen. I regeringsprogrammet konstateras, att för att Finland ska vara klimatneutralt år 2035 behöver vi minska både på utsläppen och stärka våra kolsänkor. När lösningarna för att nå målen i klimatpolitiken utvärderas beaktas också de regionala skillnaderna och sysselsättningseffekterna. Omställningen till ett mer klimatneutralt samhälle kommer att ske på ett socialt och regionalt rättvist sätt, vilket innebär att utmaningarna på landsbygden kommer att tas i beaktande. I regeringsprogrammet konstateras också att man kommer att främja beredningen av kommunernas och regionernas egna planer och genomförandet av klimatåtgärderna för klimatneutralitet.

Arbetsgruppen som berett det nationella biogasprogrammet har lämnat sin slutrapport i början av år 2020. Vad gäller de små biogasanläggningarna är det viktigt att sänka investeringskostnaderna för att förbättra lönsamheten. Produktion och användning av biogas för med sig mycket positivt. Förutom att utsläppen från trafiken minskas så effektiveras också jordbrukets näringskretslopp. Enligt arbetsgruppen är det viktigt att man fortsätter att stödja biogasanläggningar. Målet i fortsatta behandlingen av programmet är att trygga hela Finlands livskraft och att uppnå våra klimatmål.

I regeringsprogrammet finns många konkreta satsningar för att uppnå klimatneutralitet. Enligt regeringsprogrammet ska stödet för laddningsinfrastruktur för elbilar fortsättningsvis beviljas och beloppet höjas. Utbyggnaden av distributionsnätet för biogas kommer att stödas bland annat med hjälp av EU:s finansieringspotential. Konverteringsstödet kommer att fortsätta, vilket tryggar statligt stöd för omställning till utsläppssnålare bilar. Bilförmånen kommer också att ses över så att den uppmuntrar förmånstagarna att välja betydligt utsläppssnålare bilar.

Den förnybara energins andel av energin måste ökas för att Finland ska kunna bli ett fossilfritt samhälle. SFP:s klimatpolitiska program slår fast att vi vill bygga ut vindkraften och i högre grad satsa på till exempel solenergi, bioenergi och jordvärme. I regeringsprogrammet framkommer att förutsättningarna för utbyggnad av vindkraft till havs ska förbättras och det genomförs bland annat genom att sänka fastighetsbeskattningen av vindkraftverk till havs. Även olika administrativa och planläggningsmässiga hinder och andra hinder för utbyggnad av vindkraft ska elimineras.

Regeringen har i år inlett ett program för energistöd för bostadsbyggnader, som fortlöper till år 2022. Stödet kan utdelas till projekt som förbättrar bostädernas energieffektivitet som del av olika reparationer. Detta kan exempelvis ske genom installation av solpaneler, men också andra åtgärder som förbättrar en bostads energiprestanda. För att kvalificera för stödet ställs procentuella förbättringskrav för energiprestandan per bostadstyp.

Vår egen livsmedelsproduktion är viktig ur flera olika synvinklar och jordbruket ska ses som en del av lösningen på klimatfrågan. Andelen inhemska vegetabiliska produkter och inhemsk fisk ska enligt regeringsprogrammet utökas i överensstämmelse med näringsrekommendationerna och målen för ett koldioxidsnålt samhälle. För att förbättra lönsamheten inom jordbruket kommer regeringen att rikta stöd till aktiv och hållbar livsmedelsproduktion. Den offentliga upphandling-

en har en stor betydelse och användningen av inhemska livsmedel ska därför främjas vid offentlig upphandling.

Förutom alla åtgärder som görs på nationell nivå så innehåller den europeiska gröna given (Europe's Green Deal) också betydande åtgärder för hur hela EU ska kunna nå klimatneutralitet på ett rättvist och socialt jämlikt sett. EU kommer att bidra med både ekonomiskt och tekniskt stöd till de människor, företag och regioner som påverkas mest av omställningen till en grön ekonomi.

SFP arbetar för:

- att man i officiella beräkningar av en kommuns klimatneutralitet också tar kommunens kolbindning i beaktande.
- att statligt stöd ges för byggande av mindre biogasanläggningar.
- att understöda utbyggandet av tankningsstationer för biogas- och elbilar.
- att understöda konverteringen av fossildrivna bilar till fossilfria alternativ.
- att ytterligare stöda kollektivtrafiken för pendling.
- att genom statliga medel främja investeringar i småskalig hållbar energiproduktion.
- att verksamhetsförutsättningarna för vindkraften upprätthålls och tillståndprocesserna för-
snabbas.
- att staten och kommunerna ytterligare ökar användningen av lokalproducerad mat.

Motion 13

Finland ska verkställa biogasprogrammets åtgärdsförslag

Enligt regeringsprogrammet har det beretts ett nationellt biogasprogram. Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 1 oktober 2019 en arbetsgrupp med uppdrag att bereda ett nationellt biogasprogram på medellång sikt. Arbetsgruppens slutrapport ger en kort beskrivning av nuläget och styrmedlen inom biogasbranschen. I slutrapporten ger arbetsgruppen förslag till åtgärder. I rapporten har ansvariga ministerierna för varje enskilt förslag namngetts. Regeringen gjorde upp en färdplan mot ett klimatneutralt Finland i början av februari 2020. Enligt färdplanen ska förslagen till åtgärder i biogasprogrammet verkställas. Nu skulle det vara viktigt att dessa förslag leder till konkreta åtgärder.

Vi föreslår att SFP arbetar för:

- arbetar för att ansvariga ministerier verkställer åtgärdsförslagen som getts av arbetsgruppen för beredning av ett biogasprogram, i enlighet med regeringens gemensamma beslut.

Jan-Ove Nyman, ordförande SFP i Karleby

Partifullmäktiges svar:

Som motionären helt riktigt lyfter upp så står det i statsminister Marins regeringsprogram att "ett nationellt biogasprogram kommer att upprättas för att landets livskraft ska kunna utvecklas och klimatmålen ska kunna nås." Syftet med det nationella biogasprogrammet är att "utnyttja potentialen för produktionen av biogas, utveckla Finlands livskraft och främja uppnåendet av klimatmålen." Arbetsgruppen som motionärerna lyfter fram fick till uppgift att beskriva nuläget och de största hindren och fördröjningarna vid utökningen av produktionen och användningen av biogas samt förslag till åtgärder för att lösa detta och verkställa regeringsprogrammets mål i fråga om biogas. Arbetsgruppen strävade särskilt efter att främja utspridd och småskalig biogasproduktion.

Arbetsgruppens rapport som presenterades i januari 2020 gav en kort beskrivning av nuläget och styrmedlen inom biogasbranschen. I rapporten beskrevs också de största hindren och fördröjningarna i fråga om biogasbranschen enligt arbetsgruppens uppfattning.

Enligt arbetsgruppen gäller de största utmaningarna biogasverksamhetens lönsamhet. Lönsamheten kan förbättras genom lägre investeringskostnader, bättre försäljningspriser på slutprodukterna (dvs. återvunna näringsämnen) och lägre kostnader särskilt för jordbrukslösningar. Om biometan ska omfattas av distributionsskyldigheten i fråga om biodrivmedel krävs det nya beskattningsförfaranden för biometan och att man utreder den kumulativa effekten. Arbetsgruppen konstaterade också att produktionen av biogas kan främjas genom informationsstyrning och smidigare tillståndsförfaranden.

Arbetsgruppens rapport utgör ett viktigt steg i arbetet att framställa biogasprogrammet. På regeringens klimatomöte i Nordsjö i februari fastställdes även att biogasprogrammet ska imple-

menteras på basis av arbetsgruppens förslag.

SFP har aktivt arbetat för att främja verksamhetsförutsättningarna inom biogasbranschen.

SFP arbetar för:

- att biogasprogrammets åtgärdsförslag förverkligas.

Motion 14

Jämställ viltkött med andra naturprodukter

”En fysisk person kan samla olika vilda växter, bär, svampar och kottar samt andra motsvarande naturprodukter i skog eller på annat håll i naturen. Han eller hon kan använda de insamlade naturprodukterna i sitt eget hushåll eller sälja dem. Inkomst av sådan försäljning av naturprodukter benämns nedan inkomst av naturprodukter. För användning av självinsamlade naturprodukter i eget privat hushåll uppkommer ingen beskattningsbar inkomst för insamlaren. Inkomst av naturprodukter från försäljning av naturprodukter är under särskilda förutsättningar skattefri inkomst i inkomstbeskattningen och inte heller moms behöver nödvändigtvis betalas” (www.vero.fi).

Den ökande stammen hjortdjur är också en stor naturresurs, som inte tas tillvara i tillräckligt stor grad. Tidigare har jägare använt sig av bytet själv, men nuförtiden finns det mer hjortdjur i skogen än vad jägarna klarar av att ta hand om. Det finns en marknad med tillhörande säljkanaler för hjortkött, men problemet är att få hjortköttet in på denna marknad. En av orsakerna är beskattningen som gör att jägaren är ålagd att betala inkomstskatt på det byte som han för till försäljning. Om man i beskattningen skulle jämställa hjortkött med andra naturprodukter (växter, bär, svampar och kottar) blir det enklare och mer attraktivt för den enskilda jägaren att föra även mindre partier hjortkött till försäljning.

SFP i Pargas föreslår:

- att SFP verkar för att försäljning av viltkött klassificeras som en naturprodukt jämställt med andra naturprodukter såsom växter, bär, svampar och kottar.

Conny Granqvist, Ordförande

Rolf Möller, Sekreterare

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna är ute i ett angeläget ärende. Hjortdjursstammen börjar vara på ohållbart hög nivå i många delar av kustområdena och de lokala jägarna hinner inte under säsongen fylla de kvoter som myndigheterna sätter upp för att hålla stammen på en bra nivå. Det syns bl.a. i ökade trafikolyckor. För tillfället så tillåter lagstiftningen att en jägare eller jaktförening får leverera kött motsvarande högst 1 000 harar eller kaniner, 3 000 fåglar, 10 älgar, 30 hjortar och 50 rådjur per år direkt till konsument.

Dessa bestämmelser kommer genom livsmedelshygienförfordningar där dessa jämförs med självinsamlade naturprodukter. För att kunna sälja viltkött utan att ha godkänt slaktställe så är jägaren eller jaktföreningen tvungen att sälja viltet som obehandlat. Man får endast ta ur viltet men inte flå det. Detta är oftast ett större hinder för både kunderna men också för jägarna.

För de föreningar och jägare som fyller de kraven som ställs via lagstiftningen om livsmedelshygien så kan skatten vara ett hinder för försäljning, eller åtminstone en försvårande faktor. Enligt skatteverkets detaljerade skatteanvisningar så är också försäljning av kött skattefri inkomst för föreningen då verksamheten är småskalig, den inte utövas med betald personal under konkurrensförhållanden och då försäljningen riktas till en begränsad personkrets, såsom föreningens egna medlemmar eller deras familjer. Detta gäller dock inte jägaren.

Villkoren för skattefriheten för självinsamlade naturprodukter är följande ” Inkomst av naturprodukter kan vara skattefri endast för en fysisk person som samlat in de sålda naturprodukterna (insamlaren). Till exempel inkomst av försäljning av naturprodukter som samlats in av en anställd eller underleverantör till en parti- eller minutförsäljare av naturprodukter är inte skattefri för parti- eller minutförsäljaren. Inkomst av naturprodukter som sålts för ett andelslags eller en annan juridisk persons räkning är likaså skattepliktig inkomst för nämnda aktör.”

Motionärens förslag att likställa viltköttet till självinsamlade naturprodukter i inkomstbeskattningen kunde vara en lösning för att få minskat på hjortdjursstammen men också förenkla försäljning av viltkött i det stora hela. Det som är viktigt att följa upp är ändå att inte avskjutning-

en av vissa viltarter som inte är licensbelagda ökar. Det är också viktigt att följa upp att livsmedelshygien hålls på en god nivå.

SFP arbetar för:

- att försäljning av viltkött klassificeras som en naturprodukt jämställt med andra naturprodukter såsom växter, bär, svampar och kottar inom inkomstbeskattningen för privatpersoner.

Motion 15

Rädda den biologiska mångfalden

2020 är året för biodiversitet. Det internationella samfundet fäster fokus på ämnet, och också Finland måste profilera sig högt i frågan om naturens mångfald. Redan länge har varningsklockorna ringt, men få länder har tagit problemet på allvar.

I Finland är var nionde art utrotningshotad. Bland fågelarterna är siffran betydligt högre, en tredjedel av dem är hotade. Globalt dör 5–55 djur- och växtarter ut varje dag och om trenden fortsätter kommer hälften av jordens arter vara förlorade om 30 år. Problematiken är solklar och det är dags för Finland att ta ett större ansvar för att trygga bevarandet av den biologiska mångfalden.

Enligt Finlands miljöministerium har Finland inte ännu år 2019 kommit särskilt långt med arbetet för att rädda biodiversiteten. I den sjätte landsrapporten står det tydligt att Finland inte kommer att nå de så kallade Aichi-målen, som definierar hur den biologiska mångfalden borde se ut och skötas år 2020. Aichi-målen är bundna till FN-avtal, som även Finland ingått.

I slutet av år 2020 kommer parterna bakom konventionen för biologisk mångfald (CBD) att mötas till sitt femtonde COP-möte i Kina. På detta möte kommer Aichi-målen att ses över, och det så kallade Post-2020-programmet att upprättas. Världssamfundet har redan länge arbetat kring hur den biologiska mångfalden ska se ut efter år 2020. Men med den här takten kommer en stor del av jordens arter, inklusive många som lever i Finland, att dö ut på grund av mänsklig handling.

Biodiversitet är starkt kopplat till klimatet och människan. Klimatförändringen och minskningen av den biologiska mångfalden är starkt förknippade, och om vi ska vara seriösa med att stoppa klimatförändringen måste vi också ta den biologiska mångfalden på allvar. Detta kan bland annat främjas genom målmedvetet undervisningsarbete och att bekanta sig med sin närmiljö. Den finska skogen eller skärgården är bra ställen att börja på.

Biodiversiteten är vår allas sak, och därför yrkar Svensk Ungdom på:

- att Finland tillsammans med EU har klara och ambitiösa mål inför COP15-mötet för hur den biologiska mångfalden ska tryggas.
- att Finland åtgärdar problemen kring biodiversitet och förhindrar att fler arter blir utrotningshotade.
- att Finland fredar en större areal av land och hav för att skydda artmångfalden.
- att naturen och närmiljön beaktas bättre inom utbildningen och på arbetsplatser.

Svensk Ungdom

Frida Sigfrids, Förbundsordförande

Malin Lindholm, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna är ute i ett högst angeläget ärende. Att bevara den biologiska mångfalden är tillsammans med klimatförändringen en av vår tids största utmaningar som vi måste finna en lösning på. Finland har förbundit sig till att stoppa förlusten av biologisk mångfald och det här kräver också åtgärder. Redan år 1994 undertecknade Finland FN fördraget Konventionen om biologisk mångfald som antagits på Rio-konferensen 1992.

Arbetsgruppen som förbereder sig för COP15-mötet i Kina har samlats och Finland spelar en aktiv roll i arbetet med de nya internationella målsättningarna. På grund av COVID-19 har mötet skjutits upp till nästa år.

För att förhindra förlusten av biologisk mångfald i Finland planerar regeringen bland annat att öka finansieringen för naturvård och göra upp ett handlingsprogram för förbättrandet av tillståndet hos försämrade livsmiljöer. Miljöministeriet har exempelvis startat Helmi-programmet, som ska stärka den biologiska mångfalden i Finland och trygga de livsviktiga ekosystemtjänster som naturen tillhandahåller. Målet för innevarande regeringsperiod är att skydda 20 000 hektar och

restaurera 12 000 hektar myrmark, restaurera 80 värdefulla fågelvatten och 15 000 hektar vårdbiotoper samt vårda skogliga livsmiljöer och återställa naturen på stränder och i vatten. Skyddet är frivilligt och följer liknande ersättningsprinciper som METSO-programmet. I regeringens budget ingår 100 miljoner euro riktade till naturskydd, varav 42 miljoner reserverats för Helmi-programmet år 2020.

Man kommer också att genomföra pilotförsök om tillämpning av ekologisk kompensation i till exempel stora infrastrukturförprojekt. Med hjälp av den ekologiska kompensationen kan man kompensera den skadliga påverkan av olika projekt, genom att försämrade livsmiljöer förbättras och nya livsmiljöer skapas på annat håll.

Även livet i Östersjön står inför stora utmaningar på grund av klimatförändringen och övergödningen. Övergödningen har lett till att livet på stora arealer av havsbotten är dött. Tack vare aktiva vattenskyddsåtgärder har utsläppen minskat under många år såväl från samhällen, industrin som jordbruket men klimatförändringen kommer sannolikt att öka urlakningen av näringsämnen till havet på grund av de milda vintrarna och ökade regnmängderna. Förutom minskade utsläpp av näringsämnen har också utsläppen av miljögifter såsom dioxiner, PCB och DDT minskat. Tack vare aktiva åtgärder har bland annat havsörnsstammen repat sig kraftigt sedan 60-talet, då havsörnen i Östersjön var utrotningshotad på grund av höga gifthalter. Även sälarnas fortplantningsförmåga var allvarligt försvagad under 1960-70 talet på grund av de höga gifthalterna som anrikades i Östersjöns näringspyramid. Ett allvarligt problem för djuren och naturen är plastavfallet. Både stora plastskräp och mikroskopiska plaster har en skadlig inverkan på vattenlevande arter.

Östersjön är ett brackvattenhav, vilket bidrar till att det i havet lever många arter med unika särdrag som inte kan hittas någon annanstans i världen. Många arter lever i sina yttersta utbredningsområden och är därför särskilt känsliga för yttre störningar. När vattnet övergöds lider fiskar som kräver klart vatten så som sik och gädda medan mörtfiskarna klarar sig bättre i grumligt och näringsrikt vatten. Samverkan av höga näringsämneshalter i vattnet och en högre vattentemperatur innebär att ettåriga trådalger frodas och massiva förekomster av giftiga cyanobakterier (blågröna alger) blir vanliga. Trådalger tränger undan blåstången, en av Östersjöns nyckelarter. Om blåstången kvävs på grund av trådalger så är risken stor för att många arter som är beroende av blåstången också försvinner. Isfria vintrar innebär att Östersjövikaren inte kan bygga bon på isen. Med fartygens barlastvatten har många nya arter kommit till Östersjön. Främmande arter, eller s.k. invasiva arter, kan rubba Östersjöns ekosystem och utgör därför ett hot mot Östersjöns ekosystem. Mänsklig verksamhet påverkar alltså på många sätt Östersjöns flora och fauna.

SFP arbetar för:

- att Finland är aktivt i arbetet för att motverka klimatförändringen både nationellt och internationellt.
- att Finland tillsammans med EU har klara och ambitiösa mål inför COP15-mötet för hur den biologiska mångfalden ska tryggas.
- att man i Finland via frivilliga åtgärder särskilt jobbar för att skydda land- och havsområden med värdefulla livsmiljöer i synnerhet med avseende på den biologiska mångfalden.
- att naturen och närmiljön beaktas bättre inom utbildningen och på arbetsplatser.
- fortsätta krafttag för att minska övergödningen och uppvärmningen av Östersjön för att bevara mångfalden i havsområdet.
- att Finland motarbetar en försvagning av biodiversitet genom att rikta tillräckliga resurser till naturskyddsåtgärder och upplysningsarbete.
- att SFP verkar för att Östersjöregionen blir ett pilotområde för miljövänlig teknologi, kretsloppstänkande, hållbara jordbruksmetoder och gränsöverskridande samarbete för den fysiska planeringen inom Östersjöns avrinningsområde.

Motion 16

Vindkraft är inte bara av godo

Det planeras tiotals vindkraftsparker med 1000-tals vindkraftverk, längs hela vår kust. Tyvärr har den offentliga diskussionen i Österbotten och överlag i hela Finland varit minimal.

I den första omgången av utlåtande till Österbottens landskapsplan tillfrågades inte befolkningen. I miljökonsekvensbedömningar har invånarnas åsikter efterfrågats men verkar inte ha beaktats.

Miljökonsekvensbedömningarna är schematiska och syftar till etablering. Bolagens mål är

utan undantag; maximal produktionskapacitet med maximalt stora kraftverk.

I alla faser i planeringsprocessen borde de negativa effekterna analyseras mera. Som det liberalparti vi är borde vi i större utsträckning ta i beaktande situationen för våra medborgare som påverkas av vindparker och som inte vill bo mitt bland dem. De har ställs och ställs inför fullbordat faktum.

Vindkraftsindustriernas påverkan på människors hälsa och boendemiljö måste lyftas fram i större utsträckning än hittills. Och det ska man göra med opartiska konsekvensbedömningar för människors hälsa, påverkan på naturen, bostäders värdeminskning och landsbygdens och byarnas utveckling. Bullerproblem, ljusfenomen, förändring av landskapsbilden, skövling av natur mfl olägenheter stör och begränsar människors livsrum.

En av de stora frågorna är även hur marken återställs efter byggnation och efter slutanvändning. Plan saknas också för destruktion av uttjänta vindkraftverk. Plaster i blandmaterial är svåra att återanvända och passar inte i cirkulär hantering. Detta går stick i stäv med den klimatnyttan som vindkraft anses ha.

I Tyskland där det finns många vindkraftsparker är motståndet numera hårt, därför söker sig tyskarna till Norden där landsbygden är glesbefolkad. Ägare till många planerade vindkraftsparker är franska, tyska men även via bulvaner kinesiska företag. Utländska bolag ges rätt att skövla och exploatera naturen i vårt land, medan människor, bebyggelse och natur i kraftverkens närområde tvingas ta konsekvenser såsom bullerolägenhet, förfylning av landskap och skövling av natur.

Människors välbefinnande och hälsa borde vara viktigare än utländska bolags vinstintresse.

Markägares status som avtalspart är svag. Avtalstiderna är långa och projektägarna kan använda arrendeavtalen som säkerhet vid finansiering. Villkoren är stränga och kan överföras till tredje och fjärde part, utan att markägaren kan göra något åt detta.

Svenska folkpartiet är det parti som i alla programförklaringar skriver att vi tar ansvar för byarnas utveckling och befolkningens välmående. Vi har en stark ställning på den finlandssvenska landsbygden. Därför borde partiet, vi alla, lyssna på invånarna och arbeta för en balanserad energiproduktion där vi står på flera ben.

Satsning på vindkraft till havs i likhet med andra länder såsom Danmark, Belgien och Norge är bättre, då nackdelar med landbaserad vindkraft är för många. Även solenergi och dess etablering borde vara mera i fokus än hittills och stödjas mera. Vi kan ta exempel av Sverige ifråga om solceller som där stöds med 20 % av investeringskostnaderna. Svenska staten har sedan 2009 beviljat ca 3 miljarder Skr i stöd för installation av solceller.

Vi föreslår att Svenska folkpartiet i Finland arbetar för att:

- kommuner och NTM-centraler utöver vindkraftsföretagens egna konsulter använder sig av opartiska experter för att få fram en mera rättvis konsekvensbedömning av följderna vid ett eventuellt bygge.
- kräva miljökonsekvensbedömningar för varje vindkraftverk.
- kommunens tjänstemän och förtroendevalda involveras i ett tidigt skede i planering av eventuella vindkraftsbyggen så att besluten kan fattas på grunder där alla aspekter är lika omfattade och analyserade.
- i ännu större utsträckning satsa på att informera kontinuerligt (ända från början) befolkningen som berörs, att invånarna hela tiden är medvetna om vad som planeras, vilka direkta och indirekta påverkningar projektet kommer att medföra.
- låta befolkningens åsikter höras och beaktas.
- avstånd mellan kraftverk och bostad höjs till fem kilometer.
- det skydd som befolkningen, landskapet och naturen åtnjuter i lagar, följs
- bibehålla stora tysta naturområden för rekreation och varför inte naturturism.
- stöda också andra energikällor som till exempel solcellspaneler, också för privata aktörer.
- utveckla koncept som fokuserar på de enskilda hushållens egna energiproduktion.
- göra det möjligt för små el-producenter att leverera överskottsenergi till stamnätet.

Gun Beijar, medlem i Svenska Folkpartiet i Kvevlax lokalavdelning

Christine Sten, medlem i Svenska Folkpartiet i Purmo lokalavdelning

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna beskriver en viktig fråga för SFP. För att Finlands energiproduktion ska bli fossilfri under 2030-talet vill SFP bygga ut vindkraften, och i högre grad satsa på solenergi, bioenergi och jordvärme. Vindkraften har en stor utvecklingspotential i Finland, men som motionären lyfter fram väcker frågan också diskussion.

Det finns stora outnyttjade möjligheter att bygga vindkraftsproduktion både till havs och på land. Regeringsprogrammet slår fast att vindkraftens andel av Finlands energiproduktion ska ökas och att ökningen av andelen landbaserad vindkraft kan ske på marknadsvillkor. Samtidigt ska förutsättningarna för utbyggnad av vindkraft till havs förbättras och fastighetsbeskattningen av vindkraftverk till havs ska sänkas. Framtidens energiproduktion, också vindkraft, skapar dessutom nya arbetsplatser i Finland.

SFP:s grundinställning till vindkraft är positiv. Utbyggandet av vindkraft nämns också i partiets klimatpolitiska program. Partiet ser att vindkraftsområden planeras som parker. Andra alternativ till möjliga placeringar av vindmøllor är till exempel industriområden där det sedan tidigare finns skorstenar eller master som påverkat landskapet. Det här har också nämnts i en instruktion från Miljöministeriet år 2005. Även om partiets grundinställning till vindkraften är positiv respekterar partiet det kommunala planeringsmonopolet. Landskapsplanerna ska också beaktas.

Vindkraften skall alltså placeras så att landskaps- och naturvärden beaktas. Den nya vindatlasen bör utnyttjas vid placering av vindkraftverk. Placering på land respektive ute till havs måste avgöras av lokala omständigheter – och med hänsyn till den lokala opinionen. Tillståndprocessen måste vara klar och öppen, och placeringen bör bygga på god planering så, att såväl lokalbefolkningens som fritidsbefolkningens behov beaktas.

SFP arbetar för:

- att Finlands ambitiösa klimatmålsättningar uppnås, med hjälp av en mångsidig, hållbar och fossilfri energipalett.
- att göra det möjligt för små el-producenter att leverera överskottsenergi till stamnätet.

Motion 17

Vätgasbränsleceller

Trafiken står idag för ungefär 30 % av Finlands koldioxidutsläpp, att minska utsläppen och behålla mobiliteten i glesbygden är en utmaning. Där ingen kollektivtrafik finns och avstånden är långa är privatbilismen det enda alternativet. Vi måste bort från fossila bränslen snabbt och ett bra alternativ är elbilen där elmotorn är vida överlägsen förbränningsmotorn i energi effektivitet, dock är problemet med att lagra energin i fordonet effektivt inte löst på ett vettigt sätt för glesbygden. En batteribil kan fungera i en tätort där avstånden är korta och laddningsmöjligheterna många. I glesbygden kommer en batteribil inte att bli användbar. Dessutom kommer man inte att kunna bygga litium jonbatterier i de mängder som värden kommer att behöva enbart på det faktum att de behövliga råmetallerna inte finns i oändliga mängder.

Därför behöver vi alternativa drivmedel till elbilen och vätgasbränsleceller löser detta problem. Bränslecellen omvandlar vätgas till el som driver motorn och som släpper ut endast vattenånga som avgaser. Genom att tanka och använda vätgas får man en räckvidd på över 500 km på en elbil och det tar bara 3 minuter att tanka den. Detta är helt jämförbart med en bränslebil. Redan idag finns alla stora biltillverkare på marknaden eller i startgroparna att tillverka bränslecellbilar. Nu måste vi bara tillhandahålla infrastrukturen för dessa bilar. Woikoski i Finland experimenterade med bränslecellbilar redan 2014 men projektet lades ner som olönsamt på grund av liten efterfrågan på bilar och tankstationer. Man var helt enkelt före sin tid. Att tillverka vätgas från förnyelsebar energi är redan utvecklat och det finns i Sverige redan ett 10 tal tankstationer och vissa tillverkar vätgas t.om "on site" av vindkrafts el. I Tyskland har man nu runt 80 tankstationer och man planerar att bygga 400 stationer inom kort. Dessa utbyggnader finansieras av Tyska staten. Jag önskar att även den riksdag och regering tar sitt ansvar för fossilfria transporter i glesbygden och deltar i byggandet av tankstationer för vätgas i landet. Vätgas kommer också i framtiden att bli en lösning på energilagring av vindkraft el som då kan användas när det inte blåser. Därför önskar jag att vi går framåt med projektet att bygga ett vätgassamhälle och satsar på att åtminstone följa med utvecklingen i övriga Europa så att inte Finland blir efter på detta område.

Undertecknad föreslår att Svenska folkpartiet i Finland arbetar för:

- att våra förtroendevalda i riksdagen synliggör vätgas som ett miljövänligt alternativ för vägtrafiken.
- att våra förtroendevalda i riksdagen jobbar för att riksdagen utarbetar ett stödssystem för att etablera och bredda utbyggnaden av tankstationer för vätgas i Finland.

Jan Ray, Larsmo

Partifullmäktiges svar:

Motionären är ute i ett ärende som är starkt kopplat till den politik SFP bedriver. I regeringsprogrammet finns klara målsättningar för ökande av användningen av elbilar i Finland samt ökande av laddningsstationer för dessa. SFP har också lyft upp detta i sitt eget partiprogram samt i riksdagsvalsprogrammet.

I regeringens plan för att frångå fossila bränslen ingår utbyggnad av laddningsstationer för elbilar. Det sker även framsteg inom bilindustrin gällande ackumulatorteknik och lagringskapacitet. För tillfället har elbilar med större laddningskapacitet en räckvidd på 400 km, medan bilar med vätgasbränsleceller har en räckvidd på ca 300–500 km. I vissa tester når vätegasbränsleceller t.o.m. en räckvidd på upp till 700 km.

Den största utmaningen med vätgasen som drivmedel i bilar är infrastrukturen för distributionen av bränsle. Den måste byggas upp från noll medan elnätet för laddning av elbilar redan finns, men kapaciteten måste ses över. Därtill är vätgasen utmanande att lagra och transportera på ett effektivt sätt. De vanligaste sätten att lagra vätgas är antingen i komprimerad form vid 200–700 bar eller i flytande form, vilken den antar vid -253 grader Celsius. Både vätgas och el som drivmedel kräver att den nuvarande bilparken måste förnyas helt.

För att vätgasen ska vara ett miljövänligt alternativ måste all den energi som behövs både för att tillverka och lagra vätgasen vara miljövänlig. Det är en utmaning samtidigt som det är resurskrävande att också bygga ut nätverket av tankningsstationer och tillverkande av bilmodeller med vätgasbränsleceller.

Motionären påpekar att Finland inte bör hamna på efterkälken ifall man i Europa börjar bygga ut vätgasnätverket. Det är viktigt att vi hålls med i den tekniska utvecklingen och också följer de goda exempel som kommer från våra europeiska grannar. Det är dock inte ändamålsenligt att alla EU-länder utvecklar sin egen småskaliga verksamhet och sin egen teknik, utan förhoppningsvis är det här en fråga där man kunde hitta en gemensam europeisk lösning.

SFP arbetar för:

- att främja miljövänliga alternativ till fossila bränslen.
- att våra förtroendevalda i riksdagen synliggör vätgas som ett miljövänligt alternativ för vägtrafiken.

Motion 18

Få bukt med problemet med skrotbåtar

I Finland finns avsevärda mängder skrotbåtar, allt från mindre flytetyg till regelrätt småtonnage. Ideella föreningar som t.ex. Håll Skärgården Ren gör ett bra jobb med att samla in mindre fritidsbåtar men större båtar utgör ett problem. Dessa fartyg, ofta inköpta för att konverteras till restaurangbåtar och dylikt, tenderar att bli liggande i strandvattnet då fortsatt finansiering eller farkostens dåliga skick omöjliggör kommersiell användning.

Miljöriskerna med dessa skrotbåtar är stora då de ej sällan innehåller oförbrukat bränsle i form av dieselolja eller tjockolja samt även bly i kölen och eventuella giftiga bottenfärger som sakteliga lakas ur. Gamla bottenfärger innehåller ofta numera förbjudna ämnen som tributyltenn. Dessutom utgör gamla vrak ett, i många tycke, förfulande inslag i miljön.

Trots att skrotfartygets ägare är känd, kan det ta oskäligt lång tid för kommunen att få tillstånd att forsla bort fartyget. I sista hand är det lätt hänt att kommunen också hamnar att stå för alla kostnader då dessa ej kan påläggas ägaren. Detta är en stor ekonomisk belastning, inte minst i skärgården där små kommuner har stora vattenområden, och följaktligen flera skrotbåtar.

SFP i Pargas föreslår:

- att SFP skall arbeta för att det i Finland skapas enhetliga lagar och förordningar som underlättar avlägsnandet av skrotbåtar.

Conny Granqvist, Ordförande

Rolf Möller, Sekreterare

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter fram en viktig fråga som ofta skapar stora olägenheter lokalt. Det är helt klart att problemet kräver åtgärder.

I dagens läge är det upp till båtens ägare att ta hand om avlägsnandet av sina skrotbåtar. Ideella föreningar har hittills också haft en viktig roll i att underlätta insamlingen och återvinningen av gamla båtar. I sista hand är det ändå kommunen som i många fall är tvungen att forsla bort gamla fartyg, och den ekonomiska belastningen kan bli stor.

För tillfället finns ingen lagstiftning vare sig på nationell eller EU-nivå gällande producentansvar för båtar eller mindre fartyg. Detta innebär att företag som tillverkar eller importerar båtar eller mindre fartyg inte är skyldiga till att ordna återanvändning eller återvinning av dem, eller skyldiga att stå för kostnaderna som detta orsakar. Genom att utvidga producentansvaret till att omfatta även båttillverkare och -importörer skulle vi samtidigt underlätta återvinningen av skrotbåtar, minska på skärgårdskommuners ekonomiska belastning och tillämpa kretsloppstänket även inom fritidssjöfarten.

SFP arbetar för:

- att det skapas enhetliga system som underlättar avlägsnandet av skrotbåtar.

Motion 19

Landets byggregler bör förnyas

”Har du bygglov?”

”Bygglov? Inte kan man ha bygglov om man vill bygga ett hälsosamt hus”!

Konversationen ovan är förvisso tänkt som ett skämt, men innehåller samtidigt en stor portion allvar.

Vi har hus som fortfarande är i fullgott skick fastän de byggdes på 1700- och 1800-talen. Detta under förutsättning att man inte sanerat dem enligt dagens metoder. Då vi bygger hus idag utgår vi ifrån att de ska hålla i bara 30 år! Håller de längre, utan att ha dålig inneluft eller mögelskador, anser vi oss ha lyckats över förväntan.

Vi ser egna hem och offentliga byggnader som varit friska i 50-60 år om de fått vara i fred från dagens byggregler. Framför allt har man i dessa hus tillåtit en viss mängd drag, naturlig ventilation och krävt kontinuerlig vädring (via öppna dörrar och fönster). Bara några år efter att man gjort moderna ingrepp i dem har luftproblemen uppstått.

Allt sedan vi gick in för att spara energi genom att göra husen täta som pottor, kräva maskinell ventilation, ty oss till material som inte lever (typ fuktsärrar av plast) har problem med inneluften blivit vardag. Husen far illa av mögel, invånarna får bestående hälsoproblem.

Är det att spara? Att vart trettionde år riva de gamla husen och bygga nya? Att invånarna insjuknar och belastar hälsovården, med regelbunden sjukfrånvaro från sina anställningar?

Snarare tvärtom! För kommuner blir dessa problem monetärt ytterst kostsamma, i miljonklassen. För enskilda individer dessutom en kamp med hälsan som insats. Ett nytänk behövs! Byggregler bör locka till byggande – inte skrämman med invecklad och dyr byråkrati.

SFPs lokalavdelning i Pargas kräver att SFP på rikspanet medverkar till:

- att statens högsta beslutande organ anlitar oberoende expertis för att i rask ordning utarbeta nya, flexibla, hälsosamma byggdirektiv och -regler med mål att landets byggnader blir hållbara och hälsosammare.

Conny Granqvist, Ordförande

Rolf Möller, Sekreterare

Partifullmäktiges svar:

Precis som motionärerna framhåller är våra nuvarande bygg- och renoveringsbestämmelser i alla situationer inte nödvändigtvis ändamålsenliga. Gamla hus byggda enligt gammal byggnadsteknik skiljer sig naturligtvis från nya hus som har byggts med moderna metoder. Vi kan därför inte ställa samma krav på gamla byggnader som på nya byggnader. Speciellt viktigt är detta då man renoverar en gammal byggnad eller ändrar dess användningssyfte. Till exempel finns det en risk för att inomhusluftproblem uppstår om man installerar maskinell luftkonditionering i ett gammalt hus som tidigare ventilerats med hjälp av tyngdkraft.

Inomhusluftproblematiken är omfattande i flera av våra kommuner, och SFP har i riksdagen arbetat för att främja sunda byggregler och -metoder. I enlighet med regeringsprogrammet arbetar regeringen för att kvaliteten på byggandet ska förbättras och att problemen med inomhusluften ska förebyggas. Inom ramen för programmet ”Sunda lokaler 2028” ska det bland annat göras

1 en utredning om inrättandet av ett kompetenscentrum för reparationsbyggnad.

2 I SFP:s bostadspolitiska program lyfter vi också fram vikten av att främja sunt byggande. Bygg-
3 nader ska planeras väl, byggas med omsorg, skötas med ansvar och repareras när behov upp-
4 kommer. Dessutom tycker vi att konditionsgranskningar av offentliga byggnader ska vara en kon-
5 tinuerlig del av byggnadernas underhåll och inte något som görs först då inomhusluftsproblem
6 uppkommer. Enligt regeringsprogrammet kommer konditionsgranskningen att tas in i lagstift-
7 ningen, och dessutom ska det fastställas kompetenskrav för konditionsgranskare. Vi vill bygga
8 hållbara och hälsosamma byggnader som är trygga för alla.

9 **SFP arbetar för:**

- 10 • att vår bygglagstiftning och våra byggbestämmelser främjar sunt och klimatsmart byggande
11 och att bestämmelserna tar i beaktande att nya och gamla hus är olika och att olika tekniska
12 lösningar kan accepteras.

13 **Motion 20**

14 **Bort med grundavgifterna**

15 Grundavgifter för grundläggande samhällstjänster, t.ex. sophantering, vatten eller elektricitet,
16 borde regleras genom lagstiftning. Dessa avgifter blir för den enskilda konsumenten ekonomiskt
17 betungande. Avgifterna borde i huvudsak grunda sig på användning och inte på en hög, månatlig,
18 fast avgift oberoende av om man använder tjänsten eller inte.

19 Under de senaste åren har dessa avgifter både ökat i antal och blivit dyrare. Konsumenten har
20 ingen chans att reglera kostnaderna genom sin förbrukning. Dessa avgifter är jämförbara med s.k.
21 platta skatter, som leder till en ojämlikhet.

22 **SFP i Pargas anser att:**

- 23 • grundavgifter för grundläggande samhällstjänster måste regleras genom lagstiftning.

24 *Conny Granqvist, Ordförande*

25 *Rolf Möller, Sekreterare*

26 **Partifullmäktiges svar:**

27 Motionärerna lyfter problemen med avgifter för boende som kan variera en hel del beroende på
28 bostadsort och boendeform. Avgifter för sophantering, vatten och elektricitet regleras idag ge-
29 nom lagstiftning, huruvida det nuvarande systemet är ändamålsenligt kan förstås diskuteras.

30 Avfallslagen har bestämmelse om en grundavgift som ska täcka kostnader som inte direkt kan
31 bestämmas utifrån avfallens mängd och beskaffenhet, det vill säga kostnader för hantering av far-
32 ligt avfall, återvinning, avfallsupplysning och kostnader för avfallsnämnden.

33 Enligt lag om vattentjänster ska avgifterna där vara sådana att det på lång sikt är möjligt att
34 täcka vattentjänstverkets ny- och reparationsinvesteringar och kostnader. Lagen stipulerar även
35 att kostnaderna måste vara skäliga och rättvisa. Eftersom vatten- och avloppsätgärder, enligt lag,
36 kan stödjas genom medel från kommunen varierar kostnaderna lokalt också av den orsaken. I
37 glest befolkade kommuner med långa avstånd mellan hushåll kopplade till det kommunala vat-
38 tennätet kan det givetvis uppstå större kostnader för investeringar och upprätthållande av nätet.

39 Grundavgifterna för elöverföringen igen är ämnade att täcka underhållet av elnätet och säker-
40 ställa driftssäkerheten. Den faktureras även då ingen elektricitet förbrukas, till exempel sommar-
41 stugor där elektriciteten stängts av till vintern via elmätaren, vilket kan upplevas orättvist men
42 motiveras av att nätbolagets underhållskostnader inte direkt påverkas av hur mycket el kunden
43 använder. Avgiftens storlek bestäms av huvudsäkringens storlek, dvs hur mycket el som kan tas
44 ut från nätet.

45 Det finns orsak att noggrant följa med utvecklingen av dessa avgifter, då för stora lokala varia-
46 tioner inte är önskvärda. Lagstiftningen reglerar ändå hur avgifterna ska beräknas, det kan ändå
47 finnas orsak att bättre övervaka hur det ser ut i praktiken.

48 **SFP arbetar för:**

- 49 • att storleken på grundavgifterna för grundläggande samhällstjänster är skäliga.

Motion 21

Danaarv och dess användning bör beakta den avlidnes hemort

I samband med kommun sammanslagningarna har nya kommuner bildats. Invånarna har fått en ny förvaltningskommun, medan deras hemort är fortfarande den gamla kommunen. Varje år dör personer som inte har arvingar eller testamente, då tillfaller kvarlåtenskapen staten.

Den avlidnes hemkommun har rätt att ansöka om att egendomen överläts till kommunen. Egendomen skall då gynna ett socialt eller kulturellt ändamål.

I många fall uppstår diskussioner om hur kommunen skall använda danaarvet, då den nya kommunen inte är lika med hemorten, dvs den gamla kommunen där den avlidne bott och verkat. För att den avlidnes hemort skall gynnas av ett danaarv, borde ärvdabalkens 5 kap. 1 § förtydligas med en skrivning som tydligare beaktar den avlidnes hemort.

Utdrag ur ärvdabalken.

”När egendom har tillfallit staten enligt Utdrag ur ärvdabalken. 5 kap. 1 § i «ärvdabalken» (40/1965) eller 63 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991), ska Statskontoret underrätta den kommun där arvlåtaren sist var bosatt om detta. När det gäller fast egendom ska det dessutom göras anmälan till den kommun där egendomen finns.

Om staten har fått fastighetsförmögenhet ska Statskontoret underrätta finansministeriet och jord- och skogsbruksministeriet om detta. Miljöministeriet ska underrättas om sådan fastighetsförmögenhet som har tillfallit staten och som kan ha betydelse för skyddet av kulturhistoriskt betydande byggnader eller för naturskyddet. Undervisningsministeriet ska underrättas om sådan fastighetsförmögenhet som kan ha betydelse för skyddet av fasta fornlämningar. Anmälningsskyldighet föreligger dock inte för sådan fastighetsförmögenhet som består av aktier i bostadsaktiebolag.”

Därför föreslår jag, på SFP:s i Houtskärs vägnar:

- att partiet låter utreda möjligheterna att förtydliga ärvdabalkens 5 kap. § 1 skrivning, så att den avlidnes hemort tydligare beaktas då statskontoret överläter ett danaarv till kommunen.

Christer Friis, för Houtskärs SFP.

Partifullmäktiges svar:

Om den avlidne inte har arvingar och inte har upprättat ett testamente ärver staten personens egendom. Varje år får Statskontoret i Finland kännedom om cirka 600 personer som har avlidit utan att efterlämna arvingar. Av dessa har ungefär 60 procent upprättat ett testamente.

Dödsboets egendom kan fördelas mellan flera olika parter. Egendomen kan överföras till en person som stått arvlåtaren särskilt nära. Den egendom som inte behålls i statens ägo eller överläts till en närstående överläts till den avlidnes hemkommun.

Den avlidnes hemkommun har rätt att ansöka om att egendomen överläts till kommunen. Tillvägagångssätten i kommunerna och städerna är väldigt olika då det kommer till egendomen. Det kan till exempel vara antingen kommun- eller stadsdirektören eller kommun- eller stadsstyrelsen som tar beslut om att ansöka om egendom som tillfallit staten och som beslutar om hur egendomen ska användas. För att bättre kunna beakta den avlidnes hembygd och andra väsentliga faktorer då kommunen beslutar om att ansöka om egendom som tillfallit staten och hur egendomen används vore det ändamålsenligt att kommun- eller stadsstyrelsens skulle involveras i beslutsfattandet.

SFP arbetar för:

- att uppmuntra våra lokala beslutsfattare att ta lokala förhållanden i beaktande när danaarv tillfaller kommunen.

Motion 22

Ersättning vid elavbrott

I augusti 2013 uppdaterade Finlands riksdag elmarknadslagen bl.a. med skrivningen att elkunder har rätt till ersättning för elavbrott som varar längre än 12h (kapitel 13 § 100 *). Lagstiftarens

avsikt var att lagens skulle påskynda elbolagens investeringar i driftsäkrare elnät. Tyvärr har denna lag haft endast marginell inverkan på elbolagens investeringsvilja och speciellt på landsbygden har investeringarna i princip helt stannat av. Orsaken till detta är framförallt att den tillåtna maxgränsen om 12 timmar för elavbrott utan ersättning är för lång eftersom bolagen hinner åtgärda i princip alla fel inom 8-10 timmar och därmed inte behöver betala ut ersättning och som en konsekvens inte bryr sig om att förebygga även kortare avbrott som sker frekvent på en hel del områden. På flera områden i framförallt Österbotten har vi idag en nästan lika dålig driftsäkerhet på elnätet som under 1980-talet. Vi borde kunna bättre år 2020 i Finland. Elbolagen har säkra inkomster med goda vinster vilket gör att en höjning av investeringsbudgeten inte är någon stor sak för dessa.

*) Elmarknadslag 588/2013

Vi vill att SFP arbetar för:

- att SFP skall arbeta för att den kortaste ersättningsnivån för elavbrott sänks från 12 timmar till 6 timmar.
- att SFP arbetar för att lagens intentioner efterföljs, d.v.s. att eldistributionen sker på ett demokratiskt sätt genom att driftsäkerheten prioriteras även utanför storstadsområden.

SFP i Närpes

Partifullmäktiges svar:

Det är inte ovanligt med strömvabrott. Stormar, snöoväder och vägarbeten kan förstöra ledningarna och IT-problem kan mörklägga stora områden. Efter stormarna Tapani och Hannu år 2011 var nästan en halv miljon finländare utan el och som följd diskuterades elleveranssäkerhet flitigt i media.

Till gamla elmarknadslagen (386/1995) infogades år 2003 ersättningsregler vid elavbrott. Före det kunde man från fall till fall kompensera för elavbrott genom prisnedsättning, men det fanns inga egentliga ersättningsregler i lagen. År 2013 trädde nya elmarknadslagen (588/2013) i kraft. I samband med den togs det in kvalitetskrav som distributionsnätet ska uppfylla för att förbättra distributionssäkerheten, vilket är på elbolagens ansvar. Bland annat ska ett distributionsnät uppbyggas så att fel som uppkommit på grund av storm eller snöbelastning inte får vara längre än 6 timmar inom detaljplaneområden eller 36 timmar på övriga områden. Dessa krav är planerade att komma i kraft år 2028.

I motionen hänvisas till 12-timmars regeln, det vill säga att konsumenten enligt elmarknadslagens 100 § har rätt till en standardersättning då elavbrottet har varat i minst 12 timmar. Ersättningen är uppbyggd enligt en trappstegsmodell, för längre avbrott får man större ersättning. Elavbrott som varar kortare än 12 timmar berättigar inte till ersättning.

Syftet med ersättningsreglerna var att förbättra elleveranssäkerheten, men också att styra elleverantörer att förebygga elavbrott och att snabbt reparera de skador som uppstått. Framför allt var syftet att minska antalet väderrelaterade elavbrott. Effekterna av de nya ersättningsreglerna förväntades vara en ökning av elbolagens investeringar och att de skulle anpassa sina tillvägagångssätt till att minska antalet avbrott och längden på dem.

Bakgrunden till varför ett elavbrott ska vara i minst 12 timmar för att konsumenten ska vara berättigad till ersättning lär finnas i en svensk utredning som gjordes i samband med att man i Sverige såg över sitt ersättningssystem. I elmarknadslagens förarbeten hänvisas det till utredningen "Åtgärder för ökad leveranssäkerhet" som gjordes i Sverige år 2002 i samband med att man där funderade på ett liknande ersättningssystem. I utredningen presenterades det ett ersättningssystem som baserade sig på en trappstegsmodell som började vid 12 timmar. I Sverige går gränsen för ersättning också vid 12 timmar. Senare, då den finska elmarknadslagen kompletterades med ersättningsreglerna gjordes det en utredning där utredningspersonen föreslog samma trappstegssystem som skulle börja vid 12 timmars elavbrott men att ministeriet närmare skulle utreda ersättningssummorna och gränsen för ersättningsskyldigheten.

När man talar om eldistribution resoneras det ofta ur ett ekonomiskt perspektiv att fullständig elkvalitet och leveranssäkerhet inte är ett ekonomiskt förnuftigt mål. Dessutom anser man att eftersom elnät alltid kan utsättas för natur- och andra påverkningar med avbrott som följd kan elbolagen inte krävas hundra procentig oavbruten eldistribution. Därför måste elanvändarna anpassa sig till rimliga kvalitetsstörningar och avbrott i leveransen. Vad som anses rimligt kan förstås diskuteras.

En annan aspekt är hur investeringstrycket påverkar konsumentavgifterna. Elleverantörernas investeringar täcks delvis genom bl.a. elöverföringskostnader. Priset på elöverföring har väckt mycket diskussion de senaste åren. År 2017 infördes ett årligt prisökningstak på 15 %. Frågan om

elöverföringskostnader påverkar även tidtabellen för och omfattningen av elleverantörernas investeringar.

I statsminister Marins regeringsprogram slås fast att "[f]lexibiliteten i elnätet ska utvecklas och det tas fram alternativa sätt att säkra elleveransen framför allt i glesbygdsområden". Det finns alltså planer på att se över alternativen för att trygga elleveranserna i glesbygdsområden. Frågan om leveranssäkerhet och kostnader kommer under regeringsperioden att ses över helhetsmässigt.

SFP arbetar för:

- att ersättningsnivån vid elavbrott är skälig.
- att driftsäkerheten inom eldistributionen prioriteras även utanför storstadsområden.

Motion 23

Häv lagen om energicertifikat för privata fastigheter

Enligt lagen om energicertifikat för byggnader (18.1.2013/50) och Miljöministeriets förordning om energicertifikat för byggnader 20.12.2017/1048) krävs vid försäljning av privata bostäder att försäljaren skaffar ett energicertifikat för sin fastighet. Ett energicertifikat för ett egna hemshus kostar mellan 300€-500€ som försäljaren av fastigheten tvingas skaffa och betala. Enligt behöriga energicertifikatutgivare tar det ca 2 h att certifiera ett egna hemshus. Den behöriga certifieraren kan rekommendera fastighetens ägare att t.ex. täta fönster och dörrar, skaffa luftvärmepump eller solpaneler eller se över husets luftkonditionering men i de flesta fall ges ingen rekommendation alls (http://energiatodistus.motiva.fi/uutiset/energiatodistusten_hinnat_19062017/)

Citat av en ingenjör (som vill vara anonym):

"Energibevis för gamla hus innehåller endast antaganden om hur huset är energitekniskt byggt. Antagandena bygger på hur man "i allmänhet" byggde på den tiden huset ifråga byggdes. Det behöver inte alls stämma överens med verkligheten.

T.ex. om man i byggskedet satsat på extra dyra fönster med exceptionella värmevärden, men inga kvitton/verifikat finns kvar, så används i e-kalkylen rutinmässiga värmevärden för fönster som allmänt användes under den tidsperioden huset byggdes.

Ytterligare används e-beviset för att styra byggandet (vilket ökar idiotin i att använda samma kalkyl för gamla hus). Hus med eluppvärmning får en extra "straff"-koefficient som försämrar resultatet. Oljeuppvärmning får inget straff, vilket jag tycker att är besynnerligt. Man kan köpa grön miljövänlig el, men det går inte att köpa grön olja"

Det verkar som om lagen med obligatorisk energicertifiering är endast ett byråkratiskt pålägg som gagnar ingen annan än dem som kan häva in arvoden för att skriva ut certifikat. Vid nybyggen kan en energicertifiering motiveras men att småhusägare tvingas bekosta och skaffa fram ett e-certifikat vid försäljning eller uthyrning av sin fastighet är en fullständigt onödig och kostsam process.

SFP i Pargas föreslår därför:

- att lagen om obligatoriskt energicertifikat vid försäljning och uthyrning av privata fastigheter som endast används för boende upphävs.

Conny Granqvist, Ordförande

Rolf Möller, Sekreterare

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter fram ett tydligt problem där avsikten med en reform inte helt uppfylls då man inte tänkt igenom tillvägagångssättet. Energicertifikatet som det ser ut idag är problematiskt.

Energikoefficienterna som används i certifikatet främjar vare sig energieffektivitet eller klimatsmart byggande. Samtidigt är det ett faktum att en stor del av vår energiproduktion används till att värma upp våra byggnader.

På sikt borde vi frånga användningen av energicertifikat som endast baserar sig på en kalkyl av teoretisk energieffektivitet, då forskning visar att den teoretiska kalkylen inte speciellt bra korrelerar med en byggnads verkliga energieffektivitet.

I stället ska vi övergå till att mäta hela byggnadens koldioxidutsläpp. På så sätt kan vi också ta

i beaktande de koldioxidutsläpp eller den kolbindning som sker när byggmaterialen produceras samt i vilken grad byggnaden och materialet som använts kan återvinnas. I SFP:s bostadspolitiska program förespråkas också detta. Målet är enligt Miljöministeriet att ta i bruk denna mätningssmetod i Finland år 2025.

SFP arbetar för:

- att hela byggnadens koldioxidutsläpp mäts så att energieffektiviteten är faktisk, inte teoretisk.

Motion 24

Pysyvä lisärahoitus saamelaiskäräjille | Bestående tilläggsfinansiering för sametinget

Saamelaiskäräjät on vuoden 1996 alussa omalla laillaan perustettu saamelaisten itsehallintoelin. Saamelaiskäräjät perustettiin vuonna 1995 uudistetun perustuslain nojalla. Saamelaiskäräjien edeltäjänä vuosina 1973 – 1995 toimi saamelaisvaltuuskunta, joka oli perustettu siitä annetulla valtioneuvoston asetuksella.

Saamelaiskäräjät toimii oikeusministeriön hallinnonalalla mutta on itsenäinen valtion viranomaisista. Saamelaiskäräjien toimintaa rahoitetaan valtion budjettirahoituksella. Saamelaiskäräjien varsinaiseen toimintaan on varattu valtion talousarviossa n. 1,6 miljoonaa euroa. Lisäksi saamelaiskäräjien kautta myönnetään rahoitusta saamelaiselle kulttuurille ja yhdistyksille, saamenkielisille varhaiskasvatus- ja sosiaali- ja terveyspalveluille ja saamenkieliseen oppimateriaalituotantoon. Saamelaiskäräjillä on myös erillisprojekteja, joihin tulee rahoitusta valtion ja Euroopan Unionin varoista.

Nykyinen rahoitus ei ole riittävä. Saamelaiskäräjillä on erittäin laajat tehtävät minkä vuoksi valtion tulee turvata käräjien rahoitus niin, että esim. puheenjohtajisto on kokopäiväisiä saaden siitä palkan. Nykymuodossa vain puheenjohtajalla on mahdollisuus olla kokopäiväinen puheenjohtaja, kuukausipalkalla.

Olemme huolissamme, että saamelaiskäräjät joutuvat vaalikausittain miettimään ja priorisoimaan eri kustannuksia, jotta eri toimintoja voitaisiin voidaan turvata edes jollakin tasolla. Tämä vaarantaa saamelaisten laillisia oikeuksia (esim. kielilaki tai saamekieliset terveydehoitopalvelut)

Ruotsalainen kansanpuolue:

- tekee työtä sen eteen, että saamelaiskäräjille saataisiin pysyvä lisärahoitus hallinnollisiin kuuluihin.

Bestående tilläggsfinansiering för sametinget

Sametinget är ett självstyrelseorgan för samerna som i början av år 1996 skapats via lagstiftning. Sametinget grundades år 1995 med stöd av den förnyade grundlagen. Sametingets föregångare var Delegationen för sameärenden som fungerade åren 1973-1995, tillsatt via statsrådets förordning.

Sametinget fungerar som ett självständigt beslutande organ under justitieministeriet. Sametingets verksamhet finansieras via statsbudgeten. Till Sametingets egentliga verksamhet har reserverats ca 1,6 miljoner euro i statsbudgeten. Utöver det beviljas finansiering via sametinget till samisk kultur och samiska föreningar, samisk småbarnspedagogik, social- och hälsovårdstjänster samt skapandet av samiskspråkigt undervisningsmaterial. Sametinget har också projektverksamhet till vilken man ansöker om finansiering från staten och Europeiska Unionen.

Den nuvarande finansieringen är inte tillräcklig. Sametinget har en synnerligen bred skapa uppgifter varför staten borde säkerställa finansieringen så att till exempel presidiet skulle avlönas för heltidsarbete. I dagsläget är det endast ordförande som kan fungera på heltid, med månadslön.

Vi är oroliga över att sametinget varje valperiod ska behöva omprioritera kostnaderna så att de olika verksamheterna kan säkerställas ens på någon nivå. Det här äventyrar samernas lagliga rättigheter (t.ex. språklagen och hälsovårdstjänster på samiska)

SFP arbetar för:

- att sametinget ges permanent tilläggsfinansiering för sina administrativa uppgifter.

RKP Saame / Sammol Lukkari

Partifullmäktiges svar:

Att samerna har rätt till sitt språk och sin kultur handlar om grundläggande mänskliga rättigheter, och är en fråga Svenska folkpartiet långsiktigt fortsätter att främja.

För skötseln av ärenden som hör till den kulturella autonomin väljer samerna ett sameting med 21 ledamöter och fyra ersättare. Valen sker för fyra år i sänder så att sametinget har minst tre ledamöter och en ersättare från varje kommun inom samernas hembygdsområde.

Till Sametinget hör de ärenden som angår samernas språk och kultur och deras ställning som ursprungsfolk. Som motionärerna korrekt påpekar verkar Sametinget inom justitieministeriets förvaltningsområde. Till följd av sin autonoma karaktär är sametinget ändå inte en statlig myndighet och utgör inte heller en del av statsförvaltningen, utan är en självständig offentlighetsjuridisk person med egna förvaltningsorgan, egen bokföring och egna revisorer.

Sametinget kan väcka initiativ och göra framställningar samt avge utlåtanden i ärenden som hör till det och besluta om fördelningen av de medel som anslagits för samernas gemensamma bruk.

Sametinget fyller en viktig uppgift och ska garanteras verksamhetsförutsättningar också via den finansiering man får via statsbudgeten.

SFP arbetar för:

- att Sametingets finansiering ökas.

Motion 25

SFP bör arbeta för att paragrafen om Brott mot trosfrid i strafflagen rivs upp

Finland tillhör i dag en minoritet av länder som har i kraft varande hädelselagar. Många länder har dock haft den i de facto vila och inga har dömts enligt dem på årtionden. Finlands hädelselag lever dock i allra högsta grad då människor fortfarande på 2000-talet dömts för brott mot trosfrid.

Symptomatiskt på senare tid är dock att lagen endast gör sig gällande då personen även dömts för hets mot folkgrupp, även om samhället är fyllt av hädande konst, musik, litteratur och andra uttryck som är uppenbar hädelse. Det är problematiskt i sig att en lag inte används självständigt och bara åberopas då vissa andra kriterier uppfyllts som inte nämns i lagen över huvud taget. Samtidigt visar det på paragrafens överflödighet då det redan finns lagar som motverkar hatbrott mot juridiska personer och folkgrupper eftersom de samtidigt dömts för något annat brott.

Finland har blivit hem för många folkgrupper med olika livsåskådningar där man kan tro på en, flera eller inga gudar alls. Det som anses vara hädelse i en livsåskådning kan vara en dygd i en annan. Eftersom lagen behandlar alla monoteistiska religioner likvärdigt i det här hänseendet gör att en viss religion måste favoriseras i händelse av att religion måste stå mot religion. Men eftersom en religion i grund och botten är en idé så måste den få diskuteras, testas och även hållas fritt, precis som alla andra idéer som på något sätt påverkar vårt samhälle. Speciellt det är idéer som tillhör ideologier som den enskilda kanske egentligen vill ha något att göra med.

Därför föreslår undertecknande:

- att SFP arbetar för att 17. kapitlet 10 § i Strafflagen (Brott mot trosfrid) upphävs.

Markus Söderman, Medlem i SFP i Esbo

Partifullmäktiges svar:

Motionären lyfter upp en fråga som diskuteras med jämna mellanrum. Finland hör till de länder där brott mot trosfrid fortfarande finns omnämnt i strafflagen.

Uppmärksammade rättsfall på senare tid där personer dömts skyldiga till brott mot trosfrid har förekommit precis som motionären lyfter fram. Det att personer samtidigt dömts för hets mot folkgrupp utgör i sig inget argument mot stipuleringarna kring brott mot trosfrid. Det är ändå givetvis helt möjligt att diskutera huruvida lagen behövs i dagens samhälle, och motionären för fram relevanta synpunkter i frågan.

Samtidigt kan vi också se att främlingsfientligheten i vårt samhälle fortfarande är skrämmande stor. Politiker som dömts för hets mot folkgrupp och brott mot trosfrid fortsätter att hysa stöd hos vissa väljare, vilket är en oroväckande trend. Som ett liberalt parti värnar vi om tankefrihet, föreningsfrihet, trosfrihet och ordets frihet. Alla människor är likvärdiga och allas personliga integritet ska respekteras. Ett liberalt samhälle innebär inte att man ska tolerera intolerans.

All lagstiftning ska kontinuerligt bevakas och ifall det finns orsak ska arbete för att förändra

lagstiftningen ske. Även strafflagens paragrafer behöver kontinuerligt utvärderas för att säkerställa att de motsvarar den allmänna rättsuppfattningen och fyller sitt syfte. Det arbetet pågår kontinuerligt och Svenska folkpartiet arbetar målmedvetet även i det här hänseendet.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 26

Slå samman Nylands och Helsingfors valkretsar

Nyland i sig är idag den norra delen av ett metropolområde, varav den södra delen utgörs av Estniska Harrien-Harjumaa.

1946 när Helsingfors annekterade villastäder (Munknäs och Brändö), köpingar (Hoplax) och stora delar av södra Helsing landskommun så försökte man med detta att få dåvarande metropolområdet inom Helsingfors. Men snart växte metropolområdet utanför dessa gränser och i och med Estlands självständighet och trafiken över Finska viken så har bara metropolområdet vuxit och idag ser det ut som hela Nyland har bara blivit den norra delen.

Utvecklingen av HUS (Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt) och HRT (Helsingfors region trafik) visar klart på behovet av ett osplittrat Nyland. Frågar även varför skall rösttröskeln vara kriteriet för splittring av valkretsar medan ett osplittrat Nyland främjar både bättre koordinering och kan politiskt behandla gemensamma problem. Vidare skulle ett osplittrat Nyland bättre kunna både representera och förhandla om frågor som gäller hela HCMA (Helsinki City Metropolitan Area, alltså Nyland och Estniska Harrien-Harjumaa).

Vi vill att SFP arbetar för:

- Föreslår att SFP arbetar för en sammanslagning av valkretsarna Nyland och Helsingfors.

John-Eric Söderman, SFP i Stor-Alberga, Esbo

Partifullmäktiges svar:

Frågan om valkretsindelningen i riksdagsval är ett återkommande tema. Grundlagen stipulerar följande (GrL 25 § 2 mom.): ”För riksdagsval är landet med beaktande av antalet finska medborgare indelat i minst tolv och högst aderton valkretsar. Utöver detta bildar landskapet Åland en egen valkrets för val av en riksdagsledamot.” Idag har vi just 12 valkretsar samt Åland.

Avsikten är att valsystemet ska vara organiserat så medborgarna ska representeras så bra som möjligt. Här ska systemet vara såväl proportionellt som regionalt representativt.

Den primära utmaningen i nuvarande valkretsindelning handlar om de till befolkningen mindre valkretsarna där den så kallade dolda rösttröskeln, alltså hur stor andel av rösterna som behövs för det första mandatet i en valkrets, vuxit. Det här innebär att en andel av rösterna i en valkrets kan gå till spillo då t.o.m. 10 % av rösterna i en valkrets inte garanterar en plats i riksdagen, vilket är fallet i t.ex. Lapplands valkrets. Samtidigt måste den regionala representationen garanteras vilket innebär att man inte heller kan fusionera valkretsarna till alltför stora områden.

Fram till år 1952 omspände Nylands valkrets även Helsingfors. Eftersom valkretsen hade vuxit snabbt avdelades då Helsingfors från Nylands valkrets och bildade en egen. Nu har i offentligheten också förts en diskussion om att ytterligare dela Nyland i två valkretsar. Detta är ändå inte motiverat med tanke på att Nylands valkrets idag är den enda där proportionaliteten är riktigt god. Att fusionera Nylands och Helsingfors valkretsar skulle innebära att valkretsen skulle ha närmare 60 mandat vilket inte skulle vara ändamålsenligt för att säkra den regionala representationen.

Justitieministeriet har i februari 2020 tillsatt en parlamentarisk arbetsgrupp som i enlighet med regeringsprogrammet ska utreda behoven att utveckla partilagen, valfinansieringslagen och vallagen samt för att vid behov se över annan lagstiftning som gäller politisk verksamhet. Den parlamentariska arbetsgruppen ska också utreda hur man kan förbättra proportionaliteten vid val, sänka den så kallade dolda röstspärren och säkra den regionala representativiteten. Arbetsgruppen kommer också att diskutera valkretsindelningen. Mandatperioden löper ut i slutet av maj 2021 och då tar justitieministeriet ställning till vilka ändringsbehoven är.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 27

Tillgång till public service online i Norden

En viktig komponent i det nordiska samarbetet är det kulturella aspekten. Det är många som ser på filmer och serier som producerats i andra nordiska länder. Med digitaliseringen så möjliggörs ett ständigt tätare samarbete mellan de nordiska public service-bolagen. För att uppmuntra konsumtionen av nordisk media så borde IP-blockeringen för tillgången till andra nordiska länders public service att upphöra. Blockeringen är dessutom ineffektiv då det med enkelhet går att använda en s.k. VPN för att häva blockeringen. Det får med andra ord antas att blockeringen existerar av en rent byråkratisk natur.

Vi vill att SFP arbetar för:

- Undertecknad föreslår att SFP verkar för att i samverkan med Nordiska rådet slopa respektive lands IP-blockering av public service-åtkomst.

Simon Ahlkvist, SFP i Vasa

Partifullmäktiges svar:

Den kulturella aspekten i det nordiska samarbetet är central, och film, tv och serier är en del av kulturen. Både på politisk nivå och bland nordiska medborgare finns ett intresse för att över de nordiska gränserna få ta del av varandras public service-bolags innehåll. Det är också bakgrunden till att Nordiska ministerrådet beställde rapporten "Nordisk tv över gränserna".

I rapporten, från våren 2019 (<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317532/FULLTEXT01.pdf>), presenteras fem rekommendationer om vad som kan göras för att öka tillgängligheten till de nordiska public service-bolagens digitala tv-tjänster över gränserna i Norden:

Public service-bolagen bör endast geoblockera program där det är nödvändigt. Samarbetet i Nordvision, inklusive Nordic 12, om samproduktion och programutbyte kan vidareutvecklas. Fortsatt utveckling av tv-distributörernas utbud av grannlands-tv. De nordiska länderna kan säkerställa upphovsrättsliga förutsättningar som möjliggör vidareändring av tv-on-demand-tjänster. De nordiska länderna bör snabbt genomföra ändringen i EU:s satellit- och kabeldirektiv. Nordiska ministerrådets rapport beaktar också att tv-marknaderna och tv-vanorna förändrats och förändras drastiskt i alla nordiska länder dels på grund av den tekniska utvecklingen och dels på grund av ändrade vanor.

Sedan 2018 har det nordiska tv-produktionssamarbetet nått nya höjder. Då påbörjades Nordic 12- initiativet, där de nordiska public service-bolagen beslöt att tillsammans producera minst tolv högkvalitativa tv-dramaserier om året. I fjol premiärvisades tolv dramaserier för vuxna, tolv för unga, tretton nordiska barndramaserier, fem animations- och faktaserier samt fem dokumentärserier som har producerats som ett samarbete av de nordiska public service-bolagen. Samma takt fortsätter år 2020, har det nordiska public service-samarbetet Nordvision lovat. Dessa produktioner visas i de länder vars public service-bolag Nordvision består av: DR i Danmark, NRK i Norge, SVT i Sverige, Yle i Finland samt RUV i Island.

Majoriteten av det material som public service-kanalerna har blockerat gäller det som köpts in av externa produktionsbolag. Såväl SVT Play som Yles Arena, till exempel, gör stora delar av sitt material tillgängliga för resenärer och utomlands bosatta, men upphovsrättsliga avtal bestämmer vilka program som får vara tillgängliga utanför de respektive länderna. Om upphovsmännen till materialet är ett annat bolag än public service-bolaget, blir rättigheterna mer begränsade. Det förhindrar till exempel att de visas i länder där licenserna innehas av någon annan eller där licensen inte har köpts in av någon.

De som har en fast adress i Finland kan verifiera sin bostadsort i Yles Arena-tjänst och därefter se allt material, också det licensbelagda, utomlands. Detta möjliggörs av EU:s förordning om portabilitet, som ändå inte kan tvinga licensbelagt material att göras tillgängligt också i de länder där licenserna ägs av en annan instans.

Det nordiska tv-samarbetet ger ett mervärde och en viktig kontakt till våra grannländer. Vi ska arbeta för att samarbetet ska ges bästa möjliga förutsättningar samt att tillgängligheten är så god som möjligheterna förutsätter.

SFP arbetar för:

- att de nordiska public service-bolagens samarbete ges bästa verksamhetsförutsättningar.
- att programmen ska vara tillgängliga i de nordiska länderna, förutsatt att programmets licensavtal möjliggör spridning utomlands.

Motion 28

Öka kunskapen om samerna och deras kultur i grundskolan

Samerna i Finland faller i dag offer för både okunskap och diskriminering från majoritetsbefolkningen. Samtidigt har Finland i fjol prickats för att inte respektera samernas rättigheter. Europeiska Kommissionen mot rasism och intolerans kritiserade Finland för att finländarna har för lite kunskap om sitt ursprungsfolk, samerna. Svenska Folkpartiet är ett parti som värnar om och kämpar för minoriteters rättigheter och Svensk Ungdom vill se att partiet tar allt starkare ställning till favör för samerna.

Genom att öka medvetenheten om samernas kultur och identitet minskar man risken för diskriminering, vilket ligger i alla parterers intresse. Samerna är den enda ursprungsbefolkningen i Europa, och Finland bör respektera deras kultur och rättigheter. Samerna är en minoritet och de samiska språken räknas som offentliga språk i de nordligaste delarna av landet. Att diskriminera samerna bryter mot sjätte paragrafen i Finlands grundlag och är en skam för hela Finland. För att sätta stopp för diskrimineringen av vår ursprungsbefolkning behöver vi öka kunskapen om samerna och deras kultur hos hela Finlands befolkning. Det bör ske bland annat genom att öka mängden undervisning om samerna i grundskolan.

Därför vill Svensk Ungdom att Svenska Folkpartiet skall jobba för:

- att undervisningen i grundskolan utvecklas att innefatta mångsidig kunskap om det samiska folket.

Svensk Ungdom

Frida Sigfrids, Förbundsordförande

Malin Lindholm, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar:

Samernas rätt till bevarande av sitt språk, sin kultur och utövande av sina näringar handlar om mänskliga rättigheter. För SFP är det självklart att vi värnar om samernas rätt att leva i sin kultur. För att dessa rättigheter ska kunna uppfyllas är det viktigt att alla i Finland är medvetna om landets ursprungsfolk. Svenska folkpartiet har länge kämpat för att Finland skulle ratificera ILO:s konvention nr 169 om ursprungsfolkens rättigheter, och kommer också i fortsättningen jobba konstruktivt för att Finland ska stöda och respektera samerna.

I enlighet med regeringsprogrammet ska man respektera och främja förverkligandet av alla samers och samegruppers språkliga och kulturella rättigheter med beaktande av internationella fördrag. Som en del av detta arbete kommer förutsättningarna för ratificering av ILO:s konvention nr 169 att utredas. Justitieministeriet arbetar med att uppdatera sametingslagen och planerar också att se över den samiska språklagen.

Sametinget har i samarbete med Utbildningsstyrelsen publicerat en webbsida med information om samerna som kan användas i undervisningen. Sidan innehåller mångsidig information om bland annat samernas nationella symboler, den samiska kulturen och den samiska gemenskapen. I grundskolan kunde man med fördel lyfta upp kunskap om samerna inom flera olika undervisningsämnen. Utbildnings- och kulturministeriet har i februari 2020 tillsatt en arbetsgrupp som bland annat har i uppgift att lägga fram förslag om tillgången till läromedel på samiska, om att öka kännedomen om de samiska språken, samernas historia och kultur samt om att stärka det nordiska skolsamarbetet inom den samiska undervisningen.

SFP arbetar för:

- att undervisningen i grundskolan utvecklas att innefatta mångsidig kunskap om det samiska folket.
- att undervisningsmaterial om samerna finns tillgängligt både på svenska och finska.

Motion 29

Tvåspråkig integration

Att starta ett nytt liv i ett okänt land är inte alltid lätt. Många gånger saknas en djupare insikt om hur saker och ting fungerar i det nya landet. I många fall så kommer beslut som görs tidigt vid

ankomsten att forma individens resterande liv i landet. Ett sådant beslut är att lära sig landets språk och dessvärre är informationen ofta bristfällig vid tidpunkten då en invandrare förväntas välja integrationsspråk.

Valet av integrationsspråk bör göras när individen själv besitter någorlunda kunskaper om vardera språk, för att på egen hand bättre kunna avgöra vad som passar dennes situation. Ingen lär sig bättre än den som av fri vilja söker kunskap. Vissa situationer kan idag uppstå där tjänstemän, snarare än eleven, indirekt väljer dennes integrationsspråk.

Jag tror att det bästa vore om alla individer boende i tvåspråkiga kommuner fick en tvåspråkig introduktionskurs innan denne bestämmer sig för ett av språken. Det skulle ge individen en bättre chans att känna att denne gör ett aktivt och förberett val i sin integration utifrån sina personliga förutsättningar.

Vi vill att SFP arbetar för:

- att tvåspråkiga kommuner erbjuder en introduktionskurs till båda inhemska språken innan eleven måste välja språk.

Simon Ahlkvist, SFP i Vasa

Partifullmäktiges svar:

En fungerande, människonära och effektiv integration är nyckeln till att börja ett gott liv i ett nytt land. Enligt lagen ska nyanlända erbjudas integration på svenska eller finska. För att etableras i tvåspråkiga kommuner är kunskaper i båda inhemska språken viktiga.

Enligt regeringsprogrammet ska aktiv integration av invandrare i det finländska samhället stärkas, effektiveras och påskyndas. Regeringen vill också att de integrationsfrämjande tjänsternas kvalitet, förpliktande karaktär och effekt ska förbättras på båda nationalspråken. Genom att stärka invandrades språkkunskaper och yrkesfärdigheter hjälper vi dem att snabbare etableras i arbetslivet och i det finländska samhället i allmänhet.

Bland annat har Åbo Akademi undersökt hur invandrare integreras i Finland. Man har bland annat undersökt varför nyanlända väljer att integreras på finska eller svenska. Undersökningar visar att det ingalunda är självklart att det erbjuds integrationskurser på svenska trots att svenskan är majoritetsspråk på orten. Närpes i Österbotten utgör ett undantag från övriga orter i Svenskfinland, där har man en lång erfarenhet av att framgångsrikt integrera invandrare på svenska.

Därför är det, som motionären påpekar, viktigt att invandrare får information om språksituationen och möjligheterna att integreras också på svenska i Finland. Det borde också vara möjligt för en nyinflyttad att lära sig både svenska och finska.

SFP arbetar för:

- att invandrare i tvåspråkiga kommuner får tillräcklig information om integrationsmöjligheter på svenska.
- att invandrare själva kan välja vilket språk de integreras på.
- att det erbjuds integrationstjänster och språkundervisning på de båda inhemska språken.

Motion 30

En starkare stadspolitisk framtoning med fokus på innovationsekosystem

Urbaniseringen i Europa har lett till att stadspolitik har blivit ett alltmer etablerat begrepp inom politiken. Städerna ses som tillväxtmotorer i EU, Finland och i regionerna. Denna trend kommer att stärkas framöver då fler människor förutspås flytta till städerna under de närmaste årtiondena. Det kan noteras att globaliseringen med en ställvis turbulent världsekonomi, ökade sociala utmaningar och klimatförändringen är bidragande orsaker till en starkare fokusering på en hållbar stadspolitik och specifika strategiska satsningar på att förstärka konkurrenskraftiga stadsregioner.

Det finns ingen vedertagen definition på stadspolitik, men vanligtvis används det som en sammanfattande benämning av olika politiska insatser riktade mot städer, i syfte att påverka dess utveckling. Vanligtvis innefattar detta frågor som rör (regional) tillväxtpolitik, miljöpolitik, bostadspolitik och infrastruktur (t.ex. transportfrågor).

I takt med att städerna växer finns det behov av att förebygga städernas klimatavtryck. De

flesta städer lägger upp planer för att uppnå klimatpositivitet (dvs. netto nollutsläpp). Det kan konstateras att städerna bör vara rollmodeller i klimatarbetet och detta ska synas i allt från en hållbar tillväxtpolitik till kollektivtrafik.

Samhällets innovationskraft har en betydande roll i arbetet att uppnå ett klimatpositivt samhälle och näringsliv. Det behövs nytänk och innovativa lösningar i den stadspolitiska planeringen för att klara av att hantera klimatförändringen så att vi samtidigt kan bibehålla konkurrenskraftiga regioner och städer. Så kallade innovationsekosystem är därför av central betydelse i en helhetsmässig och hållbar stadspolitik. I innovationsekosystem samverkar näringsliv, offentlig sektor och forskningsverksamhet för att driva fram innovationer som sedan kan kommersialiseras och industrialiseras. Dessa innovationer har stor betydelse för vår framtida tillväxt, välfärd samt ett klimatpositivt och konkurrenskraftigt näringsliv och samhälle. Det är därför viktigt att politiker och beslutsfattare på nationell, regional och kommunal nivå för en aktiv stadsorienterad innovationspolitik med betoning på att med olika politiska metoder stärka framväxten av innovationsekosystem.

En fokusering på innovationspolitik inom ramen för en aktiv och modern stadspolitik är därför också väsentligt för Svenska Folkpartiet. Svenska Folkpartiet tillsatte 2019 ett stadspolitiskt utskott och det är en bra grund för en fortsatt satsning på stadspolitik med fokus på innovationsekosystem. Med denna motion vill vi ytterligare skärpa SFP:s stadspolitiska profil och vi vill att SFP går i bräschen för en nytänkande och hållbar stadspolitik med fokus på tillväxt, klimatpositivitet och innovationsekosystem inför 2030-talets Finland och Norden.

Vi vill att:

- Svenska Folkpartiet ska arbeta för att aktivt, synligt och med konkreta åtgärder stärka den stadspolitiska profilen i SFP.
- Svenska Folkpartiet ska verka för att genom olika politiska medel stärka framväxten av innovationsekosystem som en del av en hållbarhetsorienterad stadspolitisk profil.

Anna-Karin Tötterman

Ordförande, SFP i Åbo

Markus Blomquist

Styrelsemedlem, SFP i Åbo

Ulla Achrén

Styrelsemedlem, SFP i Åbo

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter upp en viktig fråga. Som nämns i motionen tillsatte SFP ett stadspolitiskt utskott efter förra partidagen för att stöda partiets verksamhet i städerna, men även för att förstärka SFP:s stadspolitiska linjedragningar. Förutom det stadspolitiska utskottet spelar även kretsarna tillsammans med städerna en central roll i att lyfta de frågor som är viktiga med tanke på stadspolitiken och innovationsekosystem i sina respektive regioner.

Städernas utveckling, speciellt gällande ekonomi, tillväxt och sysselsättning, är avgörande för hela Finlands framgång. Städerna har ett stort ansvar, men även goda möjligheter att tackla klimatförändringen, segregering, utslagning och andra samhälleliga utmaningar. Klimatet och den globala uppvärmningen är en av vår tids största utmaningar, där städerna har en avgörande roll. SFP värnar om alla städer i Finland, oberoende storlek. Framgångsrika städer behöver både en fungerande stadsregion samt en stark landsbygd.

SFP har länge lyft upp vikten av att satsa på ny teknik, forskning, utveckling och innovation. Satsningarna är avgörande för Finlands framgång och också i kampen mot klimatförändringen. SFP har påtalat vikten av att den offentliga och privata finansieringen för forskning, utveckling och innovationer år 2025 utgör fyra procent av Finlands BNP.

Regeringen kommer nu att utarbeta en färdplan för hur man kan nå denna målsättning och för att skapa världens bästa innovations- och försöksmiljö. Finland har en möjlighet att ta tillvara de möjligheter och finna lösningar på utmaningar som bland annat klimatförändringen och urbaniseringen innebär. Vi behöver ny affärsverksamhet och innovationer också för att stärka Finlands export. Regeringen satsar på forskning, utveckling och innovationer samt att utveckla samarbetet mellan den offentliga och privata sektorn.

SFP arbetar för:

- att stärka den stadspolitiska profilen i SFP.
- att tillsammans med kretsarna, SFP:s representanter i städerna och utskotten konkret lyfta upp frågor som är viktiga för städerna.
- att förutsättningarna för ett innovationsvänligt samhälle förstärks genom ett utökat samarbete mellan näringsliv, universitet, yrkeshögskolor och städer.

Motion 31

Digitalisering leder till marginalisering

Den tekniska utvecklingen har lett till digitalisering som allt mera påverkar vardagen. Det är en utveckling med många fördelar men också med nackdelar i form av marginalisering och utanförskap för en stor del av befolkningen. Emeritusprofessor Briitta Koskiahio har i en forskningsrapport, ”Ihan pihalla?” från år 2019 lyft fram de äldres svårigheter att orientera sig i ett splittrat servicesystem som strävar till yttersta effektivitet och som i snabb takt digitaliseras. Enligt henne är det dock inte endast de äldre som upplever dessa svårigheter, också invandrare, handikappade människor och en hel del unga står inför samma problem. Enligt Koskiahio bedömer man att nästan hälften av befolkningen stöter på svårigheter vid användandet av digitaliserade tjänster.

Var och en borde ha möjlighet att leva ett normalt liv oberoende av i vilket skede av sin levnadstid man är. Alla borde också vara jämställda vad gäller möjligheterna att utnyttja sina rättigheter och uppfylla sina medborgerliga skyldigheter. Digitaliseringen har försvårat eller t. o. m. omöjliggjort detta för en stor del av befolkningen, särskilt för de äldre.

Ett aktuellt exempel är Skattemyndigheternas och Befolkningsregistercentralens kampanj för att få medborgarna att övergå till digitaliserad kommunikation. Man marknasför ”meddelandefunktionen i applikationen suomi.fi” (notis i Hbl den 15.11.2019). Via appen kan man se meddelanden från myndigheter. För många är redan de använda begreppen oförståeliga!

Också för dem som tagit i bruk Suomi.fi-applikationen kan användningen vålla problem. Rurik Ahlberg, kommundirektör i Korsholm, beskriver i t.ex. i en I dag-kolumn (Hbl 28.11.2019) de problem han stötte på på han skulle använda applikationen. Skattemyndigheternas framhållande av effektivitet och miljövänlighet som motiv till att frånga papperspost bemöter han med att effektivitet och miljövänlighet är relativa begrepp. Även om staten sparar miljoner genom att inte skicka ut skattekort kan man fråga sig vad som blir mera effektivt och miljövänligt i slutändan. Och som han konstaterar ”det kostar den vanliga invånaren mycket mera att skriva ut sina skattekort själv än att använda postens papperstjänster.” Staten sparar genom att överföra kostnaderna på skattebetalaren! De kostnader digitaliseringen medför för ”brukaren” innebär för många äldre med ringa inkomster ett stort problem. Anskaffandet av dator, läsplatta, smarttelefon, skrivare som därtill förutsätter digitala förbindelser via kabel eller telefonnät blir för många äldre en oöverkomlig utgift.

Det finns rådgivningstjänster som kan anlitas om man har problem med att hitta rätt i de digitala tjänsterna. Dessa är dock koncentrerade till tätorter medan sådan service ytterst sällan erbjuds i glesbygderna. Det finns eller ingen koordinering mellan dessa och inte heller någon uppföljning av om den som vänt sig till rådgivningen fått den hjälp den sökt.

Digitaliseringen är en central del av samhällsutvecklingen, men den får inte leda till att stora grupper av befolkningen känner sig vilsna och otrygga utan jämlik möjlighet till delaktighet och möjlighet att tillgodogöra sig samhällets service.

Svenska Seniorer i Nyland föreslår:

- att SFP arbetar för att alla befolkningsgrupper behandlas jämlikt vad gäller tillgång till information om olika former av service och utnyttjande av dessa.
- att SFP:s representanter i riksdag, regering och kommuner följer med hur digitaliseringen av tjänster framskrider och hur den påverkar invånarnas möjligheter att tillgodogöra sig dessa.
- att SFP påtalar de negativa följderna av digitaliseringen som leder till marginalisering och utanförskap och arbetar för att motarbeta de negativa följderna.

Helsingfors den 6.3.2020

Svenska Seniorer i Nyland rf (SSN)

Gunvor Brettschneider, Ordförande för SSN

Ingmar Ström, Styrelsemedlem i SSN

Partifullmäktiges svar:

Finland hör till världstoppen när det gäller offentliga digitala tjänster. Utvecklandet av digitala tjänster har förändrat vårt samhälle. Mycket av det man tidigare skötte över disk görs idag hemma vid datorn eller via en mobilapplikation. Det servicenät vi tidigare hade i form av till exempel bank- och postkontor har idag till stor del ersatts av webbtjänster och mobilapplikationer. Den här utvecklingen leder givetvis till utmaningar, inte minst i brytningsskedet då tjänster inte ännu utvecklats klart, och användarna är ovana med förändringen.

Utvecklingen kommer att fortsätta, och det finns mycket att dra nytta i de möjligheter som digitaliseringen medför. Samtidigt är det viktigt att välfärdssamhällets olika tjänster tryggas för dem som inte använder dator eller olika digitala tjänster, både på kommunal och statlig nivå. Motionärerna lyfter därför upp en viktig aspekt som inte får glömmas bort i samhällsutvecklingen. Det finns all orsak att följa med hur tjänster tillhandahålls, och på vilka sätt man säkerställer att medborgargrupper behandlas lika.

I regeringsprogrammet finns tydliga skrivningar om att tillgängligheten av elektroniska offentliga tjänster ska förbättras och tillräckliga stödtjänster i anslutning till dem ska tryggas i syfte att säkerställa jämlikheten. Särskild fokus i all arbete fästs vid myndighetstjänsterna som utvecklas för dem som inte har möjlighet att använda elektroniska tjänster. I och med att utvecklingen av system är en långvarig process är också förbättrandet av tillgängligheten en pågående process som ska tas i beaktande på de olika nivåerna i samhället.

Motionärerna nämner tjänsten suomi.fi som samlar flera myndigheters digitala tjänster. De exempel på bristfällig kommunikation som motionärerna presenterar är tråkiga exempel på hur verkligheten ibland ser ut. I regeringsprogrammet är det därför tydligt skrivet att man utöver allmänna tillgängligheten också stärker sådana stödtjänster som förbättrar de äldres förmåga att använda elektroniska tjänster. Den nytta som fås via den digitala utvecklingen är värdefull men den får inte leda till situationer där enbart en del av befolkningen kan dra nytta av den.

SFP arbetar för:

- att alla befolkningsgrupper behandlas jämlikt när det gäller tillgången till information om olika former av service.
- att SFP:s representanter följer med hur digitaliseringen framskrider och hur den påverkar samhället och medborgarna.
- att motarbeta marginalisering och utanförskap också när det gäller tillgången till digitala tjänster.

Motion 32

Definiera en nationell modell för utvärdering av föräldraskapet

I barnskyddsärenden, och t.ex. vid omhändertagning av barn, görs en mångprofessionell utvärdering av föräldraskapet och föräldrarnas förutsättningar att ta hand om sina barn. Variationerna i hur utvärdering av föräldraskapet görs varierar stort i olika delar av landet. Orsakerna i variationerna står att söka i att alla kommuner har sina egna system utgående från sina resurser. Detta medför en ojämlig behandling av de berörda.

En standardisering av utvärdering av föräldraskapet behövs. Denna standardisering är av yttersta vikt för att kunna säkerställa rättssäkerheten både för klienter inom barnskyddet och vid avgöranden vid vårdnadstvister.

SFP i Pargas föreslår att:

- SFP tar initiativ till att grunda en arbetsgrupp med målsättning att ta fram en nationell modell för en mångprofessionell utvärdering av föräldraskapet.

Conny Granqvist, Ordförande

Rolf Möller, Sekreterare

Partifullmäktiges svar:

Barnskyddet och de instanser som har en viktig roll när det kommer till förebyggande åtgärder för barn och unga, så som rådgivningen, dagvården och skolan, är avgörande för ett fungerande välfärdssamhälle. Att följa upp och utveckla barn och ungas välfärd är verksamhet som sker genom samarbete mellan olika kommunala myndigheter.

Utmaningarna i barnskyddet bottnar i många fall i bristen på resurser. Förutom resursbrist märks också splittrade tjänster på basnivå, förändrat servicebehov och kompetensunderskott inom det sociala arbetet och barnskyddet. Socialarbetarna har i många fall för lite tid att lyssna på barnet, träffa det och förstå barnets och familjens behov. Med tanke på dessa utmaningar är en nationell modell för att utvärdera föräldraskapet ett välkommet förslag för att förbättra jämlikheten och rättssäkerheten inom barnskyddet.

För att på ett ändamålsenligt sätt förbättra situationen inom barnskyddet behövs både ome-

delbara åtgärder och åtgärder på lång sikt. I regeringsprogrammet har man kommit överens om en personaldimensionering inom barnskyddet för att trygga rättigheterna och välbefinnandet för barn. År 2022 höjs dimensioneringen till 35 klienter per yrkesperson och år 2034 30 klienter per person. Barnskyddet kan inte ensamt trygga behoven för barn och familjer som behöver mycket stöd, bland annat dagvården och skolan spelar också en viktig roll.

SFP arbetar för:

- att barnskyddet förbättras, bland annat genom att tillsynen och utvecklingen av barnskyddet ges tillräckliga resurser.

Motion 33

Det ska löna sig att jobba - även som pensionär

En av vår tids fenomen är äldres ensamhet samtidigt som vården, skolan och andra branscher skriker efter kunnigt folk. Denna branschkunnsighet hittas inte sällan hos pensionerade vårdare, lärare etc.

Till exempel äldre vården har ständigt behov av kvalificerade inhoppare, men många pensionerade vårdare väljer att tacka nej eftersom pension och arbetsinkomst beskattas olika. Den lön inhoppet genererar beslås med en tilläggsskatt som är avsevärt högre än den skatt man betalar på pensionen. Det lönar sig med andra ord inte att arbeta extra för den som åtnjuter pension.

Ur samhällets synvinkel vore det dock till nytta att äldre jobbar för att skingra en eventuell ensamhet, de hålls friskare när de får vara delaktiga och samhället får sitt behov av tillfällig arbetskraft tillgodosedd.

Därför vill SFP Västra i Jakobstad att Svenska Folkpartiet ska arbeta för:

- att det ska löna sig att jobba extra utöver pensionen. Detta görs bäst genom att det ska vara möjligt att förtjäna upp till en viss inkomstgräns med samma skatteprocent som på pensionen. Efter att den satta inkomstgränsen är nådd kan det bli aktuellt med den högre tilläggsskatteprocenten.

SFP Västra i Jakobstad

Denise Björn-Lindell, medlem och kassör

Partifullmäktiges svar:

Motionären tar upp ett aktuellt och viktigt ämne. Även om man som pensionär givetvis har full rätt att leva ett fullgott liv utanför förvärvsarbete, ska möjligheterna att arbeta även efter ålderspension finnas. Det finns många som vill fortsätta jobba på sätt eller annat, och den möjligheten ska samhället givetvis ge alla.

Då man som ålderspensionerad förvärvsarbetar eller bedriver företagsverksamhet finns det inga inkomstgränser att ta i beaktande. Flera andra typer av pension har dock inkomstgränser man måste ta i beaktande. Man tjänar in ny pension tills man fyller 68, personer födda efter 1957 tjänar in pension ännu längre. Efter detta kan man fortfarande arbeta, men man tjänar inte längre in någon ny pension. Om man jobbar under pensionen växer ändå pensionen med 1,5% på basen av årsinkomsterna, oberoende ålder och vilken typ av pension personen lyfter.

Om man arbetar som pensionerad behöver man ett separat skattekort för lön, eftersom lön och pension beskattas på olika sätt. Pensions- och löneinkomster beskattas trots olika skattekort ändå tillsammans som förvärvsinkomst. Om man som pensionstagare jobbar så stiger förvärvsinkomsterna och på grund av skatteprogressionen stiger oftast skatteprocenten. Det här innebär att ju större de sammanlagda inkomsterna från pension och lön är, desto högre blir skatteprocenten. En pensionär som förvärvsarbetar kan dock dra nytta av avdrag på både pensions- och förvärvsinkomster, det här leder till att skatteprocenten för vissa inkomstnivåer till och med kan sjunka. Avdragen minskar på beskattningen för speciellt små- och medelinkomsttagare.

Med tanke på personalbristen i landet ska den äldre befolkningen ses som en resurs med sin erfarenhet och kunskap. Vi ska se till att det är attraktivt att jobba som pensionär, om man upplever att man orkar vara kvar i arbetslivet. Med en befolkningsstruktur där allt färre personer är i arbetsför ålder måste vi i Finland fundera på olika lösningar för att få fler människor i arbete. Att uppmuntra till förvärvsarbete också under pension är ett alternativ som har en positiv effekt på både samhällsekonomin och den personliga ekonomin, men också för att motverka ensamhet och

1 råda bot på bristen på arbetskraft inom vissa branscher, precis som motionären lyfter fram. En
2 allt större del av de som får pension jobbar också samtidigt. Av 63-67-åringarna jobbar var tionde.
3 Största delen av arbetet är oregelbundet eller på deltid.

4 5 **SFP arbetar för:**

- 6 • att pensions- och skattesystemet är sådant att det är attraktivt att jobba efter pensionering
7 och att modeller för detta utreds.

8 9 **Motion 34** 10 **Flyktingens människovärde**

11
12
13 2015 anlände ett stort antal flyktingar till Finland vilket i sin tur ledde till en oväntad arbetsbörda
14 för berörda myndigheter. Detta ledde till omänskligt långa väntetider för beslut på ansökningar
15 om uppehållstillstånd. Situationen korrigerades via en lagändring 2018, så att väntetiden för svar
16 på ansökan om uppehållstillstånd högst får vara 6 månader. Denna lagändring gäller nya ansök-
17 ningar om uppehållstillstånd vilket gjort att de ansökningar som inkommit efter 20 juli 2018 be-
18 handlas i raskare takt.

19 För de som initialt ansökte om asyl 2015 är läget ett annat, då väntetiderna på grund av detta
20 ytterligare förlängdes av denna lagändring. Vi har ännu många flyktingar som anlände Finland
21 2015 som än i dag inte vet om de får stanna här eller inte. De lever i en limbo mellan hopp och
22 förtvivlan och situationen är ohållbar för den enskilda individen. Flyktingarnas psykiska mående
23 försämras för varje dag och den rätt till vård de har räcker inte för att ta hand om de psykiska
24 trauman de bär med sig och det lidande de upplever då de tvingas leva i ovisshet.

25 SFP måste arbeta för alla människors lika värde. Vi kan inte påstå att det är människovärdigt
26 att leva i den situation dessa flyktingar lever i. De söker desperat sätt att få stanna i Finland, att ha
27 levt i vårt land i fem års tid med viljan att stanna här innebär att man lär sig språk, utbildar sig, ar-
28 betar och skapar sig ett socialt nätverk. De som har drivkraften att göra detta och samtidigt veta
29 att vilken dag som helst kan de bli tvungna att lämna det land de härefter kallar sitt hem måste få
30 möjligheten att stanna! Befolkningen i Finland minskar och vi vet att det inom några år kommer
31 att råda en verklig arbetskraftsbrist, ändå tar vi inte hand om de motiverade och arbetsvriga
32 människorna vi redan har här i landet.

33 SFP skall arbeta för en humanare flyktingpolitik där återinförandet av skydd på humanitära
34 grunder måste prioriteras. SFP måste kräva mer insyn i ansvariga myndigheters verksamhet för
35 att säkerställa flyktingarnas rättsskydd och mänskliga rättigheter. Vidare måste SFP arbeta för en
36 lösning för flyktingarna som redan finns i Finland av folkslaget Hazarer. Hazarerna är afghanska
37 medborgare men de unga pojkar som nu finns i Finland har knappt hunnit bo i Afghanistan, utan
38 de har som barn flytt till bland annat Iran. Detta gör att de saknar ID-handlingar. Om Finland inte
39 anser dem uppfylla kraven för asyl har de ändå hunnit bygga sig ett liv i Finland på grund av de
40 långa väntetiderna på beslut och de har kanske redan jobb eller studieplats. De uppmanas söka
41 uppehållstillstånd för arbete, men det är lagenligt omöjligt, då det för ansökan om uppehållstill-
42 stånd för arbete krävs ID-handlingar och Afghanistan inte har en ambassad i Finland som kan
43 utfärda dessa. I dagens läge tvingas dessa människor att på olaglig väg, det vill säga utan resedo-
44 kument, ta sig till Afghanistans ambassad i Stockholm för att ens ha en liten möjlighet att få giltiga
45 ID-handlingar och där genom kunna söka om uppehållstillstånd för arbete i Finland.

46 47 **Vi vill att SFP arbetar för:**

- 48 • Att rätten till asyl på humanitära grunder återinförs.
- 49 • Att de flyktingar som anlände under flyktingvågen 2015 som saknar id-handlingar och arbe-
50 tar eller studerar men inte uppfyller kraven för asyl omedelbart utan behandlingstid beviljas
51 främlingspass och uppehållstillstånd för arbete eller studier.
- 52 • Att de flyktingar som anlände 2015 får rätten att ansöka om medborgarskap i Finland efter ett
53 års uppehållstillstånd med hänvisning till den tid de redan befunnit sig i landet.

54
55 *Sabina Forsbacka, SFP i Nykarleby centrum r.f*

56 57 **Partifullmäktiges svar:**

58 Motionären lyfter fram en viktig fråga som SFP arbetat med länge. Varje människas okränkbara
59 värde är en grundläggande värdering för SFP. Det betyder att alla asylsökande ska få sin sak prö-

vad på ett korrekt sätt inom skäligen tid. Vi vet att det här inte alltid uppfyllts i vårt land. Brister har funnits både i politisk vilja och i det praktiska genomförandet av processerna.

Det är uppenbart att många av de flyktingar som anlant till Finland innan lagändringen 2018 har hamnat i en ohållbar sits, precis som motionären lyfter fram. Det är inte meningen att flyktingar ska vänta på beslut i flera år. Finland har en absolut moralisk plikt och ett juridiskt ansvar att sköta asylsökandes ärenden korrekt och utan dröjsmål.

Under förra regeringsperioden 2015-2019 då SFP befann i opposition arbetade vi aktivt med att lyfta upp olägenheterna i den dåvarande regeringens flykting- och invandringspolitik. Under förra regeringsperioden har SFP:s ledamöter bland annat ställt skriftliga frågor till regeringen i ärendet samt skrivit lagmotioner om återinförandet av humanitärt skydd.

Partidagen 2017 beslöt bland annat att SFP arbetar för att återinföra uppehållstillstånd på grund av humanitärt skydd och att bereda fler asylsökande möjlighet att få skydd i Finland och också återförenas med sina familjer. Partidagen 2018 fastslog att SFP arbetar för att ytterligare utredningar och oberoende granskningar av Migrationsverkets verksamhet genomförs, att Finland ser över tolkningen av vilka länder och områden som kan anses säkra och att Finland alltid följer principen om non-refoulement och att Finland tillämpar intern flykt i enlighet med FN:s flyktingorganisations riktlinjer. Partidagen poängterade åter igen SFP:s åsikt att uppehållstillstånd av humanitära skäl återinförs samt att kommunerna tar sitt ansvar också i fråga om papperslösa och gör upp välfungerande system och nätverk med tredje sektorns aktörer för att ge papperslösa psykosocialt stöd.

När SFP nu åter är i regeringen har vi kunnat påverka många beslut i rätt riktning också när det gäller synen på invandring och integration. Som exempel kan nämnas att regeringen Marin i maj 2020 fattade beslut om att asylsökande kan ta jobb inom jordbruks- och trädgårdsnäringen samt fiskerinäringen. Karenstiden är i vanliga fall 3-6 månader, men den togs bort fram till oktober och gäller för ungefär 1000 asylsökande. Det här är ett steg i rätt riktning för att förbättra sysselsättningen och integrationen för asylsökande.

SFP arbetar för:

- att återinföra uppehållstillstånd på grund av humanitärt skydd.
- att de flyktingar som saknar id-handlingar, som till exempel anlant under flyktingvågen 2015, och arbetar eller studerar men inte uppfyller kraven för asyl beviljas främlingspass och uppehållstillstånd för arbete eller studier.
- att då flyktingar ansöker om medborgarskap i Finland räknas hela den tid de redan befunnit sig i landet till godo, och inte bara från den dagen de beviljats uppehållstillstånd.
- en human flyktingpolitik i Finland.

Motion 35

Främjande av kroppslig integritet och genital autonomi för barn – förbud mot icke-medicinskt skärande i barns könsorgan

Genital autonomi för barn innebär att barnet skyddas från icke-medicinskt skärande i sina könsorgan; det som går under benämningarna könsstympning eller omskärelse. Det centrala är den kroppsliga integriteten; barnets självbestämmanderätt över sin egen kropp.

Det finns en hel del okunskap och missuppfattningar kring begreppen könsstympning och omskärelse. Termerna används alltid kontextbaserat. Den förra i sammanhang där man önskar stävja ingreppet, den senare där man vill kvarhålla det – oavsett kön. Likaså finns det en uppfattning om att stävjandet av sedvänjan/ingreppet borde uppdelas på basis av kön, och hanteras skilt utgående från det. Det är (o)frivilligheten som står som avgörande faktor i begreppsanvändningen – inte könet.

Under de senaste åren har det i vetenskapliga tidskrifter dokumenterat allt fler solida bioetiska argument för att stävjande av icke-medicinskt skärande i barns könsorgan enkom sker bäst genom att hanteras helhetligt; utan åtskillnad av kön.

Denna approach stöds av samtliga nordiska barnombudsmän i ett gemensamt uttalande i september 2013, och av samtliga nordiska sexologiförbund (okt. 2013), samt av ett flertal nordiska och europeiska läkarförbund. Dansk kvindesamfund och tyska kvinnoförbundet Terre des femmes företräder också öppet och uttalat denna helhetliga approach gällande trygghet och främjande av kroppslig integritet och genital autonomi för alla barn oavsett kön. Även bland finländska partier har denna approach antagits i åtminstone ett partiprogram (De Gröna).

1 Motionen är könsneutral/könsallomfattande i sin omfattning och formulering, och omfattar så-
2 ledes flickor, pojkar och intersex-barn. Den utvidgar Svenska Kvinnoförbundets motion 28/2019
3 genom följande approach:

4 Bästa sättet att stävja kvinnlig könsstympning, är att stävja all könsstympning. En intakt mam-
5 ma och en intakt pappa har sannolikt den bästa förutsättningen för att förstå värdet och nödvänd-
6 igheten i att låta sitt barn förbli intakt.

7
8 Som stöd för denna motion står:

9 Regeringsprogrammets kapitel 3.3.1, mål 4: En trygg rättsstat (ett ansvarsfullt brottspåföljds-
10 system, strafflagen och förbättrande av brottsoffrens ställning), omnämmandet ”Resurserna för
11 arbetet för att stoppa könsstympning ska tryggas.”, samt övriga punkter som gäller kroppslig in-
12 tegralitet för barn.

13 Social- och hälsovårdsministeriets och Institutets för hälsa och välfärd åtgärdsplan STM2019:27,
14 En barndom utan våld – åtgärdsplan för förebyggande av våld mot barn 2020–2025, del II, kap.
15 14.1, 14.3, 14.4, som implementerar regeringsprogrammets samlade mål gällande genital autono-
16 mi och kroppslig integritet för barn (utkommer på svenska och engelska under våren 2020).

17 Vetenskapliga rön i form av artiklar och seminariepresentationer gällande hållbar utveckling
18 inom främjande av genital autonomi för barn, av Brian Earp & al., listade i urval här: [https://twit-](https://twitter.com/Johan_Nym/status/1194569446452604928)
19 [ter.com/Johan_Nym/status/1194569446452604928](https://twitter.com/Johan_Nym/status/1194569446452604928)

20 Svenska folkpartiets partiprogram, Rätts- och förvaltningsfrågor: Det är en grundläggande rät-
21 tighet att kunna bestämma över sin kropp, sin könsidentitet och sin reproduktion.

22 Svenska kvinnoförbundets motion från mars 2019, Förbud kvinnlig könsstympning i lag, som
23 förbundsstyrelsen vidareände till SFP:s partidag i juni 2019 i Vasa, där den bifölls som motion 28

24 a) Svensk Ungdoms motion 45/2014: Partifullmäktiges svar: Var och en ska ha rätt att bestäm-
25 ma över sin könsidentitet, sina uttryck och sin kropp, och var och en har rätt att erkännas i lagen.
26 [...] Partidagen beslöt [...] – att frånga könsbestämmande kirurgiska ingrepp på interkönade spädbarn
27 då det inte finns en vägande medicinsk orsak till ingreppet.

28 b) Motion 38/2018: Partifullmäktiges svar: Tvångssterilisering är ett allvarligt ingrepp i ens
29 kroppsliga integritet som är en grundläggande mänsklig rättighet, vilket motionären även konsta-
30 terar. [...] Partidagen beslöt att SFP fortsättningsvis arbetar för att translagen ändras så att den
31 inte bryter mot mänskliga rättigheter [...].

32 Projekt SEXUS i Danmark (Morten Frisch, Statens Serum Institut, m.fl.), världens största be-
33 folkningsundersökning om sexualitet.

34 Det danska medborgarinitiativet Indførelse af 18 års mindstealder for omskæring af raske børn
35 från 2018, som 3.10.2019 registrerats för behandling i Folketinget. Jag har låtit göra en finsk över-
36 sättning av medborgarinitiativet. (Även Folketingets/Sundhedsstyrelsens skriftliga uttalanden
37 om att en 18 års åldersgräns för omskärelse är förenligt med Barnkonventionen, är relevanta i
38 sammanhanget.)

39 Avgivna sakkunnigutlåtanden och kommentarer inför och under Riksdagens lagutskotts öppna
40 utfrågning i behandlingen av medborgarinitiativet MI/ KAA 1/2019, Förbud könsstympning av
41 flickor.

42 Gemensamma uttalanden från samtliga nordiska barnombudsmän, samtliga nordiska sexologi-
43 förbund, samt ett flertal nordiska och europeiska läkarförbund.

44 Strafflagen 21 kap, 5 §: Misshandel, och 6 §: Grov misshandel, samt 21 kap, 10 §: Underlåten-
45 het att anmäla grovt brott, Barnskyddslagen 5 kap, 25 d §: Barnskyddsmyndigheternas anmäl-
46 ningsskyldighet och ev. övriga lagar som reglerar och tillämpas för genital autonomi för barn och
47 icke-medicinsk omskärelse av barns könsorgan.

48 Högsta domstolens prejudikat HD:2008:93 samt pressmeddelande 31.3.2016 i samband med
49 prejudikat HD:2016:24 och HD:2016:25

50
51 För att säkra ett så gott kunskapsunderlag som möjligt inför behandlingen och röstningen av mo-
52 tionen på partidagen 15-17.5.2020 uppmuntrar motionsställarna lokalavdelningarnas, kretsarnas
53 och de övriga partiorganens partidagsdelegater och övriga medlemmar att aktivt inkomma med
54 frågor, kommentarer och synpunkter om motionen och dess tema. Dessa kommenteras och besva-
55 ras 4 maj 2020 ur bioetiskt perspektiv i ett direktsänt online-evenemang, enligt vidare informa-
56 tion på följande adress: http://tiny.cc/SFP_GenAut2020

57 På den adressen finns också en förteckning i urval över de experter och nyckelpersoner med
58 vilka dialog har förts inför och under arbetet med motionen.

Motionsställarna yrkar på:

- att SFP:s partiprogrampunkt ”Det är en grundläggande rättighet att kunna bestämma över sin kropp, sin könsidentitet och sin reproduktion” kompletteras, specificeras och förtydligas genom att nämna att icke-medicinskt skärande i barns könsorgan bör förbjudas.
- att SFP, genom sina representanter i riksdag och regering, arbetar för att lagstiftningen (angiven i punkt 11 ovan) anpassas för att säkra att diskriminerande praxis upphävs (punkt 12 ovan), så att alla barn likvärdigt garanteras kroppslig integritet och genital autonomi, genom att likvärdigt skyddas från icke-medicinskt skärande i könsorganen.

Johan Nyman, 2:a viceordförande, SFP-lokalavdelningen i Åbo

Johan Werkelin, 1:a viceordförande, SFP-lokalavdelningen i Åbo

Marcos Casas Piironen, suppleant i styrelsen, SFP-lokalavdelningen i Åbo

Partifullmäktiges svar:

Som motionärerna helt riktigt för fram har Svenska folkpartiet vid flera tillfällen starkt betonat vikten av att arbeta mot kvinnlig könsstympning. Partidagen i Vasa 2019 slog senast fast att SFP arbetar för att kvinnlig könsstympning explicit förbjuds i lag och att det förebyggande arbetet mot kvinnlig könsstympning ges tillräckliga resurser som möjliggör ett långsiktigt arbete. Partidagen beslöt vidare att SFP arbetar för att det görs satsningar på att sprida information till de grupper där könsstympning förekommer dels om att könsstympning är en straffbar handling enligt finländsk lagstiftning och att nyanlända som kommer från länder där könsstympning förekommer, genast i början av integrationsstigen informeras om att könsstympning är en straffbar handling enligt finländsk lagstiftning.

Regeringsprogrammet slår också fast att resurserna för arbetet för att stoppa könsstympning ska tryggas.

Riksdagen behandlar för tillfället ett medborgarinitiativ om att förbjuda könsstympning av flickor. Lagutskottet förväntas ge sitt betänkande i början av hösten. Justitieministeriet utreder också för tillfället behovet att precisera lagstiftningen gällande könsstympning på basis av de rekommendationer som GREVIO-sakkunniggruppen gett. (GREVIO utvärderar hur Istanbul-konventionen verkställs.)

När det gäller manlig omskärelse är ingreppen ändå inte jämförbara. Dels är syftet annorlunda, och när det gäller den inverkan ingreppen har på en individs liv går det inte att jämföra kvinnlig könsstympning med manlig omskärelse. Även om fenomenet är relativt ovanligt i Finland, handlar det om en mångtusenårig tradition främst inom judendomen och islam. Andelen omskurna män är globalt sett stor, och praxisen har i flera länder varit vanlig även utanför de judiska och islamska samfundet.

I ett allt mer mångkulturellt samhälle är det viktigt att tydligt signalera hur vi kan leva tillsammans med olika religiösa och etniska minoriteter. SFP har genomgående arbetat för att manlig omskärelse bör regleras tydligare genom lag. Idag är manlig omskärelse straffbart med undantag av medicinska eller religiösa orsaker. Kvinnlig omskärelse straffas idag som grov misshandel. Att ta hänsyn till etniska och religiösa minoriteters särdrag och seder är viktigt i ett rättssamhälle. Den oroväckande ökningen av antisemitism som också förekommit i vårt land ökar ytterligare vikten av att vi noggrant bedömer hur våra beslut påverkar olika minoriteters möjligheter att leva i vårt land.

Partifullmäktiges förslag:

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Motion 36

För en sund och ansvarsfull drogpolitik

Drog- och missbrukspolitik är ännu tabubelagt i Finland, trots att vindarna vänt i stora delar av västvärlden. I många moderna länder har forskning och rationalitet ersatt den värdeladdade debatt som dominerat sedan 1970-talet. Grunden till en sund syn på droger och alkohol kommer från undervisning och forskning. Ungdomar kan inte skrämmas till nykterhet. Däremot kan riskbruk minimeras genom att ge en objektiv bild av de lång- och kortsiktiga risker som rusmedel för med sig.

Nu är det dags även för Svenska Folkpartiet att basera sin politik på forskning och vetenskap och börja lita på våra statliga institutioner. Institutionen för hälsa och välfärd (THL) har länge förespråkade att Finland borde avkriminalisera cannabis för att råda bot på det missbruk vi ser i dag.

Flera forskningar visar att allt fler unga prövar på olika typer av droger och att de är allt lättare att få tag på. Dagens politik lyckas inte förhindra utvecklingen och därför behöver nya metoder tas i bruk för en sundare drogpolitik.

En person som haffas för användning av cannabis ska inte straffas eller stigmatiseras, utan behandlas lika som en person under alkoholpåverkan. Detta betyder också att en person som gör sig skyldig till brott under påverkan svarar framför lagen precis som alla andra. Bruk i sig ska däremot inte ses som ett brott. Att avkriminalisera personligt bruk av cannabis betyder inte att avkriminalisera försäljning, langande, smuggling eller odling. Det betyder heller inte att förbise problem med minderårigas missbruk, utan tvärt om. Avkriminalisering av personligt bruk betyder att vi lägger fokus på att hjälpa personer med problem istället för att straffa dem.

Missbruk, oberoende av substans, är en enorm social förlust – för att inte tala om de skador på individ och närstående som det orsakar. Den sociala stigmatiseringen och de juridiska följderna av cannabisbruk är en samhällelig och individuell börda som vi gott klarar oss utan. Resurser kan istället riktas till förebyggande arbete och hjälp.

Politiska aktörer kan välja att porträttera människan och hennes relation till sin kropp på olika sätt. Som en liberal samhällelig aktör ska Svenska Folkpartiet föra politik som baserar sig på vetenskap och humanism – inte moralism, skräck och irrlära. Låt oss alltså vara den sunda rösten i samhället och motverka stigmatisering och kriminalisering av medborgare som behöver hjälp med att bli av med sitt missbruk.

Därför vill Svensk Ungdom att Svenska Folkpartiet skall jobba för:

- att Finlands drogpolitik ska bygga på att hjälpa dem som behöver hjälp, i stället för att skrämma med rättsliga påföljder.
- att personligt innehav och bruk av cannabis avkriminaliseras i Finland.
- att undervisningen om rusmedel är förebyggande och baserar sig på fakta och forskning, inte moralisering och ideologi.
- att Svenska Folkpartiet uppdaterar sitt drogpolitiska program för att motsvara debatten på 2020-talet.

Svensk Ungdom

***Frida Sigfrids**, Förbundsordförande*

***Malin Lindholm**, Förbundssekreterare*

Partifullmäktiges svar:

Användningen av cannabis ökar i Finland, speciellt bland unga. Trenden är oroväckande och samhället behöver aktivt arbeta med att motarbeta droganvändning på alla plan. Institutet för välfärd och hälsa (THL) konstaterar att viktiga riskfaktorer för utveckling av cannabisberoende är rökning- och cannabisdebut i ung ålder. THL konstaterar även att studier visar att 8–10 procent av användarna blir beroende. Cirka 200 000 personer använder cannabis årligen och cirka 60 000 personer varje månad. Antalet dagliga användare uppgår till 6 000–8 000. Flest personer som använder cannabis finns bland 25–34-åringar. THL konstaterar även att trots att användningen av narkotika, tobak och alkohol bland unga har varit rätt oförändrad under detta årtusende och till och med minskat på vissa ställen, har cannabisbruket ökat, likaså hemmaodlingen av cannabis.

Som motionärerna helt riktigt påpekar, stöder samhället sina medborgare bäst genom att hjälpa missbrukare att komma loss från sitt missbruk, och arbeta målmedvetet för att förhindra att missbruk uppstår. Kriminaliseringen av försäljning, langande, smuggling och odling av droger, som cannabis, är däremot fortfarande en viktig signal i ett samhälle som värnar om alla människors rätt att leva utan droger.

SFP:s rusmedelspolitiska program från 2015 slår fast att "[D]et förebyggande och korrigerande rusmedelsarbetet är ett viktigt led i förbättrandet av medborgarnas välmående" och att "det i samhället bör finnas ett brett utbud av vårdformer". Programmet slår även fast att "det tvärsektoriella samarbetet mellan olika parter såsom skola, tredje sektor, socialväsendet och polis effektivteras".

SFP arbetar för:

- att Finlands drogpolitik ska bygga på att förebygga missbruk, hjälpa missbrukare och deras familjer.
- att undervisningen om rusmedel i våra skolor är förebyggande och baserar sig på fakta och forskning.

- fler lågtröskelmottagningar och utökat multiprofessionellt samarbete mellan kommunen, skolan, vården, hemmen och polisen.
- att Svenska folkpartiet ser över sitt drogpolitiska program.

Motion 37

Förebyggande arbete för att främja hälsa och välmående

På frågan vad som är det viktigaste i livet svarar de flesta människor att den egna och familjens goda hälsa är det absolut viktigaste. Därför måste alla planer och visioner börja här. Att förebygga ohälsa måste vara utgångspunkten för all samhällelig planering och verksamhet. En nöjd och frisk befolkning genererar vinster på alla plan.

Vi toppar statistiken när det gäller självmord. Användningen av droger ökar. Barns och ungdomars psykiska ohälsa är ett allvarligt samhällsproblem. Ensamhet plågar många finländare.

Samhällsfreden hotas av ökade klyftor mellan rika och fattiga och mellan invånare och makt-havare.

Vårt samhälle har under långa tider styrts utifrån tanken att större enheter, mera pengar och större konsumtion är bättre och bäst. Men detta är inte hållbart i längden. Det behövs nya tänkesätt för att skapa ett nytt människonära samhälle och för att skapa en ekonomi där uttaget av resurser inte riskerar våra barns framtid. Vi har stora förändringar framför oss och stora utmaningar bland annat när det gäller klimat, kommuners ekonomi och skenande kostnader för primär-, specialsjuk- och socialvård. Nu och i framtiden behövs vars och ens ansvar och engagemang i samhällsbygget, för att vi ska nå upp till de ekonomiska mål och de klimatmål som eftersträvas. Men framför allt måste vi jobba för välmående. Och för en frisk befolkning är det a och o att invånarna involveras i ett tidigt skede i beslutsprocesser som rör deras liv och vardag.

Lyckoforskningen visar att det som gör människor lyckliga utöver nära relationer och närhet med naturen är att känna makt och inflytande över sitt liv (Helena Norberg-Hodge, "Local is our future – steps to an economics of happiness). Förutom att befolkningen själva vet vad de mår bra av, är också delaktighet i sig ändamålsenlig för att förebygga ohälsa.

Kvevlax lokalavdelning önskar att Svenska folkpartiets representanter i riksdag och regering ska arbeta för att:

- En arbetsgrupp tillsätts som gör en heltäckande utredning om förebyggande åtgärder mot ohälsa.
- En plan utarbetas för hur förebyggande åtgärder mot ohälsa implementeras i all verksamhet som berör människor.
- Större fokus läggs på delaktighet och involvering av invånare i beslutsprocesser på alla nivåer.
- Mätverktyg (BNP) för vårt lands välbefinnande kompletteras med GNH (lyckoindex).

Gun Beijar, styrelsemedlem

med stöd av styrelsen för Svenska Folkpartiet i Kvevlax rf.

Partifullmäktiges svar:

Motionären lyfter upp ett mycket viktigt ärende ur både individens och hela samhällets synvinkel. Målet med vår politik ska vara att de beslut vi fattar gör att vi mår bättre, lever längre och är lyckligare.

Det förebyggande arbetet spelar en viktig roll både när det gäller att individen får hjälp och stöd i god tid innan problemen hopar sig, men också när det gäller att dämpa kostnadsökningen inom social- och hälsovården. Problem med den psykiska hälsan måste tas på allvar. I regeringsprogrammet poängteras vikten av förebyggande arbete. En nationell strategi för psykisk hälsa och nationellt program för suicidprevention har publicerats i februari 2020.

Finland rankades högst i FN:s lycklighetsrapport från år 2018 och återigen 2019. Det här är något vi ska vara stolta över, men samtidigt finns det många som känner att de inte hör till det lyckligaste folket och det finns mycket arbete kvar att göra. BNP fungerar som ett mätverktyg för det ekonomiska välbefinnandet i ett land, men det är viktigt att också andra faktorer kopplade till välmående tas i beaktande för att förstå hur ett samhälle mår. Bland annat OECD tillhandahåller ett verktyg där man kan få information om välmående i olika regioner. Faktorer som utbildning, miljö och säkerhet tas i beaktande.

SFP arbetar för:

- att förebyggande åtgärder som stärker folkhälsan prioriteras i beslutsfattandet.
- att invånarnas delaktighet och involvering i beslutsprocesser stärks.
- att mätverktygen som mäter landets välmående utvecklas.

Motion 38

Ge gratis menskopp till alla elever och studerande

Det är dyrt med mens. Den som har mens måste lägga tusentals euro på mensskydd under sin livstid. De höga kostnaderna för mensskydd är något som framför allt flickor och kvinnor tvingas betala på grund av sitt kön. Därför är priset på mensskydd och tillgången till mensskydd en viktig jämställdhetsfråga.

Bindor och tamponger är fortfarande de vanligaste mensskydden trots att de är dyra och inte särskilt skonsamma för miljön. Allt fler kvinnor i Finland byter bort bindor och tamponger mot menskopp. Det är en liten kopp i mjukt silikon för medicinskt bruk som förs upp i slidan där den samlar upp blodet i stället för att suga upp det, som bindor och tamponger gör.

Med bindor, och speciellt tamponger, är rekommendationen att byta minst var fjärde timme, medan menskoppen kan sitta på plats i upp till 12 timmar innan den behöver rengöras. Den känns inte, man kan sova med den, den sitter på plats vid sportaktiviteter och den fungerar också utmärkt när man simmar eller badar bastu. Dessutom behöver man inte ta med sig ett antal extra – det räcker med en. En menskopp håller i fem till tio år och kostar ungefär som tolv tamponger. Det betyder att den i längden blir mycket billigare än engångsmensskydd. Menskoppen kan förändra livet för många flickor och kvinnor.

Fördelarna med menskoppen är många. Den är billig, den kostar mellan 20 och 30 euro och är återanvändbar i många år. Under en livstid går det bara åt cirka 7 menskoppar i jämförelse med ca 12 000-16 000 bindor och tamponger. Det gör en otrolig skillnad gällande världens sopberg och allmän miljöpåverkan. Menskopparna innehåller varken doft- eller färgämnen och är inte klorblekta, vilket engångsmensskydd ofta är. Tillverkningen är därför mycket skonsammare för miljön och de släpper inte heller ut en massa kemikalier vid förbränning.

Förutom att menskoppen är skonsammare för miljön, så torkar den inte ut slemhinnorna på samma sätt som tamponger. Rena och rätt använda menskoppar orsakar inte heller Ph-förändring, svamp- eller bakterieinfektioner. Idag finns det omkring 80 olika menskoppsmärken runtom i världen. Det finns många olika alternativ gällande både storlek och material, vilket gör att menskopp fungerar för nästan alla.

Att införskaffa sin första menskopp är en ekonomisk fråga för många. Det kan krävas att man provar flera stycken innan man hittar en som passar och alla har inte råd med det då det är en stor engångssumma. Svenska Kvinnoförbundet vill att alla unga menstruerande personer ska få upptäcka menskoppen innan de börjar köpa dyra och omiljövänliga mensskydd.

Därför yrkar Svenska Kvinnoförbundet på att SFP genom sina representanter i kommunerna arbetar för:

- att gratis menskoppar delas ut i kommunerna av skol- och studerandehälsovården.

Svenska Kvinnoförbundet

Anna Jungner-Nordgren, ordförande

Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter fram en aktuell fråga. Summorna som den som har mens lägger ut på hygienprodukter blir väldigt stora över tid. Som framkommer i motionen har menskoppen många fördelar jämfört med engångsbindor och -tamponger. Det är ett säkert och fungerande alternativ till engångsskydd för många menstruerande personer. Menskopparna har blivit vanligare, men i dagens läge är informationen om det här alternativet inte tillräcklig för många unga. Företagen som tillverkar menskoppar är ännu små jämfört med tillverkarna av bindor och tamponger, vilket betyder att de små företagen inte har lika mycket resurser att använda på marknadsföring. Att dela ut gratis menskoppar i kommunerna innebär naturligtvis kostnader för kommunen, och

innan man går in för ett sådant förslag måste kostnaderna noggrant utredas. Som ett första steg kunde skol- och studerandehälsovården tydligare informera om olika alternativ för mensskydd, även menskoppar.

SFP arbetar för:

- att kostnaderna för att erbjuda gratis menskoppar utreds.
- att skol- och studerandehälsovården informerar om alla alternativ när det gäller mensskydd.
- att uppmuntra kommuner att erbjuda menskoppar i skol- och studerandehälsovården.

Motion 39

Ge sjukdagpenning för arbetsrelaterad utbrändhet

Vi lever i ett hektiskt samhälle som sällan ger utrymme för återhämtning. Kraven på ständig uppkoppling och multitasking såväl i arbetet som privat är påfrestande för våra hjärnor. Mellan 15 och 25 procent av respondenterna i en studie i Finland rapporterade mildare former av utbrändhet. Två procent av männen och tre procent av kvinnorna rapporterade symptom på svår utbrändhet.

Antalet depressionsdiagnoser bland 15 till 34-åringar i Finland har stigit från drygt 2000 till över 14 000 sedan mitten av 1990-talet. En tydlig majoritet av de som drabbats är kvinnor. Det saknas statistik på hur många av dessa som lider av utmattning eller utbrändhet eftersom de inte klassificeras som medicinska diagnoser.

Det finns flera studier om orsakerna bakom utbrändhet. Respondenterna i en rapport från Eurofound, Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (2018), som sammanställde data från de 28 EU-medlemsländerna och Norge, anger flera riskfaktorer. Bland dessa nämns höga krav på arbetet, låg grad av autonomi eller självbestämmande, dåliga karriärutsikter, låg grad av rättvisa på jobbet samt konflikter.

De flesta studier om utbrändhet grundar sig på självrapportering där respondenterna anger var de befinner sig på en skala som mäter olika dimensioner av utbrändhet, till exempel fysisk trötthet och emotionell utmattning. Det går inte att säga exakt hur stor förekomsten av utbrändhet är, eftersom det saknas en gemensam definition och mätningssätt. Något som dock visat sig i flera olika studier kring utbrändhet i Europa är att utbrändhet förefaller vara vanligare bland kvinnor än män.

Hur man ser på utbrändhet och klassificerar tillståndet skiljer sig åt mellan EU-länderna. För tillfället erkänns utbrändhet som en yrkesskada endast i Italien och Lettland. I flera länder pågår diskussioner om huruvida utbrändhet bör ses som en arbetsrelaterad sjukdom. Än så länge är Sverige det enda EU-landet som använder den internationella diagnosklassificeringen ICD-10 för utmattningssyndrom som en godkänd medicinsk diagnos. Där har Socialstyrelsen gjort ett skilt avtal och definierat termen som en diagnos som ger rätt till sjukledighet med sjukdagpenning trots att den inte hittas i diagnosklassificeringen ICD-10.

Våren 2018 tog Världshälsoorganisationen WHO med arbetsrelaterad utbrändhet på sin lista över sjukdomar och medicinska tillstånd. Trots det kan man inte vara långtidssjukskriven med ersättning på grund av utbrändhet i Finland. Enligt den internationella diagnosklassificeringen som Finland följer faller utbrändhet under rubriken symptom och inte sjukdom. Därmed ger den inte rätt till ersättning.

Enligt nuvarande finsk lagstiftning får man längre förmåner med en depressionsdiagnos än utbrändhet eller utmattningssymptom. Man kan bli sjukskriven och få ersättning för stressrelaterade symptom men endast för kortare perioder. Det här betyder att diagnosen måste vara depression för att patienten ska kunna vara långtidssjukskriven med rätt till sjukdagpenning, när det egentligen handlar om utbrändhet eller utmattningssymptom.

År 2022 väntas den uppdaterade diagnosklassificeringen ICD-11 tas i bruk. I den är ingen större förändring på kommande. Definitionen av utbrändhet kommer att förtydligas i ICD-11 men det klassificeras fortfarande inte som en sjukdom. Därför anser Svenska Kvinnoförbundet att det finns skäl att se över klassificeringarna i Finland så att man kan vara sjukskriven för utbrändhet med sjukdagpenning.

I och med att samhället och arbetsplatserna förändras och allt fler drabbas av utbrändhet är det viktigt att de drabbade får en korrekt diagnos, sjukskrivning med rätt till ersättning samt behandling som stöder återhämtningen på bästa möjliga sätt. Ett erkännande av utbrändhet som en medicinsk diagnos skulle även öppna upp för en diskussion i samhället kring de bakomliggande orsakerna till utbrändhet och nödvändiga förändringar i samhället och arbetslivet.

Därför yrkar Svenska Kvinnoförbundet på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:

- att arbetsrelaterad utbrändhet ska klassas som en diagnos som ger rätt till sjukfrånvaro med ersättning i Finland.

Svenska Kvinnoförbundet

Anna Jungner-Nordgren, ordförande

Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar:

Utbrändhet inom arbetslivet är en av vår tids stora utmaningar. Som motionären påpekar har problemen ökat kraftigt under de senaste årtiondena. Eftersom utbrändhet inte klassas som en sjukdom och utbrändhet istället diagnostiseras t.ex. som depression finns det inte heller exakt statistik på omfattningen av problemet. För att kunna lösa problem måste man först få reda på vidden av dem. Det missförhållande som skapas då icke-arbetsföra personer sjukskrivs av orsaker som inte nödvändigtvis är de egentliga bakomliggande tjänar inte till att lösa bekymret en ökad mängd sjukskrivningar skapar dels för personerna som drabbats, dels för vårt samhälle.

Enligt FPA ligger sjukdom eller arbetsförmåga inte bakom diagnosen arbetsrelaterad utmattning, utan diagnosen beror på bakomliggande omständigheter och problem. Både FPA och arbetsgivarna förutsätter att det finns en sjukdomsdiagnos för att betala sjukdagpenning eller lön för sjukledigheten. Arbetsrelaterad utmattning borde då alltså enligt FPA skötas på arbetsplatsen eller där problemen uppkommit. Diagnosen arbetsrelaterad utmattning betyder dock inte att ansökan om sjukdagpenning automatiskt förkastas, utan alla ärenden bedöms individuellt och det kan finnas andra faktorer som påverkar om personen får sjukdagpenning eller inte. Det nuvarande systemet är oklart och osäkert, speciellt för den drabbade och precis som motionärerna lyfter fram finns det skäl att se över hur man ser på utbrändhet och klassificerar det.

SFP har länge jobbat för åtgärder som stöder arbetshälsan och den mentala hälsan. Vi har föreslagit ett långsiktigt nationellt program för arbetshälsa, men också omedelbara satsningar på tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare vid hälsocentralerna. Genom att minska på sjukfrånvaro, arbetsolycksfall och sjukpensioneringar uppnår vi betydande inbesparingar och förbättrar vardagen för många finländare.

Statsrådet har i mars 2020 tillsatt en kommitté med uppgift att bereda reformen av den sociala tryggheten. I arbetet deltar alla riksdagspartierna, sakkunniga och tjänstemän. Sektionen för arbete och funktionsförmåga har ansvar för att utveckla och samordna förmåner och tjänster kopplade till arbete och funktionsförmåga. I det arbetet kommer fokus att läggas på förutsättningar att upprätthålla arbetsförmåga och vilka tröskel det finns i samhället som bromsar återhämtning efter utbrändhet. Det är ytterst viktigt att arbetsrelaterad utbrändhet tas på allvar och att lösningar till problemen söks inom ramen för detta arbete.

En bättre arbetshälsa har flera positiva följder för individen, arbetsgivaren och samhället.

Arbetshälsa består av flera olika faktorer. Om personen lider av utbrändhet i arbetet är det viktigt att i god tid vidta åtgärder. Förutom tillgången till vård bör fokus också läggas på förutsättningar att utföra sitt arbete. Genom en kombination av olika åtgärder kan personen få stöd för att återhämta sig väl. För SFP är det viktigt att de som arbetar mår bra: välmående arbetstagare är mer kreativa, innovativa och effektiva.

SFP arbetar för:

- att arbetsrelaterad utbrändhet ska klassas som en diagnos som ger rätt till sjukfrånvaro med ersättning i Finland.

Motion 40

Inför förbud mot sexköp i Finland

Vi lever i ett samhälle där sexuella trakasserier av kvinnor varit en het debatt en längre tid. Trots detta har vi en sexköplagstiftning som trakasserar kvinnor sexuellt. Finlands sexköpslag straffar köparen i de fall där denne varit medveten om att kvinnan är offer för människohandel, i annat fall blir kvinnan straffad. Problemet med detta är att kunderna omöjligt kan veta om det är fråga om trafficking och människohandel. Lagen borde ändras så att köp av sex är olagligt.

Sexhandeln har gränsöverskridande karaktär och har en stor betydelse för finansieringen av

internationell brottslighet. Ekonomi och jämställdhet går hand i hand och våra ledare bör ta en mera aktiv roll i att stoppa denna typ av slavhandel och samtidigt rasera grunden för en stor del av den gråa ekonomin.

De allra flesta kvinnor som säljer sex är offer för människohandel. De är någons slav. Detta är en allvarlig form av våld mot kvinnor och en källa för människohandel. Detta har vår nuvarande lagstiftning svårt att komma åt. Risken att som sexarbetare hamna i en spiral av droger och andra former av missbruk är mycket stor.

Finland kan inte vara ett land där det är okej att sälja sex. Ett sådant samhälle vill vi inte bygga.

Svenska folkpartiets förtroendevalda i riksdagen ska jobba för att:

- Finlands sexköpslag ändras så att sexköp kriminaliseras.

Johanna Björkskog, SFP lokalavdelning i Larsmo

Partifullmäktiges svar:

Som motionären påpekar är sexköp kriminaliserat i Finland endast i de fall där säljaren av sextjänster är offer för människohandel eller koppleri, eller är under 18 år gammal. I Sverige, Norge och på Island är sexköp förbjudet, medan försäljning av sex är tillåtet.

Under sin första period som justitieminister föreslog SFP:s ordförande Anna-Maja Henriksson att ett totalförbud mot sexköp borde införas i Finland. På grund av splittringar inom de andra dåvarande regeringspartierna beslöt regeringen att inte driva totalförbud, men initiativet ledde till en skärpning av lagstiftningen. Från och med 2015 har det även varit straffbart att köpa sex också i de fall då köparen har haft skäl att misstänka att säljaren av sextjänster är offer för människohandel eller koppleri.

Genom ett totalförbud av sexköp skulle man på ett mer effektivt och tydligt sätt kunna ingripa i efterfrågan på sexuella tjänster som för sin del upprätthåller sexhandeln. Jämfört med att delvis förbjuda sexköp skulle ett totalförbud också vara enklare att iaktta och övervaka. Ett totalförbud skulle sannolikt också påverka attitydsklimatet gällande sexhandel mer effektivt än nuvarande lagstiftning.

Sexköp är starkt kopplat till människohandel. Människohandel är ett brott där gärningsmannen utnyttjar offrets oförstånd, sårbarhet eller beroende ställning i förhållande till gärningsmannen i syfte att göra honom eller henne föremål för till exempel sexuellt eller arbetsrelaterat utnyttjande. Människohandel är ett allvarligt brott som riktas mot en person som kränker individens frihet, ofta även den sexuella självbestämmanderätten och kroppsliga integriteten.

I regeringsprogrammet för Marins regering har man kommit överens om att förbättra ställningen för människohandelsoffer och effektivisera förverkligandet av straffansvar i människohandelsbrott. Därtill har regeringen fattat beslut om att bereda ett tvärspektoriellt åtgärdsprogram mot människohandel. För beredningen har justitieministeriet tillsatt en arbetsgrupp som består av myndigheter och medborgarorganisationer. Som ordförande för arbetsgruppen fungerar statsrådets samordnare för arbetet mot människohandel.

SFP arbetar för:

- att ett totalförbud mot sexköp införs i Finland.

Motion 41

Minnessjuka i arbetsför ålder

I runt tal har ca 7000 finländare i arbetsför ålder (30-65 år) insjuknat i en framskridande minnessjukdom, ofta i pannlobsdemens. Denna typ av demens upptäcks ofta i ett sent skede. Dessa personer faller utanför vårt vårdsystem. Barn och unga med olika handikapp, ofta medfödda, har egna anpassade boenden med personal dygnet runt. De kan arbeta i skyddade miljöer och utöva olika hobbyer. Äldre dementa erbjuds också vård och stöd. Ofta har de någon anhörig som närståendevårdare i början av sin sjukdom. Sedan erbjuds olika boendeformer åt dem.

Dementia i arbetsför ålder utgör en särskild grupp. De behöver ett anpassat stöd an efter det att sjukdomen förvärras. Det känns oerhört oansvarigt och ovärdigt att låta en ung dement leva sitt liv efter bästa förmåga med den ena katastrofen efter den andra som följd. Dessa personer borde få ett boende där de bor i egna rum med egna möbler och så mycket som möjligt få ha ett eget privatliv. De behöver komma ut i friska luften med någon person som stöd. Det är ofta omöjligt

att hitta hem om man är dement. Boendet kunde också erbjuda olika verksamheter och hjälp med att sköta vardagen. Hjälp med att tvätta sina kläder om man inte längre förstår hur tvättmaskinen fungerar. Hjälp med att baka och laga mat om man inte längre klarar av ugn eller mått.

Att en relativt ung person drabbas av demens innebär en stor sorg och börda för de närstående, för man, hustru, barn, släkt och vänner. Att se en nära och kär person förändras är speciellt tungt för barnen. Också för dessa skulle det vara en stor lättnad att veta att den anhöriga lever tryggt under ordnade förhållanden. Eftersom ett inlärt språk, i detta fall oftast finska, glöms bort i samband med demens är det viktigt att det görs en finlandssvensk lösning för boendet. Det är inte någon enkel och lätt lösning men den är bättre än att stuva in de yngre bland äldre minnessjuka eller i ett boende med finskspråkig personal och finskspråkiga medpatienter.

Det har gjorts många utmärkta undersökningar och rapporter i denna fråga, till exempel Muistiinnot "Minnessjukdom i arbetsför ålder" från år 2017. Nu behövs det konkreta åtgärder!

Svenska Seniorer i Nyland (SSN) föreslår:

- att SFP aktivt arbetar för specialvård av svenskspråkiga dementa i arbetsför ålder.
- att det ordnas särskilt boende för dessa personer.

Helsingfors den 4.3.2020

Svenska Seniorer i Nyland rf

Gunvor Brettschneider, Ordförande för SSN

Ulla Bäck, Styrelsemedlem i SSN

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna belyser situationen för minnessjuka i arbetsför ålder, en grupp vars livssituation är förknippad med speciella utmaningar som nödvändigtvis inte berör äldre insjuknade. Människor i arbetsför ålder är ofta fysiskt och socialt aktiva och de kämpar med att klara sig i arbetslivet i en situation där funktionsförmågan ändras. Därför är det viktigt att stöd och hjälp riktas specifikt till dessa personer för att klara av den nya situationen. Symptomen och vården för minnessjukdom är till stora delar samma oberoende av ålder.

Precis som motionärerna påpekar så är minnessjukdom en sjukdom också för hela den drabbades familj och närkrets. Därför är det viktigt att närkretsen får information och stöd vid rätt tillfälle för att klara av den nya situationen och för att kunna fortsätta sitt liv som tidigare så långt det är möjligt.

Regeringsprogrammet fastslår att olika åldersgruppers och befolkningsgruppers behov när det gäller boende ska tas i beaktande. Detta görs bland annat genom att se till att det statliga stödet till boende för grupper med särskilda behov är tillräckligt. För att främja boende för grupper med särskilda behov ska ARA-investeringsstödet för grupper med särskilda behov vara på en tillräcklig nivå.

Regeringen planerar också att främja tillgängligheten genom hiss- och tillgänglighetsunderstöd och beakta minnessjuka personers särskilda behov.

SFP arbetar för:

- att det finns boende anpassat för minnessjuka i arbetsför ålder.
- att stödet för minnessjuka i arbetsför ålder och deras närstående särskilt beaktas.
- att de språkliga rättigheterna för denna grupp beaktas också i praktiken.

Motion 42

Vårdtalko

Vi har hårt och kärvt arbetsklimat på många arbetsplatser. Enbart egen sjukdom eller ett litet eget barns sjukdom ger rätt att utebli från arbetet utan att förlora lönen. (Några få undantag finns.)

Samtidigt får vi höra om allvarliga brister i äldreomsorgen. De äldre skulle behöva sina nära anhöriga, som ofta bor på annan ort och har svårt att komma till mötes.

Vi måste ge vår hårt arbetande generation lagstadgade möjligheter att hjälpa sina gamla föräldrar. Tre dagar per år med lön för delta ändamål torde varje arbetsgivare kunna stå till tjänst med. Kostnaderna blir knappast så stora, eftersom det här inte gäller alla arbetstagare.

Fungerande vårdbolag behövs, men de nära och kära behövs också.

Det här är också för samhället ett förmånligt sätt att kontrollera att vården fungerar. Fusk har tyvärr förekommit, och vi behöver på många sätt kunna garantera kvaliteten på vården.

Vi vill att SFP arbetar för:

- Att arbetstagare skulle ha rätt att ta minst tre dagar ledigt/ år med lön för att hjälpa gamla föräldrar (eller andra allvarligt sjuka nära anhöriga).

Kerstin Tarna, SFP Kervo

Partifullmäktiges svar:

En familjevänlig arbetsplats tar i beaktande olika livsskeden- och situationer. I praktiken kan familjevänligheten synas på arbetsplatserna genom möjligheten att jobba deltid, förkortad eller flexibel arbetstid och andra arrangemang som berör arbetet och arbetstiderna. Familjevänligheten omfattar förutom graviditet, familjeledigheter och småbarnstiden också andra skeden i livet. Det kan till exempel handla om vård av sjuka eller gamla närstående som motionären lyfter upp.

I arbetsavtalslagens 4. kap 7a § stipuleras om frånvaro för vård av familjemedlem eller någon annan närstående. Enligt lagen ska arbetsgivaren försöka ordna arbetet så att arbetstagaren kan utebli från arbetet för viss tid om en arbetstagares frånvaro är behövlig för särskild vård av en familjemedlem eller någon annan närstående. Arbetsgivaren och arbetstagaren avtalar om ledighetens längd och andra arrangemang. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala lön för den här tiden.

Situationerna på arbetsplatserna ser olika ut vad gäller till exempel möjligheten att hitta och utbilda vikarier och att omorganisera uppgifterna. Därför är det motiverat att man på arbetsplatsen kommer överens om frånvaro för vård av familjemedlem och längden på frånvaron. SFP är för mer lokala avtal där arbetsgivaren och arbetstagaren tillsammans kan komma överens om praxis och verksamhetssätt.

Regeringen kommer att utreda möjligheterna för att införa mer flexibilitet i arbetstiderna. Målet är att förbättra möjligheterna att jobba deltid för i synnerhet småbarnsföräldrar och människor som tar hand om äldre anhöriga. Ett flexibelt arbetsliv kan i bästa fall stöda orken och arbetsförmågan, minska sjukfrånvaron och öka produktiviteten.

SFP arbetar för en fungerande äldreomsorg. Det ska vara tryggt att åldras, oberoende om man bor hemma eller på ett boende. Regeringen har bland annat kommit överens om en vårddimensionering på 0,7 vårdare inom dygnet runt-vården som kommer att träda i kraft i slutet av denna regeringsperiod. Att åtgärda bristerna i äldreomsorgen kräver långsiktigt arbete.

SFP arbetar för:

- att främja ett samhälle där kombinationen av arbete och familjeliv underlättas.

Motion 43

Antagning till högskolor ska inte förhindra förverkligandet av den allmänbildande utbildningen!

Vid årsskiftet trädde den nya antagningsreformen i kraft och den huvudsakliga antagningen till högskolor sker på basis av betyg. Sökande som inte antas på basis av betyg kommer att ha möjlighet att delta i urvalsprov, men i praktiken är mindre än hälften av studieplatserna sådana man kan komma in på genom urvalsprov. Antagningen som baseras på en kombination av urvalsprov och betyg slopas.

De nuvarande grunderna till antagning har skapat en marknad för preparationskurser inför inträdesprov och inom vissa studieområden är dessa preparationskurser mycket allmänna. Enligt en undersökning har var fjärde universitetsstuderande och var åttonde yrkeshögskolestuderande deltagit i en preparationskurs. Målet med antagningsreformen är att minska ojämlikheten genom att dra ner på behovet av preparationskurser. Men effekten har varit motsatt – preparationskurserna ökar och erbjuds i stället inför studentexamen, vilket berör allt yngre elever. Reformen kommer att leda till att pressen ökar hos allt yngre studerande och att ojämlikheten ökar då alla inte har råd att betala för dyra kurser.

Ett annat problem med reformen är att matematik och modersmål betonas allt mer i antagningen, också fastän de ämnena inte är särskilt relevanta för allas framtida studier. Det här är ett problem eftersom matematik och modersmål inte nödvändigtvis förbereder studerande för den studieinriktning de söker till, och tar då av studerandes resurser från de ämnen som faktiskt är relevanta.

Att studentskrivningarna betonas allt mer och inträdesproven allt mindre ökar också klyftan mellan gymnasie-studerande och studerande inom yrkesutbildningen. Reformen ställer studerande inom yrkesutbildningen i en ojämlik ställning när det gäller att komma in på högskolor.

Därför vill Svensk Ungdom att Svenska Folkpartiet skall arbeta för:

- att högskolorna själva har möjlighet att fastställa sina antagningskriterier.
- att studerande med en bakgrund i yrkesutbildningen ska ha reella möjligheter att söka sig till en högskola för vidareutbildning.
- att det skall vara möjligt att byta studieinriktning så att studerande lättare ska våga ta steget in i studielivet och därmed komma snabbare ut på arbetsmarknaden.
- att jobba för att minska den press som studerande i dag känner inför framtiden från en allt yngre ålder.

Svensk Ungdom

Frida Sigfrids, Förbundsordförande

Malin Lindholm, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar:

Utvecklandet av studerandevalen har skett i samarbete mellan undervisnings- och kulturministeriet, universitetet och yrkeshögskolorna. Syftet med ändringarna har varit att utveckla ett system som inte förutsätter långa förberedelser av studerande. Dessutom har urvalsproven gjorts enklare. Med hjälp av antagningsreformen har man velat råda bot på situationen där endast en av tre studenter fortsätter sina studier genast efter studentexamen. I en internationell jämförelse har den finska modellen för antagning varit dyr och tungrodd, för att inte tala om att finska studerande kommer ut i arbetslivet jämförelsevis sent. Det har således funnits ett reformbehov, men det är viktigt att också följa upp reformen, inte minst med tanke på de frågor som lyfts upp i motionen.

Högskolorna beslutar i dag självständigt om antalet nybörjarplatser och de beslutar också, enligt gällande lagstiftning, om antagningsgrunderna. Utvecklingen av antagningen sker i samarbete med ministeriet och högskolorna. Till högskolestudier kan man antas på basen av antingen studentexamen eller yrkesexamen. Högskolorna beslutar själva om de antar studerande på basis av studentexamen eller både studentexamen och yrkesinriktad examen. Det ska vara smidigt också för personer med yrkesexamen att fortsätta studera. Enligt statistiken har 40% av alla studerande på yrkeshögskola en yrkesexamen som bakgrund, många av dem har inlett högskolestudierna efter några år i arbetslivet. Yrkeshögskolorna håller på att införa antagning på basis av vitsord i yrkesinriktad grundexamen på alla områden där studerande även antas på basis av studentexamen. För personer som avlagt yrkesexamen är urvalsprov eller den öppna högskolan möjliga stigar till högskoleutbildning även i framtiden.

Samtidigt som ändringarna i högskolornas studerandeurval trädde i kraft har man med hjälp av en lagändring förbättrat möjligheterna att göra ansökan till en högre utbildning mer flexibel och dessutom har det blivit flexiblere för studerande att byta inriktning inom högskolan.

Problem med orken bland studerande måste tas på allvar. Det är nödvändigt att säkerställa tillräckliga stödtjänster i form av elev- och studerandevård. Även det tidigare systemet, som lagt mer fokus på urvalsproven, var utmanande då gymnasieeleverna börjat förberedelserna inför urvalsproven genast efter studentexamensprovet vilket skapade stor stress för många.

SFP arbetar för:

- att högskolorna också i fortsättningen själva har möjlighet att fastställa sina antagningskriterier.
- att studerande med en bakgrund i yrkesutbildningen ska ha reella möjligheter att söka sig till en högskola för vidareutbildning.
- att främja stödtjänster i form av elev- och studerandevård samt studiehandledning.
- att det skall vara möjligt och smidigt att byta studieinriktning.
- att minska den press som studerande från en allt yngre ålder i dag känner inför framtiden.

Motion 44

Avskaffande av momsplikt för privata läroanstalter

Över 22000 elever och studerande och 1700 lärare arbetar i en privatskola. Var tionde elev är inskriven i ett privat gymnasium. Av alla privatskolor är fyra svenskspråkiga, belägna på orter där den överväldigande majoriteten har finska som modersmål. De svenskspråkiga privatskolorna har tillsammans närmare 1000 förskolebarn, elever och studerande. En privat skola har samma läroplan och samma uppgifter som en kommunal skola. På en punkt skiljer sig de privata

skolorna från de kommunala. De betalar moms på alla sina uppköp, det må sedan gälla böcker, undervisningsmateriel eller anskaffning av utrymmen. De kommunala skolorna får gottgörelse för betald moms genom den sk. kommungottgörelsen men de privata skolorna får inte någon gottgörelse utan betalar full moms. Till underligheterna hör att universiteten, yrkeshögskolorna och yrkesskolorna får återbäring för betald moms.

Vi vill att SFP arbetar för:

- Att partidagen beslutar att partiet i regeringen och riksdagen jobbar för att de privata skolorna skall få möjligheter att återfå betald moms.

SFP i Tammerfors ordf. Rikard Bjurström

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter fram de privata läroanstalterna, och deras betydelse för Svenskfinland. I flera av de så kallade språköarna är de privata daghemmen, förskolorna, grundskolorna och gymnasierna en avgörande länk till Svenskfinland. De privata svenska skolorna på enspråkigt finska orter har stor betydelse, både för svensk- och tvåspråkiga familjer på orten, men också som ett fönster mot de svenska i Finland på orten. Utan dessa skulle kunskapen om Svenskfinland lokalt vara betydligt sämre, det är frågan om viktiga kulturbärande institutioner vi ska värna om.

Enligt 39 § mervärdesskattelagen (1501/1993) är utbildningsverksamhet befriad från moms. Enligt lagens 40 § avses med momsfri utbildningsverksamhet allmänbildande utbildning och yrkesutbildning, högskoleundervisning samt grundundervisning i konst som ordnas med stöd av lag eller som med stöd av lag understöds med statens medel. Utbildningen kan ordnas av såväl offentliga som privata huvudmän. Grundskolornas lagstadgade utbildning är alltså befriad från moms oberoende av vem som är huvudman.

Eftersom utbildningen är befriad från moms kan momsen som ingår i de varor och tjänster som köps in inte dras av enligt kriterierna i momsbeskattningen. Momsen som ingår i inköpen kommer således utgöra en kostnad för läroanstalterna oberoende av vem som är huvudman.

Enligt 130 § mervärdesskattelagen återbetalar staten till kommuner den moms som ingår i inköp som gjorts för att användas inom den momsfria verksamheten. Med hjälp av systemet genomförs förvärvsneutralitet mellan kommunernas egen produktion och köpta tjänster. Utan återbäringen skulle det bli billigare för kommunerna att själva producera momsfria stödtjänster än att köpa momsbelagda tjänster av utomstående. Återbäringssystemet för med sig att den moms som ingår i anskaffningspriset på köpta tjänster inte utgör en kostnad för kommunen, och därför påverkar momsen inte valet av anskaffningsform.

Privaträttsliga sammanslutningar faller utanför återbäringssystemet, och på grund av detta utgör momsen en direkt kostnad för läroanstalter som drivs av bolag eller stiftelser.

I det sjätte mervärdesskattedirektivet (77/388/EEG) som antagits av Europeiska unionens råd finns bindande bestämmelser om omfattningen av det beskattningsunderlag som tillämpas i mervärdesskattelagstiftningen. Enligt direktivet är utbildning befriad från moms och anskaffningar som anknyter till denna är inte avdragsgilla. Återbäring av den moms som ingår i anskaffningarna har ansetts möjlig, eftersom det är fråga om arrangemang mellan offentliga samfund. Enligt direktivet är det emellertid inte möjligt att utvidga avdrags- och återbäringsrätten till den privata utbildningsverksamheten.

Kommuner får anslag för undervisningsverksamheten enligt priserna per enhet som baserar sig på de momsfria kostnaderna. I de anslag enligt priserna per enhet som betalas till privata läroanstalter inkluderas ändå andelen mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

SFP arbetar för:

- att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för skolor som upprätthålls av privaträttsliga huvudmän.

Motion 45

Bevara byskolorna!

Ge barnen en chans att välja en byskola!

Det är för sent att vara "efterklok" när byskolorna är borta!

Vi vill att SFP arbetar för:

- att SFP arbetar för att bevara byskolorna.
- att SFP stoppar indragningen av byskolorna.
- att SFP arbetar för en levande landsbygd.
- att SFP jobbar för kortare och tryggare skolvägar.
- att SFP arbetar för utbyggandet av lätt trafikleder.

Annette Forsblom, ordf. SFP i östra Borgå lk. r.f.

Bernt Olin, Elena Makarova, Nina Samlihan, Robert Holmberg, Christel Forsman och Lars-Johan Nyholm

Partifullmäktiges svar:

Antalet byskolor har minskat i Finland och orsaken är stängningen av skolor som börjat på 1990- talet och fortfarande håller på. Enligt uppgifter från Regionförvaltningsverket i Östra Finland finns det nu lika många skolor som det fanns i början av 1900-talet. Orsaken till indragning av byskolor är oftast att elevunderlaget minskat på grund av den sjunkande nativiteten och en ofördelaktig befolkningsutveckling i området. Ekvationen blir svår att lösa då indragna skolor kan leda till att nya invånare inte lockas av att flytta till orten. Förutom minskat elevunderlag står ekonomiska orsaker också ofta som grund till stängningen av skolor. Barnens välmående och kvaliteten på undervisningen borde dock alltid stå i fokus när beslut om skolnätet görs.

Stängning av skolor väcker ofta oro bland föräldrarna till skolbarnen och de övriga invånarna. Därför är det viktigt att beslutsfattarna överväger alla lösningar och följer upp vilka konsekvenser en eventuell stängning av byskolor har. I dagens läge ger digitaliseringen möjligheter för att exempelvis ordna undervisning med hjälp av distansstudier. Andra lösningar är t.ex. ”servicecenter” i samband med byskolorna där man förutom undervisning också kan få annan typ av service, till exempel eftermiddagsklubbar och biblioteksverksamhet. En större skola kan i många fall också vara bra för eleven då det finns mer valbara ämnen att välja mellan.

SFP anser att medborgarnas behov av och rätt till grundläggande service ska vara lika oavsett var man bor. Ekvationen är inte lätt och servicelösningarna ser olika ut. Regionala särdrag ska alltid beaktas i beslutsfattandet.

SFP arbetar för:

- att landsbygden hålls levande
- att följderna av skolindragningar utreds på nationellt plan
- utbyggandet av lätttrafikleder

Motion 46

Enhetligt system för uppvisande av språkkunskaper

I Finland utgör språkkunskaper av tillräcklig omfattning ett behörighetskrav för vissa tjänster inom den offentliga sektorn. I flera olika sammanhang har frågan om huruvida dessa språkkunskaper är tillräckliga diskuterats och den frågan är fortsättningsvis aktuell. Detta berör dock en annan aspekt av språkkunskaperna.

Språkkunskaper kan visas på olika sätt. De vanligaste är att detta visas genom studier, oftast på högskolenivå. Då är systemet relativt redigt. Om man avlägger statens allmänna språkexamina är systemet också klart. Om man däremot inte vandrar genom systemet den allra vanligaste vägen, om man har en yrkesutbildning men arbetar i en tvåspråkig miljö och senare skall vidareutbilda sig eller liknande, så visar det sig plötsligt att paragraferna inte riktigt passar ihop och det uppstår en del tolkningsproblem. Helt plötsligt verkar det som om goda språkkunskaper inom polisförvaltningen inte räknas som goda språkkunskaper vid universitet eller inom kommunalförvaltningen. I lagen om allmänna språkexamina står det att utbildningsstyrelsen ingår avtal med t.ex. yrkesskolor för att ordna språkexamina. Av yrkesskolors intyg framgår dock inte tydligt på vilken av dessa nivåer exempelvis goda kunskaper sedan är. Ännu svårare att placera in kunskaperna blir det, om betygen är av äldre datum. Eftersom olika lagar skrivits vid olika tidpunkter och i olika sammanhang, har man kanske aldrig granskat systemet som en helhet.

Några utdrag ur lagstiftningen presenteras nedan, för att visa på djungeln:

Statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen innehåller både regler om Språkkunskap som visats genom allmänna språkexamina (3 kap) och om språkkunskap som visats i samband med studier (4 kap). Samma förordnings 13 § om jämförelse av allmänna språkexamina med språkexamina för statsförvaltningen lyder såhär: Examina i finska och svenska enligt lagen om allmänna språkexamina (668/1994, nuförtiden upphävd och ersatt med 964/2004) jämförelses med språkexamina för statsförvaltningen enligt följande: 1) Nivå 6 i muntlig framställning och hörförståelse i delprov i en allmän språkexamen motsvarar utmärkt förmåga att använda språket i tal i en språkexamen för statsförvaltningen, nivåerna 4 och 5 i samma delprov motsvarar god förmåga, och nivå 3 i provet motsvarar nöjaktig förmåga. 2) Nivå 6 i skriftlig framställning och textförståelse i delprov i en allmän språkexamen motsvarar utmärkt förmåga att använda språket i skrift i en språkexamen för statsförvaltningen, nivåerna 4 och 5 i samma delprov motsvarar god förmåga, och nivå 3 i provet motsvarar nöjaktig förmåga. 3) Nivå 6 i hörförståelse och textförståelse i delprov i en allmän språkexamen motsvarar utmärkt förmåga att förstå språket i en språkexamen för statsförvaltningen, nivåerna 4 och 5 i samma delprov motsvarar god förmåga, och nivå 3 i provet motsvarar nöjaktig förmåga. Om man bara stirrar på kapitel 4 och dess 16 § 2 och 3 mom, så kan man enbart visa goda kunskaper genom språkstudier på högskolenivå: "Examen som visar god förmåga att använda finska eller svenska i tal och skrift fordras inte av den som fått minst vitsordet god i ett sådant språkprov eller i sådana språkstudier i detta språk som ingår i högskoleexamen och som gäller förmåga att använda det andra inhemska språket i tal och skrift."

Exemplen visar också att det förekommer två parallella system, där det ena formulerar utmärkt, god och nöjaktig förmåga och det andra talar om nivåerna 1-6. Sannolikt fanns det någon god anledning att avskaffa det klassiska 'stora' och 'lilla' språkprovet, men terrängen har sannerligen inte blivit mer lättnavigerad. Eftersom det dessutom i de djupa folklagen finns misstankar om att goda formella kunskaper inte räcker så långt i praktiken och att samma regler inte gäller för båda språkgrupperna, så naggar oklarheterna i systemet på systemets legitimitet.

I de rådande systemen finns därtill säkert andra problem, som här inte diskuteras.

I en tid där livslångt lärande uppmuntras, där de traditionella studievägarna utmanas, där invånarnas språkliga och studierelaterade bakgrund blir allt mer varierande skulle en förenkling och ett förenhetligande av systemet för hur språkkunskaper visas vara på sin plats. Det skulle vara till fördel för invånarnas rättsskydd och språkkravens legitimitet att ha ett enda tydligt system, där alla förhåller sig till samma kriterier och där alla typer av språkundervisning (från alla olika utbildningsstadier) kan placeras in. Det hindrar inte att systemet med allmänna språkexamina fortgår, det handlar om justering av skalan.

Vi vill att SFP arbetar för:

- att SFP skall arbeta för ett mera enhetligt system för fastställande av språkkunskaper.

SFP i Ekenäs

Partifullmäktiges svar:

Motionärerna lyfter fram en viktig fråga. Att mäta språkkunskaper teoretiskt är alltid utmanande, och ett avklarat prov ger inte alltid rätt bild av den praktiska språkkunskapen. För att systemet ska vara trovärdigt behöver den praktiska kunskapen motsvara den nivå ett avklarat prov visar.

Examina i finska och svenska enligt lagen om allmänna språkexamina (668/1994), jämförelses med språkexamina som krävs av statsförvaltningen. Syftet med allmänna språkexamina är att testa och bedöma den muntliga och skriftliga färdigheten i ett språk i olika situationer. Varje test består av fyra delprov: textförståelse, skriftlig framställning, talförståelse och muntlig framställning. Färdighetsnivåerna anges på en skala som har en central funktion i allmänna språkexamina. Språkfärdigheten skall bedömas med en 6-gradig skala som är jämförbar med skalan i den allmänneuropeiska referensram som utarbetats av Europeiska rådet. Språkexamina avläggs på grundnivå (stegen 1-2), mellannivå (stegen 3-4) och högsta nivå (stegen 5-6). Examinanden skall själv välja vilken nivå hen vill delta i. Nivå 6 i muntlig framställning och hörförståelse, skriftlig framställning och textförståelse och hörförståelse och textförståelse i delprov i en allmän språkexamen motsvarar det som benämns "utmärkt förmåga att använda språket i tal" i en språkexamen för statsförvaltningen. Allmänna språkexamina anordnas i flera språk.

Språkkunskaper som visats i samband med studier bedöms som motionären säger, enligt ska-

lan; utmärkt, god och nöjaktig. Dessa två system jämföras med varandra och personer kan bevisa språkkunskap med båda.

För att Finland också i framtiden skall vara ett dynamiskt och konkurrenskraftigt land behövs de båda nationalspråken. Vi behöver se till att man även i framtiden kan få service på svenska i den offentliga sektorn. Därför finns det skäl att kontinuerligt bevaka behörighetskraven och hur de fastställs för tjänster inom den offentliga sektorn.

SFP arbetar för:

- att fortsättningsvis bevaka behörighetskraven angående de finska och svenska språkkunskaperna inom den offentliga sektorn.

Motion 47

Fler studerande från Sverige

Varje år är Sverige ett av de populäraste studieländerna för finländare att avlägga examen. Ett bredare utbud av studier på det egna modersmålet eller längtan efter att bo i ett annat land kan vara några av förklaringarna till varför Sverige är populärt.

Klart mycket ovanligare är det för svenskar att avlägga examen i Finland. Detta trots att utbildningen i Finland både håller hög kvalitet och kan avläggas på svenska. Det vore en god sak om fler svenskar blev uppmärksammade om att Finland är ett bra studieland. Precis som att många finländare stannar kvar i Sverige efter studierna så hade säkert många studerande från Sverige valt att göra detsamma i Finland. Det hade hjälpt till att både stärka antalet svenskspråkiga i Finland och stärka det nordiska samarbetet.

Med ett tillskott av studerande från Sverige hade studieplatserna på svenska kunna garanteras, allokerats mer resurser och förhoppningsvis utökats.

Vi vill att SFP arbetar för:

- att utreda möjligheterna till hur skolorna skulle kunna locka fler studerande från Sverige.
- att förbättra marknadsföringen av finländska högskoleutbildningar i Sverige.
- att integrera samarbetet mellan TE-byråns och Arbetsförmedlingens arbetskraftsutbildningar.

Simon Ahlkvist, SFP i Vasa

Partifullmäktiges svar:

Under de senaste tio åren har rörligheten bland studerande ökat. Det gäller både utländska examensstuderande i Finland och finländare som studerar till examen utomlands på en yrkeshögskola eller universitet. År 2018 hade vi sammanlagt 21 640 utländska examensstuderande i Finland. Sverige tillsammans med Storbritannien har länge varit de populäraste målen för studerande från Finland. År 2018 studerade 2054 finländare till examen i Sverige, medan Finland hade 453 examensstuderande från Sverige.

Högskolorna ansvarar för att marknadsföra sina utbildningar internationellt. Flera utbildningsanstalter erbjuder studier på svenska i Finland. Åbo Akademi är Finlands enda svenskspråkiga universitet och spelar en viktig roll som en naturlig samarbetspart och kontakt till det övriga Norden. Helsingfors universitet är i sin tur Finlands enda tvåspråkiga toppuniversitet och har flera utbildningsprogram som erbjuder studier helt eller delvis på svenska. Ett tvåspråkigt universitet innebär att studerande har rätt att skriva tentor, lämna in skriftliga arbeten på svenska och hålla föredrag, men kurslitteraturen och -materialet kan vara på annat språk, tex. finska, vilket är utmanande för studerande med annat modersmål.

Möjligheterna att studera på svenska i Finland kunde med fördel marknadsföras förutom till Sverige också till andra nordiska länder.

SFP arbetar för:

- att uppmuntra de svensk- och tvåspråkiga högskolorna att bättre marknadsföra sina studielinjer och studiehelheter på svenska till de övriga nordiska länderna.

Motion 48

Palkattomat harjoittelut yleistyvät ja eriarvoistavat | Praktik utan lön blir vanligare och ökar ojämlikheten

Suomessa palkattomat harjoittelut ovat yleisiä erityisesti ammattikorkeakouluissa ja sote-alan opinnoissa. Harjoittelubarometrin (2019) mukaan ammattikorkeakouluissa opiskelevista vain 36 prosenttia ja yliopisto-opiskelijoista 57 prosenttia kertoi, että harjoittelusta maksettiin palkkaa. Jos vertaa tuloksia aiempiin vuosiin kaikki viittaa siihen, että palkattomat harjoittelut ovat yleistyneet. Työharjoittelut ovat tärkeä osa opiskelua, mutta niistä tulisi kuitenkin aina maksaa palkkaa. Muun muassa YK on todennut palkattomien harjoittelujen eriarvoistavan opiskelijoita.

Miesvaltaisilla aloilla saa useammin palkkaa työharjoittelusta kuin naisvaltaisilla aloilla. Harjoittelubarometrin kyselyssä miehistä 64 prosenttia ilmoitti saavansa palkkaa harjoittelusta, kun naisilla vastaava luku oli ainoastaan 30 prosenttia. Osaa aloista priorisoidaan korkeammalle kuin toiset harjoittelupaikkojen puolesta. Sairaanhoidajat ja lääkärit voivat tehdä harjoittelun samassa työpaikassa, jossa lääkäriopiskelijalle maksetaan palkkaa ensimmäisestä harjoittelusta lähtien ja sairaanhoidajalle ei edes viimeisenä opiskeluvuotena. Sairaanhoidajaopiskelijat suorittavat yli puolet opinnoistaan palkattomassa harjoittelussa.

Työharjoittelun palkattomuudesta keskustellessa vedotaan usein siihen, ettei opiskelija ole samassa roolissa kuin työntekijä. Harjoittelu, jossa opiskelija olisi vain tarkkailijana toteutuu kuitenkin harvoin. Se, ettei harjoittelijoille makseta samaa palkkaa kuin työntekijöille on ymmärrettävää, mutta että harjoittelija jää kokonaan ilman korvausta on väärin. Harjoittelija-nimikkeen käyttäminen ei poista sitä tosiasiaa, että kyseessä on työsuhte, jossa työnantaja jättää täyttämättä tärkeimmän velvollisuutensa eli palkanmaksun.

Siksi RKP-nuoret haluavat että RKP ottaisi tavoitteekseen:

- että palkkaa tulisi maksaa työharjoittelusta kaikille opiskelijoille.

Praktik utan lön blir vanligare och ökar på ojämlikheten

I Finland är praktik utan lön vanligt framför allt i yrkeshögskolor och vårdutbildningar. Enligt Praktikbarometern (2019) meddelade endast 36 procent av yrkeshögskolestuderande och 57 procent av universitetsstuderande att de fick lön för praktiken. Då man jämför resultaten med tidigare års resultat så pekar det på att praktik utan lön har blivit vanligare. Arbetspraktik är en viktig del av studierna, men man borde ändå alltid betala lön för dem. Bland annat FN har konstaterat att praktik utan lön skapar ojämlikhet bland studerande.

I mansdominerade branscher får man oftare lön för arbetspraktik än i kvinnodominerade branscher. I Praktikbarometerns förfrågan meddelade 64 procent av männen att de får lön för praktiken, medan andelen kvinnor som får lön endast var 30 procent. En del av branscherna värderas högre än andra när det kommer till praktikplatser. Sjukskötare och läkare kan göra praktik på samma arbetsplats, där läkarstuderanden får lön från första praktiken och sjukskötarstuderanden inte får ens under sista studieåret. Sjukskötarstuderande avlägger över hälften av sina studier i praktik utan lön.

I diskussioner om arbetspraktik utan lön hänvisar man ofta till att studeranden inte är i samma roll som arbetstagaren. En praktik där studeranden endast fungerar som observatör förverkligas dock sällan. Det är förståeligt att praktikanten inte får samma lön som arbetstagaren, men det är fel att praktikanten blir helt utan ersättning. Att använda sig av titeln praktikant avskaffar inte det faktum att det är frågan om ett arbetsförhållande där arbetsgivaren inte uppfyller sin viktigaste skyldighet, alltså löneutbetalning.

Därför vill Svensk Ungdom att SFP tar som sitt mål att:

- att lön utbetalas för arbetspraktik för alla studeranden.

RKP-nuoret

Frida Sigfrids, Puheenjohtaja

Malin Lindholm, Pääsihteeri

Partifullmäktiges svar:

Arbetslivspraktiken är en viktig del av utbildningen på yrkeshögskolenivå. Praktiken ger studerande möjlighet att fördjupa sina kunskaper och samtidigt tillämpa sin kunskap i praktiken. Praktiken är också ett viktigt tillfälle för studerande att skapa kontakter till arbetslivet. Prak-

1 tikperioden ska vara målinriktad och handledd. En lyckad praktik sker i växelverkan mellan den
2 studerande, utbildningsarrangören och arbetsplatsen där praktikanten utför sin obligatoriska
3 praktikperiod. Det är viktigt att arbetslivet inom alla sektorer värdesätter praktikanterna och
4 ser nyttan av att möjliga kommande arbetstagare utför sin praktik där. Utbildningen i Finland ska
5 vara av god kvalitet, jämlik och jämställd. Det är skäl att utreda om det finns lagstiftning som leder
6 till en ojämlik utbildning, inklusive praktikperioden.

7 Arbetsmarknaden fungerar olika beroende på vilken bransch det handlar om. Det här medför
8 att det också finns skillnader gällande kutymerna för praktikperioder mellan olika utbildnings-
9 linjer. Inom hälsovårdsbranschen kräver arbetsgivaren ersättning av yrkeshögskolan och stude-
10 randena får ytterst sällan lön för sina praktikperioder. Inom teknik- och handelsbranschen är
11 kutymen en annan. Där utför studerande i regel sin praktik i företag, t.ex. som sommarjobb, vilket
12 gjort att de samtidigt fått lön för sin praktik.

13 Den finländska arbetsmarknaden hör till de mer segregerade arbetsmarknaderna. Det påver-
14 kar löneutveckling och i slutändan pensioner. Regeringen har bestämt att lönejämställdheten ska
15 främjas genom ett fortsatt likalönsprogram, som ska vara mer ambitiöst och ha större effekter än
16 det tidigare. En relevant del av det arbetet inbegriper åtgärder för att bedöma olika arbetsupp-
17 gifters kravnivå, för att främja lönetransparens och lika lön för lika arbete samt för att motverka
18 könssegregeringen i arbetslivet.

19 Det finns också stora branschvisa skillnader när det kommer till handledning under praktiken.
20 I en del branscher, så som social- och hälsovården, måste en handledare vara på plats hela tiden,
21 medan det i andra branscher är möjligt för den studerande att jobba självständigt redan i början
22 av studietiden.

23 Högskolorna har ett ansvar i att följa upp att handledningen fungerar ändamålsenligt under
24 praktiken. Det här förklarar till stor del också skillnaderna när det kommer till lön för praktikpe-
25 rioden, då handledningen kräver mer resurser av en del praktikplatser. För en lyckad praktik är
26 det också viktigt att handledarna på praktikplatsen kontinuerligt utbildas.

27 Det är svårt att motivera varför det inte betalas lön för praktiken, speciellt då en person fort-
28 skridit i studierna och arbetsinsatserna och kunskaperna har ökat. I de fall där en studerande
29 redan har kunnande från sin egen bransch och under praktiken utför arbete som bidrar till arbets-
30 givarens produktivitet är det mer motiverat att betala lön för praktiken.

31 **SFP arbetar för:**

- 32 • att ersättningen för obligatorisk praktik som hör till högskolestudierna blir mer jämlik och
33 jämställd.
34

35 **Motion 49**

36 **Återinför en sund timfördelning i det andra inhemska språket i finskspråkiga skolor**

37 Timfördelningen i svenska i finskspråkiga skolors årskurser 7-9 har rasat från 9 årsvekotimmar på
38 1980-talet till 4 årsvekotimmar 2016. Fram till 1993 studerade man enligt schemat 3-3-3 jämnt för-
39 delat på årskurserna 7, 8 och 9. År 1993 reducerades timmarna till 6 årsvekotimmar. I framsynta
40 skolor valde man då att dela dessa 6 timmar enligt schemat 3-3 på årskurserna 7 och 8 och erbjuda
41 svenska som tillvalsämne på årskurs 9 till elever som skulle fortsätta till gymnasiet. Då klarade man
42 sig fortsättningsvis bra enligt schemat 3-3-2. Senare skars antalet tillvalsämnen ner och då delade
43 man de återstående 6 årsvekotimmarerna enligt 2-2-2.

44 På 2000-talet började man tala om att tidigare lägga undervisningen i svenska och det tyckte de
45 flesta lät mycket bra: barn är mottagliga för nya impulser, att lära sig ett nytt språk skulle vara ro-
46 ligt och lågstadiet kunde ha en positivare inställning till svenskan. Att tidigare lägga starten av
47 studier i svenska hade varit utmärkt bara det inte hade skett på bekostnad av högstadietimmarna.

48 Efter att 2 årsvekotimmar av högstadiets 6 flyttades till årskurs 6 på lågstadiet fanns det då 4
49 timmar kvar på högstadiet som skolor fick fritt dela mellan årskurserna 7-9. Oftast blev det 2-1-1.
50 Att flytta 2 årsvekotimmar från högstadiet till lågstadiet är fatalt. Svenskan är som språk mycket
51 strukturellt och grammatikaliskt och trots att språkundervisningen i allt större utsträckning bygger
52 på muntlig kommunikation behövs för effektiv inlärning verktyg att förstå strukturer och logiken i
53 grammatik. Dessa färdigheter är inte starka nog på lågstadiet.

54 En kurs svenska på årskurserna 8 och 9 räcker inte till att ens upprätthålla den färdighet man har
55 skaffat sig tidigare, och den räcker sannerligen inte till att förbereda elever för studier på gymnasiet
56

eller i yrkesskolor. Svenskundervisningen på andra stadiet är då tvungen att sänka sin nivå och fylla på kunskap som borde ha inlärts på högstadiet. Detta i sin tur leder till att universitetsstuderande inte kommer att klara sina språkexamina i svenska i framtiden. Det s.k. lilla språkprovet eller 'tjänstemannasvenskan' kommer i framtiden att vara ett minne blott.

I denna situation är det inte förnuftigt att tala om återinförandet av den obligatoriska studentsvenskan i finska gymnasier. Det är däremot väsentligt att stärka inläringen på högstadiet genom att öka på timmantalet, helst så att man har kvar de 2 årsveckotimmarna på lågstadiet men ger högstadiet tillbaka de förlorade 2 timmarna. Senare, när man har garanterat högstadiestuderanden ett starkt nog språk att gå vidare till gymnasiet med, kan man ta kampen om att göra studentsvenskan obligatorisk igen.

Vissa kommuner har valt att återinföra två timmar svenska på 8:an och två timmar på 9:an på egen bekostnad. Vissa kommuner har mottagit motioner av språkläraryöreningar om att göra likadant men kan inte godkänna motionen av ekonomiska skäl. Våra elever sätts då i ojämlik position. Vi tycker att detta problem ska lösas på nationell och inte kommunal nivå.

Det talas idag mycket om behovet av svenskspråkig service inom äldre- och hälsovården och i övrigt. Samtidigt försummar vi möjligheten att genom en gedigen skolundervisning i svenska ge våra unga ett fungerande språk som de kan bygga vidare på i sina fortsatta studier. Goda kunskaper i svenska för finskspråkiga finländare är också i allra högsta grad till stor nytta för ungdomar som kan se hela Norden som sin arbetsmarknad i framtiden.

Därför yrkar SFP-lokalföreningen i Lojo på att Svenska folkpartiet helhjärtat arbetar för:

- att återge finskspråkiga högstadieskolorna de förlorade två årsveckotimmarna, som 2016 flyttades till årskurs 6 på lågstadiet.
- att kämpa för att lågstadiet samtidigt skulle få behålla de nedflyttade timmarna.

SFP i Lojo

Partifullmäktiges svar:

Motionärernas oro för elevernas språkkunskaper är befogad. Utvecklingen har tyvärr inte på alla fronter gått i rätt riktning när det gäller språkundervisningen i våra grundskolor. Som motionärerna konstaterar så är det i många fall kommunerna själva som fattat beslut som gynnat elevernas språkinläring, med tidigareläggning av språkundervisningen och ett ökat antal undervisningstimmar.

Finlands tvåspråkighet är en unik rikedom som bör förvaltas väl. Vi vill se ett Finland där alla kan leva sin vardag på våra två nationalspråk, svenska och finska. Därför är det viktigt att språkundervisningen i det andra inhemska språket är på en tillräcklig nivå. Enligt regeringsprogrammet ska det så snabbt som möjligt utarbetas ett program som främjar lärandet i det andra inhemska språket. Regeringen har även satt som mål att införa det andra inhemska språket som obligatoriskt ämne i studentexamen.

Förutom timresurser måste man också se över undervisningen i svenska så att den bli mer attraktiv för de finskspråkiga eleverna. Samma gäller även undervisningen i finska för de svenska eleverna. Enligt tankesmedjan Magma's senaste rapport av samhällsanalitikern och språkvetaren Jenny Stenberg-Sirén framgår det att många som går i en svenskspråkig skola har allt svårare med vardagsfinskan.

För att stärka de båda inhemska språken ska en ny nationalspråksstrategi utarbetas. En ny nationalspråksstrategi ska utarbetas för att trygga allas rätt att få service på nationalspråken och förbättra språkklimatet. Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö.

SFP arbetar för:

- att återge finskspråkiga skolornas årskurs 8 och 9 de förlorade två årsveckotimmarna i svenska.
- att kämpa för att årskurs 6 samtidigt skulle få behålla de nedflyttade timmarna.
- att innehållet i undervisningen i svenska och finska utvecklas.

Motion 50

Öka utbildningskvoterna för svenskspråkig vårdutbildning

Regeringen har tagit beslut att höja personalkvoten för serviceboende till 0,7. Nästan alla vårdinrättningar på tvåspråkiga orter klagar på bristen på vårdpersonal som kan betjäna på båda

1 nationalspråken.

2 Sedan den obligatoriska svenskan i studentexamen slopades har antalet studenter som läst och
3 skrivit svenska minskat. Detta leder till att mängden finskspråkiga med bra kunskaper i svenska
4 som läser vidare inom ett vårdyrke också har minskat. Tillika är arbetssituationen i Finland ofta
5 sådan att många tvåspråkiga vårdare söker sig bort eller utomlands efter arbete som de upplever
6 mer givande, vilket beskattar landets tvåspråkiga arbetskraft på ett ogynnsamt sätt.

7 Enligt språklagstiftningen ska vård på tvåspråkiga orter ges på nationalspråken, finska och
8 svenska.

9 Ovan nämnda faktorer leder till att trycket på redan utbildad personal som kan betjäna på båda
10 språken ökar. På motsvarande sätt ökar också trycket på vårdutbildningen att utexaminera mer
11 personal som kan betjäna på båda språken. Men vårdutbildningen begränsas av otillräckliga ut-
12 bildningskvoter i förhållande till det reella behovet.

13 Vi får inte heller försvåra möjligheterna till fortbildning för närvårdare, som inte har student-
14 examen. Ty, då man idag som närvårdare söker vidare till sjukskötare erhåller man 30 poäng
15 mindre än studenter, trots att man har en 3-årig yrkesutbildning.

16 Detta kan annars leda till att de vårdinrättningar som är skyldiga att upprätthålla sådana två-
17 språkiga tjänster i praktiken inte har möjlighet att till fullo följa språklagstiftningen.

18 **Undertecknade yrkar på att SFP:**

- 19 • påtalar det ökande behovet av svenskspråkig vårdutbildning.
- 20 • påtalar bristerna i nuvarande utbildningskvoter för vårdutbildningen.
- 21 • verkar för att det reella behovet av svenskspråkig vårdutbildning tillgodoses.
- 22 • verkar för att likställa närvårdarutbildningen poängmässigt med studentexamen vid inträdes-
23 förhör till sjukskötare.

24
25
26 *Förbundet Svenska Seniorer i Finland r.f.*

27 *Ralf Skåtar, ordförande*

28 *Kjell Wennström, sekreterare*

29 **Partifullmäktiges svar:**

30 Personaldimensioneringen på 0,7 vårdare inom äldreomsorgen behövs för att kunna säkerställa hög-
31 klassiga tjänster, förbättra patientsäkerheten och för att underlätta vårdpersonalens arbetsbör-
32 da. Dimensioneringen kommer att innebära en ökning av personalbehovet, vilket förutsätter en
33 ökning av antalet utbildningsplatser. Undervisnings- och kulturministeriet har bedömt att det be-
34 hövs tilläggsfinansiering för utbildningen.

35 Den nya lagen avses träda i kraft under hösten 2020. Minimidimensionering på 0,7 anställda
36 per klient får inte längre underskridas då övergångsperioden löper ut. Övergångsperioden möjlig-
37 gör åtgärder på nationellt plan för att öka på utbildningen som kan trygga tillgången till personal.

38 Som motionären påpekar är det viktigt att säkerställa att det i och med den nya personaldimen-
39 sioneringen finns vårdpersonal som behärskar både svenska och finska. Åtgärder för att trygga
40 tillgången på språkkunnig vårdpersonal har gjorts redan nu. Exempelvis meddelade yrkeshögsko-
41 lan Arcada i januari 2020 att de tillsammans med Diak startar en tvåspråkig sjukskötarutbild-
42 ning hösten 2020. Syftet med utbildningen är att möta det akuta behovet av sjukskötare som kan
43 ge vård på båda inhemska språken. Regeringen har för avsikt att öka antalet studieplatser inom
44 närvårdar- och sjukskötarutbildningarna. Man kommer också att utreda vilka möjligheter den ar-
45 betsrelaterade invandringen kan ge. Samtidigt är det även viktigt att fundera på hur man kan göra
46 vårdbranschen mera attraktiv och givande.

47 **SFP arbetar för:**

- 48 • att påtala behovet av svenskspråkig vårdutbildning.
- 49 • att behovet av svenskspråkig vårdutbildning tillgodoses.
- 50 • att olika lärstigar flexibelt kan användas för att försäkra sig om att det finns tillräckligt med
51 vårdpersonal.

Proposition 1

om **ändring** av partiets stadgar

En ny kretsorganisation grundades inom partiet 8.3.2020. Den gamla s.k. Övriga Finlands kretsen har nu en egen kretsorganisation som verkar under namnet Svenska folkpartiets Samkrets - Ruotsalaisen Kansanpuolueen Yhteispiiri. Kretsen har som verksamhetsområde totalt åtta valkretsar: Birkaland, Lappland, Mellersta Finland, Satakunta, Savolax-Karelen, Sydöstra Finland, Tavastland och Uleåborg.

Partistyrelsen har 12.3.2020 på sitt möte godkänt kretsens stadgar.

Grundandet av en ny kretsorganisation kräver även ändringar i partiets stadgar

Sista inlämningsdagen för motioner föreslås att tidigare läggas med två veckor. Dvs senast tolv veckor före partidagen. Detta för att underlätta tidtabellen för beredningen av motionssvar.

Tas in skrivning om deltagande i partiets olika organs möten per post, genom data-kommunikation eller med något annat tekniskt hjälpmedel.

Stadgeändringen förhandsgranskas av Patent- och registerstyrelsen före behandlingen på partidagen.

Partifullmäktiges yttrande:

Partifullmäktige omfattar partistyrelsens förslag till stadgeändring.

Partistyrelsen föreslår för partidagen

att partiets stadga ändras enligt bifogat förslag

STADGAR för Svenska folkpartiet i Finland r.p.

Godkända av partidagen 2018

Ändringsförslag

§ 1

NAMN, HEMORT OCH VERKSAMHETSOMRÅDE

Föreningens namn är Svenska folkpartiet i Finland r.p., i finsk översättning Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Föreningens hemort är Helsingfors stad och dess verksamhetsområde omspänner hela landet.

Föreningens språk är svenska.

§ 2

ÄNDAMÅL

Svenska folkpartiets uppgift är att samla landets svenska och tvåspråkiga befolkning för att, inom ramen för Finlands demokratiska och parlamentariska statsskick på hävdvunnen nordisk rättsgrund, befästa landets självständighet och trygghet, förbättra medborgarnas materiella och andliga livsvillkor samt utveckla samhället i riktning mot ökad rättvisa och inre sammanhållning. Svenska folkpartiet vill bevaka den svenska befolkningens rättigheter, värna dess egenart, främja dess kulturella och sociala liv och trygga dess utkomst.

Dessutom vill Svenska folkpartiet främja goda relationer mellan den svenska och finska befolkningen i landet genom kulturell växelverkan, saklig information och förbättrade språkkunskaper.

Svenska folkpartiet vill på grundvalen av individens frihet, privat äganderätt, fri företagsamhet och ändamålsenlig samhällsplanering verka för kulturellt, socialt och ekonomiskt framåtskridande.

§ 3

VERKSAMHETSFORMER

För att fullfölja sina syften

1) deltar partiet som politisk organisation i det statliga och kommunala livet samt i olika samhälleliga organisationers verksamhet,

2) bedriver partiet medborgerlig och politisk upplysningsverksamhet genom möten, konferenser,

1 kurser och publikationer

2 3) uppbär partiet för sin verksamhet avgifter av sina medlemmar och tar också emot testamenten
3 och donationer, samt

4 4) kan partiet anordna lotterier och penninginsamlingar, utöva förlagsverksamhet samt förvärva
5 fastigheter.

6 Partiet utverkar vid behov de tillstånd som behövs för ekonomisk verksamhet.

7 § 4

8 MEDLEMSKAP

9 En registrerad förening kan bli medlem i partiet efter en skriftlig ansökan till partistyrelsen som
10 beviljar medlemskap. Sådana medlemsföreningar är partiets lokalavdelningar, dess ungdomsor-
11 ganisation, dess kvinnoorganisation, dess seniorförbund samt lokala, regionala och riksomfattan-
12 de specialföreningar. Innan partistyrelsen beviljar en lokal eller regional specialförening med-
13 lemskap i partiet skall ett utlåtande om ärendet begäras från de berörda lokalavdelningarna och
14 kretsstyrelserna.

15
16 Medlemmarna i medlemsföreningarna skall vara finska medborgare, eller sådana utlänningar
17 som har sin hemort i Finland och uppfylla de krav för utländska medlemmar som ställs i med-
18 lemsföreningens stadgar.

19 § 5

20 VERKSAMHETENS ORGANISERING

21 Partiet utövar sin verksamhet dels genom sin partidag, sitt partifullmäktige, sin partistyrelse och
22 dess utskott, dels genom medlemsföreningarna. I kommuner (Helsingfors undantaget) där partiet
23 har flera lokalavdelningar, bildar dessa en kommunorganisation tillsammans med Svensk Ung-
24 doms, Svenska Kvinnoförbundets och Svenska Seniorers lokala och regionala avdelningar på or-
25 ten.

26 Riksdagsledamöter som är medlemmar i Svenska folkpartiets medlemsföreningar bildar svenska
27 riksdagsgruppen. Svenska riksdagsgruppen kan även anta andra riksdagsledamöter som medlem-
28 mar till gruppen.

29 Lokalavdelningarna och de lokala och regionala specialföreningarna i Helsingfors, Nylands,
30 Egentliga Finlands och Vasa valkretsar bildar i respektive valkrets kretsorganisationer. Lokalav-
31 delningarna i det övriga Finland bildar ~~en särskild krets utan eget kretsorgan. de övriga valkret-~~
32 ~~sarna bildar tillsammans en kretsorganisation, Svenska folkpartiets Samkrets. Kretsorganisa-~~
33 ~~tionernas stadgar fastställs av partistyrelsen.~~

34 § 6

35 PARTIETS ORGAN

36 Partiets organ är partidagen, partifullmäktige, partistyrelsen och utskott som utsetts av partisty-
37 relsen (i fortsättningen utskotten).

38 Partiets beslutanderätt utövas av partidagen, partifullmäktige och partistyrelsen.

39 Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med partiets stadgar och partidagens och par-
40 tifullmäktiges beslut, anvisningar och föreskrifter.

41 Partiets presidium består av partiordförande samt partiets tre viceordförande.

42 § 7

43 PARTIDAGEN

44 Ordinarie partidag hålls årligen före juni månads utgång.

45 Extra partidag hålls när partistyrelsen anser att det finns skäl till det. Extra partidag skall även
46 hållas när minst hälften av partifullmäktiges medlemmar yrkar på detta för behandling av ett
47 uppgivet ärende.

48 Partistyrelsen sammankallar partidagen samt bestämmer tid och plats för partidagen.

Kallelse till partidagen skall ingå i de svenska tidningar i landet som partistyrelsen beslutar om, och dessutom skall kallelsen skriftligen sändas till alla medlemsföreningar minst tolv veckor före ordinarie partidag och minst två veckor före extra partidag.

Partidagen består av ombud som partiets medlemsföreningar utser bland sina medlemmar eller bland partimedlemmar som är bosatta på föreningens hemort. Föreningarna har rätt till ett ombud för de första 150 medlemmarna, därefter ett ombud för varje påbörjat 75-tal medlemmar.

Medlemsantalet bestäms utgående från de redovisningar av medlemmar som gjorts till partistyrelsen senast fyra veckor före partidag. Medlemsavgifter för senast föregående kalenderår ska vara ombesörjda till partistyrelsen senast fyra veckor före partidagen. Varje medlemsförening är dock berättigad att utse minst ett ombud. Kretsorganisationerna jämte Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland utser därutöver 3 (tre) ombud per krets eller organisation.

Ombuden kan delta i partidagen genom datakommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ombudens deltaganderätt ska verifieras genom pålitlig identifiering. Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partidagen, ska nämnas i kallelsen.

Partidagen är beslutför då minst 50 ombud är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet, om inte i dessa stadgar bestämmes något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Omröstning skall förrättas med slutna sedlar, om minst tio ombud yrkar på det.

Motionsrätt vid ordinarie partidag har kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, partiets medlemsföreningar och deras medlemmar samt därtill medlemsförbunden Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland.

Motioner skall inlämnas till partistyrelsen senast tolv veckor före partidagen. Partistyrelsens propositioner samt motioner och partifullmäktiges yttrande över dessa motioner skall sändas ut till ombuden senast 10 dagar före partidagen.

Partistyrelsen beslutar om principerna för offentligheten vid förhandlingarna på partidagen.

Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver ombuden, partiets presidium, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets europarlamentariker samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.

§ 8

ÄRENDEN VID PARTIDAGEN

Vid ordinarie partidag skall följande ärenden behandlas:

- 1) Öppning av partidagen
- 2) Val av ordförande, två viceordförande för mötet och av sekreterare
- 3) Val av två protokolljusterare
- 4) Frågan om mötets behörighet
- 5) Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning
- 6) Tillsättande av partidagsutskott och val av medlemmar i dessa
- 7) Ta del av redogörelse över partiets aktuella verksamhet
- 8) Allmänpolitisk debatt
- 9) Propositioner till partidagen
- 10) Motioner till partidagen
- 11) Val av
 - a) partistyrelsens ordförande, som kallas partiordförande
 - b) tre viceordförande i partistyrelsen, vilka kallas partiets viceordförande
 - c) partifullmäktige
- 12) Övriga eventuella val.
- 13) Frågor som väckts under partidagen och som partidagen med tre fjärdedels majoritet beslutar behandla.

Vid extra partidag behandlas endast de ärenden för vilka den är sammankallad.

§ 9

VAL UNDER PARTIDAGEN

För de val som förekommer vid partidagen, tillsätter denna en valnämnd som består av en ordförande och två ledamöter.

Som vallängd används en förteckning över röstberättigade deltagare i partidagen som gjorts upp av partidagens sekretariat.

Rösträtt får inte utövas genom fullmakt.

Partiordförande väljs genom majoritetsbeslut. Om fler än två kandidater nomineras och ingen får över hälften av de angivna rösterna verkställs en andra valomgång mellan de två kandidater som fått de flesta rösterna i den första omgången.

Om minst en femtedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det utses de tre viceordförandena enligt proportionellt valsätt. Varje röstberättigad medlem av partidagen skall då rösta på minst två och högst tre på förhand nominerade kandidater, med rätt att bland dessa märka ut de två kandidater som han helst önskar se invald, genom att teckna bokstäverna A och B vid deras namn i den ordning han föredrar dem.

Val av 46 ledamöter i partifullmäktige förrättas vid ordinarie partidag. Kandidaterna nomineras med personliga ersättare. Endast personer som är valbara enligt partiets stadgar kan nomineras.

De ledamöter, med ersättare, som väljs för två år kan utses enligt ett proportionellt valsätt om minst en femtondedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det. Varje röstberättigad medlem av partidagen skall då rösta på högst tjugotre (23) och minst femton (15) på förhand nominerade kandidater, var och en med högst en personlig ersättare. Han har rätt att bland dessa märka ut de tre kandidater som han helst önskar se invalda, genom att teckna bokstäverna A, B och C vid deras namn i den ordning han föredrar dem. Använder han sig av denna rätt skall alla bokstäver användas. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Vid uträknandet av valresultat vid ABC-val tilldelas den kandidat och ersättare som märkts ut med bokstav A 6 röster, med B 3 röster och C 2 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

I det fall att en kandidat nominerats med flera än en ersättare vid röstningen tecknas även ersättarens namn, varvid denne får det röstetal som ges respektive kandidat.

Vid uträknandet av valresultatet vid AB-val tilldelas den kandidat som märkts ut med bokstaven A 6 röster, med B 3 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

Om en ledamot eller ersättare som valts i partifullmäktige för två år avgår före mandattidens utgång, förrättas fyllnadsval på närmast följande partidag. I det fallet att flera än en post är ledig väljs partifullmäktigeledamöterna enligt ABC-röstning i respektive grupp.

Ersättare för personliga ersättare väljs enligt majoritetsbeslut en för en.

§ 10

PARTIFULLMÄKTIGE

Partifullmäktige består av totalt 50 ledamöter samt 46 ersättare enligt följande:

- partiordförande (1)

- partiets viceordförande (3)

- 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Medlemmarna jämte ersättarna är valda för två år så att hälften av ledamöterna med personliga ersättare årligen är i tur att avgå.

Partidagen väljer partifullmäktige och personliga ersättare för dem som är i tur att avgå. Valen förrättas enligt § 9, val under partidagen, med beaktande av stadgarna 9 § första moment.

Partifullmäktige utser inom sig ett presidium bestående av fullmäktigeordförande samt en (1) viceordförande för ett verksamhetsår.

Partifullmäktige är beslutförför då minst hälften av dess medlemmar och ordföranden eller viceordförande är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet om inte i dessa stadgar bestäms något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör.

Partifullmäktige sammankommer minst två gånger per verksamhetsår på kallelse av partistyrelsen. Kallelse ska skriftligen delges partifullmäktige senast två veckor före den för mötet utsatta dagen. Partifullmäktigemöte som fastställer bokslut, beviljar ansvarsfrihet och väljer revisor ska sammankomma före utgången av maj månad.

Ledamöterna kan delta i partifullmäktige genom datakommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ledamöternas deltaganderätt ska verifieras genom pålitlig identifiering.

Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partifullmäktigemöte, ska nämnas i kallelsen.

Partifullmäktige har rätt att låta sig företräddas av en representant vid kretsstyrelsemöten och kretsmöten, vid kommunorganisations möten och styrelsemöten, samt vid lokalavdelningarnas styrelsemöten och lokala möten. Representanten har yttranderätt men inte rösträtt.

Partifullmäktige är särskilt skyldiga att:

- 1) bereda partiets politik på lång sikt utgående från partiets program och stadgar, samt ta initiativ som främjar partiets ändamål.
- 2) behandla på initiativ av partistyrelsen centrala politiska program
- 3) avge yttrande till partistyrelsen om propositioner vilka skall föreläggas partidagen
- 4) på partistyrelsens beredning behandla yttrande över motionerna och förelägga dem för partidagen
- 5) välja tolv (12) medlemmar till partistyrelsen
- 6) behandla partistyrelsens verksamhetsberättelse
- 7) fastställa bokslut för föregående räkenskapsår samt ta del av revisionsberättelse
- 8) bevilja ansvarsfrihet för partistyrelsen och andra ansvarsskyldiga.
- 9) fastställa medlemsavgifterna för följande kalenderår
- 10) välja en revisor godkänd av Centralhandelskammaren (CGR-revisor) samt en ersättare för denna.

Partiets medlemsföreningar jämte deras medlemmar har rätt att inlämna initiativ till partifullmäktige.

Partistyrelsen samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på partifullmäktiges möten. Svenska riksdagsgruppen, partiets ministrar, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän har rätt att närvara och yttra sig vid partifullmäktiges möten, om inte partifullmäktige bestämmer något annat för ett visst fall.

§ 11

PARTISTYRELSEN

Partistyrelsen består av:

- partiordförande
- partiets viceordförande (3)
- tolv (12) övriga medlemmar som utsetts av partifullmäktige.

Övriga medlemmar väljs, om inte annat bestäms:

- en medlem från Svenska riksdagsgruppen
- en medlem från varje kretsstyrelse (5)
- en medlem från varje registrerad medlemsförening som erhållit förbundsstatus (3)
- tre övriga medlemmar

Fullmäktiges ordförande, partiets ministrar och europaparlamentariker samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på styrelsens sammanträden.

Partisekreteraren fungerar som föredragande.

Partistyrelsens mandat är ettårigt.

På partistyrelsen ankommer att fungera som det operativa organet som sköter löpande ärenden

med uppgift att:

- 1) fastställa partiets åsikt i aktuella politiska, organisatoriska och finansiella frågor, om inte i dessa stadgar har fastställts beslutsfattandet till något annat organ
- 2) hålla kontinuerlig kontakt med Svenska riksdagsgruppen och partiets europaparlamentariker
- 3) rådgöra tillsammans med Svenska riksdagsgruppen om regeringsmedverkan
- 4) övervaka att medlemsföreningarna och kretsorganisationerna verkar i enlighet med gällande stadga och partiets syfte
- 5) planera partiets verksamhet och sörja för att den är ändamålsenligt organiserad
- 6) utse partisekreterare
- 7) övervaka att partifullmäktiges och partidagens beslut verkställs
- 8) ansvara för skötseln av partiets räkenskaper och medelsförvaltning
- 9) ge politiska utlåtanden i partiets namn
- 10) bära organisationens personalansvar
- 11) förbereda och leda partiets verksamhet vid allmänna val
- 12) tillsätta och utse medlemmar samt ordförande till partiets utskott
- 13) utse vid behov delegationer och kommittéer
- 14) bereda ärenden till fullmäktige
- 15) bereda ärenden som skall föreläggas partidagen
- 16) utse tillfälliga arbetsgrupper och beredningsorgan
- 17) utse talesmän för partiet
- 18) fastställa medlemsföreningarnas, kommunorganisationernas och kretsarnas stadgar samt godkänna nya medlemsföreningar
- 19) fastställa nödvändiga reglementen och instruktioner för utskotten och partikansliet.

§ 12

FINANSUTSKOTTET OCH ORGANISATIONSUTSKOTTET

Finansutskottet och organisationsutskottet består vardera av minst fem och högst nio medlemmar som utses av partistyrelsen för 2 år. Finansutskottets medlemmar utses så att högst hälften av medlemmarnas mandatperiod upphör samtidigt. Minst en utskottsmedlem skall vara, om möjligt, medlem i partifullmäktige.

Finansutskottet övervakar partiets medelsförvaltning och administration i enlighet med partistyrelsens anvisningar. Finansutskottets ordförande, som utses av partistyrelsen, har närvaro- och yttranderätt i partifullmäktige och partistyrelse.

Organisationsutskottet övervakar informationsverksamheten och fungerar som sakkunnigt organ gentemot fältet i organisationsfrågor.

§ 13

PARTIKANSLIET

Partikansliet sköter partiets löpande ärenden i enlighet med partistyrelsens anvisningar samt reglementen och instruktioner som fastställts av partistyrelsen.

Partikansliet leds av partisekreteraren.

§ 14

FÖRFARANDET VID ALLMÄNNA VAL

Kretsmötet fattar beslut om kandidater i riksomfattande och i regionala val. Kretsmötet kan också besluta om nominering genom medlemsomröstning. Den slutgiltiga nomineringen kan dock med partistyrelsens bifall avvika från resultatet i medlemsomröstningen.

Kretsmöte kan delegera beslutsfattandet om kandidater till kretsstyrelsen.

Partidagen fattar beslut om partiets kandidat i valet av republikens president. Vid behov kan partifullmäktige besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning för partidagen eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

Partistyrelsen fattar beslut om partiets kandidater i valet av europaparlamentariker. Vid behov kan partistyrelsen besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

I dessa stadgar, § 16, fastslås bestämmelser om medlemsomröstningen.	1
	2
§ 15	3
REGERINGSMEDVERKAN	4
Beslut om regeringsmedverkan skall fattas vid ett gemensamt möte mellan partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen så att vartdera organets åsikt separat utreds. Om de olika organen företräder olika åsikter sammankommer partifullmäktige och fattar beslut.	5
	6
	7
	8
	9
Frågan om nominering av regeringsmedlem bereds för svenska riksdagsgruppen av partistyrelsen. Om svenska riksdagsgruppen inte kan omfatta partistyrelsens förslag återgår frågan till partistyrelsen. Vidhåller då partistyrelsen sitt förslag fattas avgörande gemensamt av partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen, varvid alla har en röst. Partistyrelsen kan ge riksdagsgruppen fullmakt att nominera regeringsmedlem.	10
	11
	12
	13
	14
	15
§ 16	16
MEDLEMSOMRÖSTNING	17
Rösträtt vid medlemsomröstning tillkommer de medlemmar av en basorganisation som senast på valdagen fyller 18 år samt var medlem senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt.	18
	19
	20
	21
Med basorganisation avses i denna stadga partiets, Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets samt Svenska Seniorers lokalavdelningar.	22
	23
	24
En medlem av en basorganisation får rösta i egenskap av medlem i endast en förening.	25
Röstlängd över de röstberättigade utgör det medlemsregister som finns partistyrelsen tillhanda senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt. Varje röstberättigad har endast en röst.	26
	27
	28
	29
Partistyrelsen fastställer tidpunkten för förrättandet av medlemsomröstningen.	30
	31
Medlemsomröstningen kan genomföras som poströstning, elektronisk röstning, val med urna, telefonröstning, på föreningens öppna möte eller som en kombination av ovannämnda.	32
	33
	34
I medlemsomröstningar som berör en valkrets fungerar kretsstyrelsen i valkretsens som valnämnd. Partistyrelsen har även rätt att utse en representant till valnämnden. I medlemsomröstningar som är nationella fungerar partistyrelsen som valnämnd.	35
	36
	37
	38
Rätt att nominera personer för medlemsomröstning har en basorganisation, vilken är verksam inom valkretsens. Beslut om nomineringen fattas av det organ inom basorganisationen som utövar beslutanderätt eller, med bemyndigande av detta, av basorganisationens styrelse.	39
	40
	41
	42
Till medlemsomröstning skall även upptas en person som skriftligt nominerats för denna av minst 15 medlemmar av en och samma basorganisation inom valkretsens. En person kan nomineras även av minst 30 medlemmar som får tillhöra olika basorganisationer som är verksamma inom valkretsens. En medlem av basorganisationen kan förena sig om endast en (1) framställning som avses i detta moment.	43
	44
	45
	46
	47
	48
För medlemsomröstning får nomineras endast personer vilka gett sitt skriftliga samtycke. Nominerad person skall vara valbar enligt vallagen.	49
	50
	51
Valnämnden skall meddela basorganisationerna och deras personmedlemmar inom vilken tid nomineringen av personer för medlemsomröstningen skall ske samt sättet för inlämnande av nomineringshandlingarna.	52
	53
	54
	55
Basorganisation kan nominera högst det antal personer som partiet har rätt att ställa upp kandidater inom valkretsens.	56
	57
	58
Över de för medlemsomröstning nominerade personerna uppgörs alfabetisk förteckning där det	59

anges namn, yrke och hemort. Förteckningen fungerar som valsedel.

Valnämnden ansvarar för att valen genomförs med bibehållandet av valhemlighet. Valnämnden ansvarar för rösträkningen och ska omedelbart efter rösträkningen tillställa partistyrelsen undertecknat protokoll över omröstningens resultat.

Resultatet av medlemsomröstningen ska utan dröjsmål fastställas av kretsstyrelsen vid kretsvisa medlemsomröstningar och av partistyrelsen vid nationella medlemsomröstningar.

På basis av medlemsomröstningen, vars resultat till väsentlig del ska beaktas, uppgörs förslag till partiets kandidatlista. Av personerna upptagna på partiets kandidatlista kan högst en fjärdedel vara personer som icke nominerats för medlemsomröstningen. Partistyrelsen kan dock på anhållan av kretsstyrelsen bevilja undantag från detta.

§ 17

NAMNTECKNING

Partiets namn tecknas av partiordföranden, viceordförandena och partisekreteraren, två tillsammans.

Partistyrelsen kan utöver det förordna en eller flera förtroende- eller tjänstemän att teckna partiets namn, två tillsammans eller var för sig tillsammans med partiordföranden, en viceordförande eller partisekreteraren.

I löpande ekonomiska ärenden tecknas partiets namn av den som partistyrelsen utser därtill.

§ 18

RÄKENSKAPER OCH REVISION

Partiets räkenskapsår är kalenderåret och räkenskaperna avslutas årligen per den 31 december. Bokslutet skall uppgöras och räkenskaperna samt partiorganens protokoll och andra nödvändiga handlingar överlämnas till revisorerna före utgången av april.

Revisionsberättelsen avges till partifullmäktige och skall överlämnas till partistyrelsen före den 15 april, ändå senast två veckor före det partifullmäktigemöte som sammankommer före utgången av maj månad.

§ 19

FÖRTROENDE- OCH TJÄNSTEMÄN

Endast en person som tillhör en medlemsförening kan utses till tjänsteman i partiet. Partiets kandidater i allmänna val ska tillhöra någon av partiets medlemsföreningar såvida det inte finns särskilda skäl som motiverar undantag.

§ 20

STADGEÄNDRING

Dessa stadgar kan ändras endast av en ordinarie partidag, varvid tre fjärdedels majoritet krävs. Om det inte föreligger en sådan majoritet för ändringsförslag, skall ändringsbeslutet underställas följande ordinarie partidag, som med enkel majoritet slutgiltigt kan godkänna ändringsförslaget.

§ 21

UPPLÖSNING AV PARTIET

Ett beslut om att upplösa partiet kan endast fattas av en ordinarie partidag och beslutet skall bekräftas av följande ordinarie partidag. För ett beslut om upplösning krävs minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

Om partidagen beslutar att upplösa partiet, skall ett beslut fattas om att disponera partiets tillgångar för ändamål som främjar den svenska befolkningens intressen.

§ 1

NAMN, HEMORT OCH VERKSAMHETSOMRÅDE

Föreningens namn är Svenska folkpartiet i Finland r.p., i finsk översättning Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Föreningens hemort är Helsingfors stad och dess verksamhetsområde omspannar hela landet. Föreningens språk är svenska.

§ 2

ÄNDAMÅL

Svenska folkpartiets uppgift är att samla landets svenska och tvåspråkiga befolkning för att, inom ramen för Finlands demokratiska och parlamentariska statsskick på hävdvunnen nordisk rättsgrund, befästa landets självständighet och trygghet, förbättra medborgarnas materiella och andliga livsvillkor samt utveckla samhället i riktning mot ökad rättvisa och inre sammanhållning. Svenska folkpartiet vill bevaka den svenska befolkningens rättigheter, värna dess egenart, främja dess kulturella och sociala liv och trygga dess utkomst.

Dessutom vill Svenska folkpartiet främja goda relationer mellan den svenska och finska befolkningen i landet genom kulturell växelverkan, saklig information och förbättrade språkkunskaper.

Svenska folkpartiet vill på grundvalen av individens frihet, privat äganderätt, fri företagsamhet och ändamålsenlig samhällsplanering verka för kulturellt, socialt och ekonomiskt framåtskridande.

§ 3

VERKSAMHETSFORMER

För att fullfölja sina syften

- 1) deltar partiet som politisk organisation i det statliga och kommunala livet samt i olika samhällseliga organisationers verksamhet,
- 2) bedriver partiet medborgerlig och politisk upplysningsverksamhet genom möten, konferenser, kurser och publikationer
- 3) uppbär partiet för sin verksamhet avgifter av sina medlemmar och tar också emot testamenten och donationer, samt
- 4) kan partiet anordna lotterier och penninginsamlingar, utöva förlagsverksamhet samt förvärva fastigheter.

Partiet utverkar vid behov de tillstånd som behövs för ekonomisk verksamhet.

§ 4

MEDLEMSKAP

En registrerad förening kan bli medlem i partiet efter en skriftlig ansökan till partistyrelsen som beviljar medlemskap. Sådana medlemsföreningar är partiets lokalavdelningar, dess ungdomsorganisation, dess kvinnoorganisation, dess seniorförbund samt lokala, regionala och riksomfattande specialföreningar. Innan partistyrelsen beviljar en lokal eller regional specialförening medlemskap i partiet skall ett utlåtande om ärendet begäras från de berörda lokalavdelningarna och kretsstyrelserna.

Medlemmarna i medlemsföreningarna skall vara finska medborgare, eller sådana utlänningar som har sin hemort i Finland och uppfylla de krav för utländska medlemmar som ställs i medlemsföreningens stadgar.

§ 5

VERKSAMHETENS ORGANISERING

Partiet utövar sin verksamhet dels genom sin partidag, sitt partifullmäktige, sin partistyrelse och dess utskott, dels genom medlemsföreningarna. I kommuner (Helsingfors undantaget) där partiet har flera lokalavdelningar, bildar dessa en kommunorganisation tillsammans med Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets och Svenska Seniorers lokala och regionala avdelningar på orten.

Riksdagsledamöter som är medlemmar i Svenska folkpartiets medlemsföreningar bildar svenska riksdagsgruppen. Svenska riksdagsgruppen kan även anta andra riksdagsledamöter som medlemmar till gruppen.

Lokalavdelningarna och de lokala och regionala specialföreningarna i Helsingfors, Nylands, Egentliga Finlands och Vasa valkretsar bildar i respektive valkrets kretsorganisationer. Kretsorganisationernas stadgar fastställs av partistyrelsen. Lokalavdelningarna i det övriga Finland bildar en särskild krets utan eget kretsorgan.

§ 6 **PARTIETS ORGAN**

Partiets organ är partidagen, partifullmäktige, partistyrelsen och utskott som utsetts av partistyrelsen (i fortsättningen utskotten).

Partiets beslutanderätt utövas av partidagen, partifullmäktige och partistyrelsen.

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med partiets stadgar och partidagens och partifullmäktiges beslut, anvisningar och föreskrifter.

Partiets presidium består av partiordförande samt partiets tre viceordförande.

§ 7 **PARTIDAGEN**

Ordinarie partidag hålls årligen före juni månads utgång.

Extra partidag hålls när partistyrelsen anser att det finns skäl till det. Extra partidag skall även hållas när minst hälften av partifullmäktiges medlemmar yrkar på detta för behandling av ett uppgivet ärende.

Partistyrelsen sammankallar partidagen samt bestämmer tid och plats för partidagen.

Kallelse till partidagen skall ingå i de svenska tidningar i landet som partistyrelsen beslutar om, och dessutom skall kallelsen skriftligen sändas till alla medlemsföreningar minst tolv veckor före ordinarie partidag och minst två veckor före extra partidag.

Partidagen består av ombud som partiets medlemsföreningar utser bland sina medlemmar eller bland partimedlemmar som är bosatta på föreningens hemort. Föreningarna har rätt till ett ombud för de första 150 medlemmarna, därefter ett ombud för varje påbörjat 75-tal medlemmar.

Medlemsantalet bestäms utgående från de redovisningar av medlemmar som gjorts till partistyrelsen senast fyra veckor före partidag. Medlemsavgifter för senast föregående kalenderår bör vara ombesörjda till partistyrelsen senast fyra veckor före partidagen. Varje medlemsförening är dock berättigad att utse minst ett ombud. Kretsorganisationerna jämte Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland utser därutöver 3 (tre) ombud per krets eller organisation.

Partidagen är beslutför då minst 50 ombud är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet, om inte i dessa stadgar bestämmes något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Omröstning skall förrättas med slutna sedlar, om minst tio ombud yrkar på det.

Motionsrätt vid ordinarie partidag har kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, partiets medlemsföreningar och deras medlemmar samt därtill medlemsförbunden Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland.

Motioner skall inlämnas till partistyrelsen senast tio veckor före partidagen. Partistyrelsens propositioner samt motioner och partifullmäktiges yttrande över dessa motioner skall sändas ut till ombuden senast 10 dagar före partidagen.

Partistyrelsen beslutar om principerna för offentligheten vid förhandlingarna på partidagen.

Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver ombuden, partiets presidium, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.

§ 8 **ÄRENDEN VID PARTIDAGEN**

Vid ordinarie partidag skall följande ärenden behandlas:

- 1) Öppning av partidagen
- 2) Val av ordförande, två viceordförande för mötet och av sekreterare
- 3) Val av två protokolljusterare
- 4) Frågan om mötets behörighet
- 5) Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning
- 6) Tillsättande av partidagsutskott och val av medlemmar i dessa
- 7) Ta del av redogörelse över partiets aktuella verksamhet
- 8) Allmänpolitisk debatt
- 9) Propositioner till partidagen
- 10) Motioner till partidagen
- 11) Val av
 - a) partistyrelsens ordförande, som kallas partiordförande
 - b) tre viceordförande i partistyrelsen, vilka kallas partiets viceordförande
 - c) partifullmäktige
- 12) Övriga eventuella val.
- 13) Frågor som väckts under partidagen och som partidagen med tre fjärdedels majoritet beslutar behandla.

Vid extra partidag behandlas endast de ärenden för vilka den är sammankallad.

§ 9 **VAL UNDER PARTIDAGEN**

För de val som förekommer vid partidagen, tillsätter denna en valnämnd som består av en ordförande och två ledamöter.

Som vallängd används en förteckning över röstberättigade deltagare i partidagen som gjorts upp av partidagens sekretariat.

Rösträtt får inte utövas genom fullmakt.

Partiordförande väljs genom majoritetsbeslut. Om fler än två kandidater nomineras och ingen får över hälften av de angivna rösterna verkställs en andra valomgång mellan de två kandidater som fått de flesta rösterna i den första omgången.

Om minst en femtedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det utses de tre viceordförandena enligt proportionellt valsätt. Varje röstberättigad medlem av partidagen skall då rösta på minst två och högst tre på förhand nominerade kandidater, med rätt att bland dessa märka ut de två kandidater som han helst önskar se invald, genom att teckna bokstäverna A och B vid deras namn i den ordning han föredrar dem.

Val av 46 ledamöter i partifullmäktige förrättas vid ordinarie partidag. Kandidaterna nomineras med personliga ersättare. Endast personer som är valbara enligt partiets stadgar kan nomineras.

De ledamöter, med ersättare, som väljs för två år kan utses enligt ett proportionellt valsätt om minst en femtandedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det. Varje röstberättigad medlem av partidagen skall då rösta på högst tjugotre (23) och minst femton (15) på förhand nominerade kandidater, var och en med högst en personlig ersättare. Han har rätt att bland dessa märka ut de tre kandidater som han helst önskar se invalda, genom att teckna bokstäverna A, B och C vid deras namn i den ordning han föredrar dem. Använder han sig av denna rätt skall alla bokstäver användas. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Vid uträknandet av valresultat vid ABC-val tilldelas den kandidat och ersättare som märkts ut med bokstav A 6 röster, med B 3 röster och C 2 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

I det fall att en kandidat nominerats med flera än en ersättare vid röstningen tecknas även ersättarens namn, varvid denne får det röstetal som ges respektive kandidat.

Vid uträknandet av valresultatet vid AB-val tilldelas den kandidat som märkts ut med bokstaven A 6 röster, med B 3 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

Om en ledamot eller ersättare som valts i partifullmäktige för två år avgår före mandattidens utgång, förrättas fyllnadsval på närmast följande partidag. I det fallet att flera än en post är ledig väljs partifullmäktigeledamöterna enligt ABC-röstning i respektive grupp.

Ersättare för personliga ersättare väljs enligt majoritetsbeslut en för en.

§ 10

PARTIFULLMÄKTIGE

Partifullmäktige består av totalt 50 ledamöter samt 46 ersättare enligt följande:

- partiordförande (1)
- partiets viceordförande (3)
- 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Medlemmarna jämte ersättarna är valda för två år så att hälften av ledamöterna med personliga ersättare årligen är i tur att avgå.

Partidagen väljer partifullmäktige och personliga ersättare för dem som är i tur att avgå. Valen förrättas enligt § 9, val under partidagen, med beaktande av stadgarna 9 § första moment.

Partifullmäktige utser inom sig ett presidium bestående av fullmäktigeordförande samt en (1) viceordförande för ett verksamhetsår.

Partifullmäktige är beslutförför då minst hälften av dess medlemmar och ordföranden eller viceordförande är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet om inte i dessa stadgar bestäms något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör.

Partifullmäktige sammankommer minst två gånger per verksamhetsår på kallelse av partistyrelsen. Kallelse bör skriftligen delges partifullmäktige senast två veckor före den för mötet utsatta dagen. Partifullmäktigemöte som fastställer bokslut, beviljar ansvarsfrihet och väljer revisor bör sammankomma före utgången av maj månad.

Partifullmäktige har rätt att låta sig företräddas av en representant vid kretsstyrelsemöten och kretsmöten, vid kommunorganisations möten och styrelsemöten, samt vid lokalavdelningarnas styrelsemöten och lokala möten. Representanten har yttranderätt men inte rösträtt.

Partifullmäktige är särskilt skyldiga att:

- 1) bereda partiets politik på lång sikt utgående från partiets program och stadgar, samt ta initiativ som främjar partiets ändamål.
- 2) behandla på initiativ av partistyrelsen centrala politiska program
- 3) avge yttrande till partistyrelsen om propositioner vilka skall föreläggas partidagen
- 4) på partistyrelsens beredning behandla yttrande över motionerna och förelägga dem för partidagen
- 5) välja elva (11) medlemmar till partistyrelsen
- 6) behandla partistyrelsens verksamhetsberättelse
- 7) fastställa bokslut för föregående räkenskapsår samt ta del av revisionsberättelse
- 8) bevilja ansvarsfrihet för partistyrelsen och andra ansvarsskyldiga.
- 9) fastställa medlemsavgifterna för följande kalenderår
- 10) välja en revisor godkänd av Centralhandelskammaren (CGR-revisor) samt en ersättare för denna.

Partiets medlemsföreningar jämte deras medlemmar har rätt att inlämna initiativ till partifullmäktige.

Partistyrelsen samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på partifullmäktiges möten. Svenska riksdagsgruppen, partiets ministrar, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän har rätt att närvara och yttra sig vid partifullmäktiges möten, om inte partifullmäktige bestämmer något annat för ett visst fall.

§ 11 PARTISTYRELSEN

Partistyrelsen består av:

- partiordförande
- partiets viceordförande (3)
- elva (11) övriga medlemmar som utsetts av partifullmäktige.

Övriga medlemmar väljs, om inte annat bestäms:

- en medlem från Svenska riksdagsgruppen
- en medlem från varje kretsstyrelse (4)
- en medlem från varje registrerad medlemsförening som erhållit förbundsstatus (3)
- tre övriga medlemmar

Fullmäktiges ordförande, partiets ministrar och europaparlamentariker samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på styrelsens sammanträden.

Partisekreteraren fungerar som föredragande.

Partistyrelsens mandat är ettårigt.

På partistyrelsen ankommer att fungera som det operativa organet som sköter löpande ärenden med uppgift att:

- 1) fastställa partiets åsikt i aktuella politiska, organisatoriska och finansiella frågor, om inte i dessa stadgar har fastställts beslutsfattandet till något annat organ
- 2) hålla kontinuerlig kontakt med Svenska riksdagsgruppen och partiets europaparlamentariker
- 3) rådgöra tillsammans med Svenska riksdagsgruppen om regeringsmedverkan
- 4) övervaka att medlemsföreningarna och kretsorganisationerna verkar i enlighet med gällande stadga och partiets syfte
- 5) planera partiets verksamhet och sörja för att den är ändamålsenligt organiserad
- 6) utse partisekreterare
- 7) övervaka att partifullmäktiges och partidagens beslut verkställs
- 8) ansvara för skötseln av partiets räkenskaper och medelsförvaltning
- 9) ge politiska utlåtanden i partiets namn
- 10) bära organisationens personalansvar
- 11) förbereda och leda partiets verksamhet vid allmänna val
- 12) tillsätta och utse medlemmar samt ordförande till partiets utskott
- 13) utse vid behov delegationer och kommittéer
- 14) bereda ärenden till fullmäktige
- 15) bereda ärenden som skall föreläggas partidagen
- 16) utse tillfälliga arbetsgrupper och beredningsorgan
- 17) utse talesmän för partiet
- 18) fastställa medlemsföreningarnas, kommunorganisationernas och kretsarnas stadgar samt godkänna nya medlemsföreningar
- 19) fastställa nödvändiga reglementen och instruktioner för utskotten och partikansliet.

§ 12 FINANSUTSKOTTET OCH ORGANISATIONSUTSKOTTET

Finansutskottet och organisationsutskottet består vardera av minst fem och högst nio medlemmar som utses av partistyrelsen för 2 år. Finansutskottets medlemmar utses så att högst hälften av medlemmarnas mandatperiod upphör samtidigt. Minst en utskottsmedlem skall vara, om möjligt, medlem i partifullmäktige.

Finansutskottet övervakar partiets medelsförvaltning och administration i enlighet med partistyrelsens anvisningar. Finansutskottets ordförande, som utses av partistyrelsen, har närvaro- och yttranderätt i partifullmäktige och partistyrelse.

Organisationsutskottet övervakar informationsverksamheten och fungerar som sakkunnigt organ gentemot fältet i organisationsfrågor.

§ 13

PARTIKANSLIET

Partikansliet sköter partiets löpande ärenden i enlighet med partistyrelsens anvisningar samt reglementen och instruktioner som fastställts av partistyrelsen.

Partikansliet leds av partisekreteraren.

§ 14

FÖRFARANDET VID ALLMÄNNA VAL

Kretsmötet fattar beslut om kandidater i riksomfattande och i regionala val. Kretsmötet kan också besluta om nominering genom medlemsomröstning. Den slutgiltiga nomineringen kan dock med partistyrelsens bifall avvika från resultatet i medlemsomröstningen.

Kretsmöte kan delegera beslutsfattandet om kandidater till kretsstyrelsen.

Partidagen fattar beslut om partiets kandidat i valet av republikens president. Vid behov kan partifullmäktige besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning för partidagen eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

Partistyrelsen fattar beslut om partiets kandidater i valet av europaparlamentariker. Vid behov kan partistyrelsen besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

I dessa stadgar, § 16, fastslås bestämmelser om medlemsomröstningen.

§ 15

REGERINGSMEDVERKAN

Beslut om regeringsmedverkan skall fattas vid ett gemensamt möte mellan partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen så att vardera organets åsikt separat utreds. Om de olika organen företräder olika åsikter sammankommer partifullmäktige och fattar beslut.

Frågan om nominering av regeringsmedlem bereds för svenska riksdagsgruppen av partistyrelsen. Om svenska riksdagsgruppen inte kan omfatta partistyrelsens förslag återgår frågan till partistyrelsen. Vidhåller då partistyrelsen sitt förslag fattas avgörande gemensamt av partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen, varvid alla har en röst. Partistyrelsen kan ge riksdagsgruppen fullmakt att nominera regeringsmedlem.

§ 16

MEDLEMSOMRÖSTNING

Rösträtt vid medlemsomröstning tillkommer de medlemmar av en basorganisation som senast på valdagen fyller 18 år samt var medlem senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt.

Med basorganisation avses i denna stadga partiets, Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets samt Svenska Seniorers lokalavdelningar.

En medlem av en basorganisation får rösta i egenskap av medlem i endast en förening.

Röstlängd över de röstberättigade utgör det medlemsregister som finns partistyrelsen tillhanda senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt. Varje röstberättigad har endast en röst.

Partistyrelsen fastställer tidpunkten för förrättandet av medlemsomröstningen.

Medlemsomröstningen kan genomföras som poströstning, elektronisk röstning, val med urna, telefonröstning, på föreningens öppna möte eller som en kombination av ovannämnda.

I medlemsomröstningar som berör en valkrets fungerar kretsstyrelsen i valkretsens som valnämnd. Partistytelsen har även rätt att utse en representant till valnämnden. I medlemsomröstningar som är nationella fungerar partistytelsen som valnämnd.

Rätt att nominera personer för medlemsomröstning har en basorganisation, vilken är verksam inom valkretsens. Beslut om nomineringen fattas av det organ inom basorganisationen som utövar beslutanderätt eller, med bemyndigande av detta, av basorganisationens styrelse.

Till medlemsomröstning skall även upptas en person som skriftligt nominerats för denna av minst 15 medlemmar av en och samma basorganisation inom valkretsens. En person kan nomineras även av minst 30 medlemmar som får tillhöra olika basorganisationer som är verksamma inom valkretsens. En medlem av basorganisationen kan förena sig om endast en (1) framställning som avses i detta moment.

För medlemsomröstning får nomineras endast personer vilka gett sitt skriftliga samtycke. Nominerad person skall vara valbar enligt vallagen.

Valnämnden skall meddela basorganisationerna och deras personmedlemmar inom vilken tid nomineringen av personer för medlemsomröstningen skall ske samt sättet för inlämnande av nomineringshandlingarna.

Basorganisation kan nominera högst det antal personer som partiet har rätt att ställa upp kandidater inom valkretsens.

Över de för medlemsomröstning nominerade personerna uppgörs alfabetisk förteckning där det anges namn, yrke och hemort. Förteckningen fungerar som valsedel.

Valnämnden ansvarar för att valen genomförs med bibehållandet av valhemlighet. Valnämnden ansvarar för rösträkningen och bör omedelbart efter rösträkningen tillställa partistytelsen undertecknat protokoll över omröstningens resultat.

Resultatet av medlemsomröstningen bör utan dröjsmål fastställas av kretsstyrelsen vid kretsvisa medlemsomröstningar och av partistytelsen vid nationella medlemsomröstningar.

På basis av medlemsomröstningen, vars resultat till väsentlig del bör beaktas, uppgörs förslag till partiets kandidatlista. Av personerna upptagna på partiets kandidatlista kan högst en fjärdedel vara personer som icke nominerats för medlemsomröstningen. Partistytelsen kan dock på anhållan av kretsstyrelsen bevilja undantag från detta.

§ 17 NAMNTECKNING

Partiets namn tecknas av partiordföranden, viceordförandena och partisekreteraren, två tillsammans.

Partistytelsen kan utöver det förordna en eller flera förtroende- eller tjänstemän att teckna partiets namn, två tillsammans eller var för sig tillsammans med partiordföranden, en viceordförande eller partisekreteraren.

I löpande ekonomiska ärenden tecknas partiets namn av den som partistytelsen utser därtill.

§ 18 RÄKENSKAPER OCH REVISION

Partiets räkenskapsår är kalenderåret och räkenskaperna avslutas årligen per den 31 december. Bokslutet skall uppgöras och räkenskaperna samt partiorganens protokoll och andra nödvändiga handlingar överlämnas till revisorerna före utgången av april.

Revisionsberättelsen avges till partifullmäktige och skall överlämnas till partistytelsen före den 15 april, ändå senast två veckor före det partifullmäktigemöte som sammankommer före utgången av maj månad.

§ 19

FÖRTROENDE- OCH TJÄNSTEMÄN

Endast en person som tillhör en medlemsförening kan utses till tjänsteman i partiet. Partiets kandidater i allmänna val bör tillhöra någon av partiets medlemsföreningar såvida det inte finns särskilda skäl som motiverar undantag.

§ 20

STADGEÄNDRING

Dessa stadgar kan ändras endast av en ordinarie partidag, varvid tre fjärdedels majoritet krävs. Om det inte föreligger en sådan majoritet för ändringsförslag, skall ändringsbeslutet underställas följande ordinarie partidag, som med enkel majoritet slutgiltigt kan godkänna ändringsförslaget.

§ 21

UPPLÖSNING AV PARTIET

Ett beslut om att upplösa partiet kan endast fattas av en ordinarie partidag och beslutet skall bekräftas av följande ordinarie partidag. För ett beslut om upplösning krävs minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

Om partidagen beslutar att upplösa partiet, skall ett beslut fattas om att disponera partiets tillgångar för ändamål som främjar den svenska befolkningens intressen.

Etiska riktlinjer för Svenska folkpartiet i Finland r.p.:s verksamhet

Godkänt av partistyrelsen 12.3.2020

Dessa riktlinjer vägleder SFP:s kandidater, förtroendevalda och personal i etik, moral och praktiska avgöranden.

Som kandidat, förtroendevald eller personal representerar du SFP. Dina handlingar, ditt beteende och dina uttalanden kan och kommer att granskas ur den synvinkeln. Att representera SFP innebär därmed ett personligt ansvar för var och en av oss.

Det politiska arbetet ska präglas av ömsesidig respekt. Öppenhet, ärlighet och tillgänglighet är grunden för all vår kommunikation.

Partiets representanter:

- följer SFP:s stadgar och respekterar de målsättningar som finns i partiprogrammet och sektorprogrammen
- har ett ansvar att vårda och utveckla SFP:s värden
- förvaltar väljarnas förtroende och lever upp till de löften partiet ger
- debatterar med respekt för varandra
- använder inte påhopp, personangrepp eller förlöjligande kommentarer
- agerar inte för sin egen vinnings skull
- respekterar tystnadsplikt i interna ärenden
- uppger alltid aktuella kontaktuppgifter och uppträder under eget namn, inte anonymt eller under pseudonym
- ansvarar för innehållet på sina webbplatser, i sina bloggar och i social media och överväger hur agerandet i olika mediekanaler påverkar en själv eller partiet

På alla partiets evenemang gäller nolltolerans för alla former av trakasserier, vilket partiets representanter bör respektera. Partiets representanter är även skyldiga att ingripa om man ser att trakasserier förekommer.

Person som bryter mot partiets etiska regler kan av partistyrelsen tilldelas portförbud till partiets evenemang.

Om partiets representant hamnar i en svår situation som kan leda till negativ offentlig uppmärksamhet har denne en skyldighet att informera partiets ledning.

Den som är delgiven misstanke om, eller åtalad för, brott uppmanas att ta ledigt från sitt förtroendeuppdrag. Brottets karaktär kan påverka bedömningen. En kandidat eller förtroendevald som blir fälld för brott av allvarlig art uppmanas lämna sin kandidatur/sitt förtroendeuppdrag.

Partidagens ordlista

Ajournera

Uppskjuta ett möte till senare tillfälle, helst för en kort stund. Samma protokoll.

ALDE

ALDE (Alliance of Liberals and Democrats for Europe) är partifamiljen SFP hör till på europeisk nivå. I parlamentet sitter ALDE partiets representanter, dit SFP:s och Centerpartiets parlamentariker hör, i gruppen Renew Europe.

Allmänpolitisk debatt

Under allmänpolitiska debatten är ordet fritt för delegaterna att lyfta fram frågor som man upplever viktiga. Se instruktionerna i förhandlingsordningen.

Att-sats

Varje motionssvar ska sluta med att-sats/att-satser som knyter ihop vad SFP ska jobba för. Det är att-satserna man röstar om vid behandlingen av motionerna i salen. Att-satserna fastslår partiets linje.

Beredningsutskott

Ett utskott som tillsätts under partidagen för att förbereda partidagens svar på motioner och propositioner.

Delegat

Deltagare på partidagen som representerar en lokalavdelning, krets eller ett förbund. Delegater har rösträtt på partidagen.

Festsupé

Lite festligare sittande middag på lördagskväll.

Fullmakt

Alla delegater måste ha en fullmakt av den förening man representerar så att man under partidagen har rösträtt.

Förbund

Partiet har tre förbund. 1) vår ungdomsorganisation Svensk Ungdom 2) vår kvinnoorganisation Svenska Kvinnoförbundet 3) vårt seniorförbund Svenska Seniorer.

Förhandlingsordning

Processbeskrivning som slår fast hur möteshandlingarna förlöper.

Handlingar

Partidagshandlingarna syftar till möteshandlingarna som innehåller föredragningslista, förhandlingsordning, motioner, proposition etc.

Kommunorganisation

I kommuner där partiet har flera lokalavdelningar bildas en kommunorganisation som fungerar som en takorganisation.

Kransnedläggning

En tradition att partidagens presidium lägger ner en krans vid hjältegravarna för att hedra minnet av de stupade.

Krets

Partiets lokalavdelningar är organiserade i fem kretsar: Egentliga Finland, Helsingfors, Nyland, Österbotten och Övriga Finland.

Kretsvisa möten

Under partidagen träffas delegaterna från respektive krets och förbund för egna möten. På dessa möten diskuterar man kretsens /förbundets strategi för ärendena under partidagen.

KST

Förkortning på kretsstyrelse. Kretsarna i Egentliga Finland, Helsingfors, Nyland och Österbotten har en kretsstyrelse som är det verkställande organet.

Kyrkogång

En tradition att inleda söndagsmorgon på partidagen med en gemensam andakt samt nedläggning av krans vid hjältegravarna.

MEP

Förkortning av Member of European Parliament. Dvs ledamot av Europaparlamentet

Mingel

Mingel (att mingla) är när människor beblandar sig med övriga närvarande, för att under småprat bekanta sig med dem. Ordet är ett lån från engelskan där mingle betyder 'blanda sig' eller 'umgås med'.

Motion

Kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, lokalavdelningar, specialföreningar och medlemmar kan genom att lämna in en motion ta initiativ till ett ärende som partidagen måste besluta om.

Partidagskansli

På partidagsplatsen finns ett kansli där partiets tjänstemän befinner sig och kan hjälpa till med både små och stora frågor.

Partidagssidan

<https://partidagen.sfp.fi/>

Där finns all information om partidagen!

Partidagsväder

Under partidagshelgen är det av tradition varmt och soligt. Har skett att helgen är den första varma helgen under våren. Ges dock inga garantier att det är så i år!

Partifullmäktige

Har 50 ledamöter och sammankommer vanligtvis två gånger per år. Kolla i stadgarna § 10 vad som hör till partifullmäktiges uppgifter, bland annat bereder de motionssvar till partidagen.

PD

Förkortning för partidag. Partiets högsta beslutande organ, som sammankommer en gång per år.

Presidium

Presidium består av ordförande och vice ordföranden.

Proposition

En proposition är ett förslag från partistyrelsen till partidagen, vilket partidagen ska besluta om.

PST

Förkortning för partistyrelsen. Partistyrelsen är partiets verkställande organ och leder partiets verksamhet i enlighet med stadgarna och

partidagens och partifullmäktiges beslut.

Sekretariat

Sekreteraravdelningen, exempelvis partidagens utnämnda sekreterare (kan vara flera) som sitter med mötesordförande.

Specialförening

Partiet har medlemsföreningar som kallas specialföreningar. Dessa är föreningar som är knutna kring ett visst tema.

Svenska riksdagsgruppen

Svenska riksdagsgruppen består under valperioden 2019-2023 av tio riksdagsledamöter; nio från Svenska folkpartiet samt Ålands ledamot.

Valnämnd

Valnämnden håller koll på proceduren kring personval på partidagen, samt räknar röster.

Valutskott

Är det utskott som sköter om valberedningen på partidagen. Exempelvis ger förslag på hur kommande partifullmäktige ska se ut.

Åhörare

Deltagare på partidagen som inte är där som delegat. Och därmed inte har yttrande- eller rösträtt.

The first part of the paper discusses the importance of the research and the objectives of the study. It then presents a literature review of the existing research on the topic. The second part of the paper describes the methodology used in the study, including the data collection and analysis techniques. The third part of the paper presents the results of the study, and the fourth part discusses the conclusions and implications of the findings.

The study was conducted using a quantitative research design. Data was collected from a sample of 100 participants using a survey questionnaire. The data was then analyzed using statistical software to identify patterns and trends. The results of the study show that there is a significant relationship between the variables being studied.

The findings of the study have several implications for practice and policy. First, the results suggest that there is a need for further research in this area. Second, the findings indicate that certain interventions may be effective in addressing the issues identified in the study. Finally, the results suggest that there are opportunities for improvement in the current system.

In conclusion, the study has provided valuable insights into the topic being researched. The findings suggest that there is a need for further research and that certain interventions may be effective. The results also suggest that there are opportunities for improvement in the current system.